

MATIYU AOGI KAMANA KAEMARANTIYE

Wasana aboraurite kanauguna Isu aborantiye
(*Aruku 3:23-38*)

1 ¹ Wasana ai'aru ai'aru aboraurite kanauguna, Isu Karaisiti aeba Abara'amuke, ae aga'nu Tebitike, isige tupisa aborantiye.

² Pigoya, Abara'amu aepisa Aisaki aboraogana, Aisaki aepisa Yekobu aboraogana, Yekobu aepisa Yutabe to a'natabarabe aborantawe.

³ Pigoya, Yuta aepisa Peresebe Sarabe aborantase. Piya, Tema yakari puwaisitantiye. Pigoya, Perese aepisa Esoroni aboraogana, Esoroni aepisa Aramu aboraogana, ⁴ Aramu aepisa Aminatapu aboraogana, Aminatapu aepisa Nasoni aboraogana, Nasoni aepisa Saramani aboraogana, ⁵ Saramani aepisa Powasi aborantiye. Piya, Areyabu yakari potantiye. Pigoya, Powasi aepisa Obeti aborantiye. Piya, Aruti yakari potantiye. Pigoya, Obeti aepisa Yesi aboraogana, ⁶ Yesi aepisa wa'ega Tebiti aborantiye.

Pigoya Tebiti aepisa Soromoni aborantiye. Piya, Yuraya nkanarimpa yakari potantiye. ⁷ Pigoya, Soromoni aepisa Ariyabomu aboraogana, Ariyabomu aepisa Abaisa aboraogana, Abaisa aepisa Esa aboraogana, ⁸ Esa aepisa Yiyosapati aboraogana, Yiyosapati aepisa Yoramu aboraogana, Yoramu aepisa Asaya aboraogana, ⁹ Asaya aepisa Yotamu aboraogana, Yotamu aepisa Eyasi aboraogana, Eyasi aepisa Esekaya aboraogana, ¹⁰ Esekaya aepisa Manasa aboraogana, Manasa aepisa Emosi aboraogana, Emosi aepisa Yosaya aboraogana, ¹¹ Yosaya aepisa Yekonayabe a'natabarabe aborantawe. Piya puguni, Yuta kinapa Pebironi mari iraku'ma ibabute wanta, pi kanabi aborantawe.

¹² Pigoya, igeba Pebironi umintuguna, pi'na aka'i Yekonaya aepisa Siyatiyeri aborantiye. Pigoya Siyatiyeri aepisa Serababeri aboraogana, ¹³ Serababeri aepisa Abayati aboraogana, Abayati aepisa Erayakimu aboraogana, Erayakimu aepisa Eso aboraogana, ¹⁴ Eso aepisa Seroki aboraogana, Seroki aepisa Ekimu aboraogana, Ekimu aepisa Eriyati

aboraogana, ¹⁵Eriyati aepisa Eriyesa aboraogana, Eriyesa aepisa Matani aboraogana, Matani aepisa Yekobu aboraogana, ¹⁶Yekobu aepisa Yosepe aborantiye. Aeba Mariya awaentana puntiye. Aibogana, Mariyaba Isu yakari potaogini, ae ageba: Karaisiti, Koti utaratanta yagarawe, untawe.

¹⁷Aborantapa pipa mayamawe: Abara'amu aepisa agobima aborata kanauguna Tebiti aboranti, pi a'waipa 14 puntiye. Piya, Tebiti aepisa aboraurite kanauguna Yuta kina Pebironi mari ibabute wanta, pi a'waipa pabiyama 14 puntiye. Piya, pi kanabisa aboraurite kanauguna Karaisiti aboranti, pi a'waipa pabiyama 14 puntiye.

Mariyaba Isu yakari potantiye

(Aruku 2:1-7)

¹⁸Isu Karaisiti aboranti, pi agowapa mayama waintiye: Mariyaba Yosepeka maekiyema utauguna, kampa atokaema isiyota isiyota puma mintusuguna, Aota Awamusa'ama Mariyati tumima ao'maeyogana yagara aga'e pogini agantawe. ¹⁹Piya pogana, kana utatanta yagara Yosepeba arupu yagara miyomeka mayama napintiye: Naeba kamana'wa pagusama otakana ani pusanaga uwa kakamagi kaikuwema, napintiye.

²⁰Piyama napima mintogana, Wa'egawamatisa enisore ka'waina amonta tumpa patama maya omintiye: Yosepe, kaeba Tebiti ntagaramaga, wayaka Mariya maekenagaba karuba a-po. Yagara aga'e pemipa, pipa Aota Awamusa'ama esegi potama aboramiye. ²¹Pigoya, masinto yakari potakanaba, ae ageba: Isuwe, pipa kamanatepisa Tau'ikena yagarawe, omo. Piya, aeba aokina'wapa aguntaenawaipisa i'ima aogi puwaitakiye.

²²⁻²³Pigoya a'ya'waemaena aborantikana, paipa poropete ka'waina Wa'egawama nkawamutasa maya kamana untiye: Abiyo. Age'aragawae ka'waina aga'e pumagina, masinto yakari pekiripa, agewapa Imanuweriwe ukibewe. Pipa kamanatepisa: Kotiba taege mintiye ukibewe, untiye. Poropete piya kamana unti, pi au'wa aborantiye.

²⁴Pigoya, Yosepeba awaibintisa aogamagina, enisorewama kamana omome pi wasimagina, anarimpa kayone potama ababuntiye. ²⁵Pigoya, waya'waenaba kampa puma mintusuguna yagaraba aborantiye. Piya pogana, Yosepeba ae ageba: Isuwe, omintiye.

To marisa abinta kina'mi ampa Isu agantawe

2 ¹Pigoya, Eroti pi mparasa wa'ega yagara mintogana, Isu aeba Petariyamu kumata Yutiya mara aborantiye. Pigoya pi kanabipa, pa nkirosa'mitisa to marisa nori aisuma aganta kina'mi Yerusaremi kumata ampa irosa'ma, ibigama maya untawe: ²Yuta kina tige aoso Wa'ega ae kumata aboraye. Taeba maroti maretisa yakari potanti noriwa agategi, ampa ae agisabi parokaema ta'mu potakena kanaune, untawe. ³Piya yuguna, wa'ega yagara Eroti abima pami pogini, a'ya'ma Yerusaremi

kuma ago kina igebe pami puguna, ⁴Eroti aeba a'ya'ma tabe mono kiye kinape mono tisa kinape igege'a'e yogini aki puguna: Karaisiti yagaraba, ae kumata aborakiyema untanema, ibigaogini, ⁵maya omintawe: Yutiya mari Petariyamu kumatane. Pika Kotitisa kamana abima uwaimikena poropete ka'waina mayama kaemarantiye:

⁶Petariyamu kuma Yuta mari, kaeba Yuta kuma ai'ne tuminta kumapa kampaye, iye.

Kaetisa kiya yagara ka aborama, Isureyo naokina kabiwaitakiyema, kaemarantiye untawe.

⁷Piya yuguna abite, Erotiba nori aisunta kina ibira igege'a'e umagina, pi nori aborantika pasema ibigaogini omuguna: ⁸Petariyamu kumati waiyema, uwaitama maya untiye: Tigeba wama esegima uma aguyosa'ma, kana yagaranto aborata kanama unamigi, pabiyama naeba wama na'mu potamagi agisabi parokaekuwe, untiye. ⁹Kana wa'ega yagarama piya uwaimogini abite wantawe. Ke'i wantini maroti mawaitisa nori aganta, pipa pabiyama to kake aboraogini agaurite wauguna, kana yagaranto mintome ntamankama abobora esegima waintantiye. ¹⁰Piya pogini, igeba nori agate tabera i'muntanaba puntawe. ¹¹Piya pumagini, namapinti ima yagarantobe anowampa Mariyape isigama, irakabima ae ageba asaga'yuma, kotawaipisa i'muntanaba maema aisa potamagini, kori yabape, aogi agunta kagupe, tusa masawaepe amintawe.

¹²Piya puguna, Wa'egawama amonta paitama akayuwaitaogini, igeba Erotiti kampa a'wae puma wanta, to ki'i wama mawaiti wantawe.

Yosepege Mariyage Isu ababute Isipi mari wantase

¹³Pigoya igeba a'wae puma wauguna, Wa'egawamatisa enisore ka'waina Yosepe amonta patama, kamana maya untiye: Kaeba asima, yagarantobe anope isibabute Isipi mari tiyegaka wama, nae kamanaka agawa puma miyiyo. Abo. Eroti aeba yagaraga aguyosa'ma aegukena piya, ababute wagaso, omintiye. ¹⁴Piya omogana, Yosepeba asima yagarantoke anoke isibabute aseka Isipi mari pai'ma wamagini, ¹⁵pita'i umintuguna Eroti purintiye. Piya, poropete ka'waina Wa'egawama nkawamupisa kamana maya untiye: Yaganepa Isipi mari mintaka, kega'e yekana pita'isa kanakiye. Pi kamana'ama esegi puntiye.

Eroti uwaitaogini inamu ntagara iyeguntawe

¹⁶Pigoya, nori aisunta kina igeba Eroti ikabitate wauguna, agowa abite agobipa tabera puntiye. Piya pumagina irebu kina uwaitaogini, igeba wama Petariyamu kumatasabe awamori kuma'antontorasabe, masi yagara kabowaipa tara kampa punta yagara, igepa a'ya'ma iyeguntawe. Pipa nori aisunta kina ige iwamupisa kana yumesa puma, pabi kana yagara iyeguntawe. ¹⁷Pigoya, pika poropete Yeremaya kamana maya unti, pi'na esegi puntiye:

¹⁸ Arama kumatasa ka kamana abogini, tabera intara'ena puma kube'ena puguni abewe, iye.
Areseriba araga yagarawa aegugasumeka iguyosakate tabera kube'ena pekini, aurikena pugagate atakibewe, piya unti'na esegi puntiye.

Yosepebe waya yagarawampabe a'wae puma kanantawe

¹⁹ Pigoya, Eroti pu'waogana, Yosepe Isipi mari miyogana, Wa'egawamatisa enisore ka'waina amonta patama maya omintiye:
²⁰ Yagara aegukena punta kinapa ago pu'wawe. Kaeba asima, yagarantobe anope isibabute Isureyo mari waiyoma, omintiye. ²¹ Piyama omogana, Yosepeba asima yagarantoke anoke isibabute Isureyo mari wantawe.
²² Pigoya, Akereyasi aebe abawampa Eroti mparupa maema Yutiya mara kabinti, pi kamanapa Yosepe abitegina, pita'i wama umikenagaba karu puntiye. Piya pogana, Wa'egawama amonta ki'isa kamana uma aboramogana, pimpa atate Karariya mari wama, ²³ ka kumapa, agewapa Nasareti, pita'i wama umintantiye. Piya, Karaisitika poropete kina'mi: Ae agewapa Nasareti yagarawe ikibewe, unta, pi'na esegi puntiye.

Yoniba mono yugawa agobintiye

(Maka 1:2-8; Aruku 3:1-18; Yoni 1:19-28)

3 ¹ Pigoya pi kanabipa, Yoni wani pai'itanti ntagara, Yutiya mari aborama ka'me mpari umima, mono maya untiye: ² Koti kabiratakanaena agarosaya, aguntaenaripa kaite tigu a'wae piyo, untiye.
³ Pigoya, pi ntagaraga poropete Aisaya maya unti, pipa aborantiye:
Awaga kamana ikena yagara ka'me mpari mima, kega'e uma mayama aboraye:

Wa'egawamanta ke i'ma arupu puma amuyena piyo, piya untiye.

⁴ Pigoya, Yoniba kaiwapa kamoro yaga ayatasa pumaranta, pi ami u'magina, arirasa kante puma abamu kimagina, nanintawapa iroke tuke nama mintantiye. ⁵ Pigoya, Yerusaremi kumatisabe Yutiya marisabe Yontani waninkama maroteri materi miyume kinape, a'ya'ma aeti wawaentawe. ⁶ Piya pumagini, aguntaena pume kamana'waipa uma aborauguna, Yontani anompapi pai'itantiye.

⁷ Pigoya, uwoma Parasi kina'mibe Sarusi kina'mibe mono wanika irosaunguna, Yoni igate maya uwaimintiye: Tigeba kuya awarorawe. Kotitisa amo'ena aborarimekiri kakagaisanaga kebaya urimegiri mata'i kanawe. ⁸ Tigeba aguntaenaripa kaitegiri tigu a'wae pigina, mono a'wapa aboraigiriba, wani kanara maekibewe. ⁹ Pigoya, ti maete ikenaba a-puma: Taeba Abara'amu nkaga'nuraga aogima mikunemagiripa, a-siyo. Pabigo urimekiri abiyo: Kotiba ma ntabatasa Abara'amu nkaoso aga'nugi iba pikenaba agantiye. ¹⁰ Piya, ya agaiyukena tupa ya agobi atantiye. Pi

ntawama a kampa aogima aeyakanapa agaiyuma yakupi kaekiye, Yoniba meto kamana piya untiye.

¹¹Piya untana to maya untiye: Naeba tigu a'wae piyoma wanitasa paitaituwa, naka'i kanakibi ntagara, agewapa asunagasima waintika, naeba mayamanaba agisa anapa kampa arakae potakuwe. Pi ae Aota Awamusatasabe yakutasabe paititakiye. ¹²Aeba aka maete kanama, witi naninta ampa aigaga pumagina, anonkapa namapi atantana, ariwapa tayaba yakupi kaegaikiye, piya untiye.

Yoniba Isu wani pai'atantiye
(Maka 1:9-11; Aruku 3:21-22)

¹³Aibogana, Isu aeba Karariya marisa Yontani waniti kanama, Yoniti aborama: Mono wani pai'natanema, omintiye. ¹⁴Pigoya, Yoniba abitegina kunta puma maya untiye: Ayamabaya kaeba naeti ampa piyama yene. Kaeba nae pai'natagana kanara pikiye, untiye. ¹⁵Piya yogana, Suba kamana mayama a'wae puma omintiye: A'a-o, ibaba pai'natao. Piya pekara, tasigebe Koti kamana aogima wasikuse, untiye. Piya yogana Yoniba abitegina pai'atantiye. ¹⁶Pigoya, Isupa pai'ataogana aeba Yontani wanipintisa iyogana, manta kabi a'waiyogana, agaomepa Koti Nkawamusa'ama pupunta kanta purite aeti tumpintiye. ¹⁷Tumpintogana, mantabintisa kamana ka maya untiye: Mepa nabugai ntagaranene. Tabera na'mu potauwe, untiye.

Kewama Isu amiyo puntiye
(Maka 1:12-13; Aruku 4:1-13)

4 ¹Pigoya, Awamusa'ama Isu ka'me mpari ababute wama, kewama amiyo potakenaga ababute wantiye. ²Pigoya, Suba pita'i nanintaga a'a-o uma, 40 yaga uwa miyogana aga'ena abuntiye. ³Piya pogana, amiyo pikena agowama aeti aborama maya omintiye: Kaeba Koti Ntagara mintanapa, yegana ma ntabankama paretiyena pekana nao, untiye. ⁴Piya yogana, Suba antota maya untiye: Mono isa'ama maya iye: Wasanama nanintarasa kampa a'ya'ma esegiyenawapa maekiye. Koti nkawamupisa mono pi abima esegiyenaba maekiye iye, untiye.

⁵Piya yogana, kewamaba Isu Yerusaremi kumati ababute ima, tabe mono nama nkgari mesutama, ⁶maya omintiye: Kaeba Koti Ntagara mintanapa, pa'yo puma tumo. Piya, mono isa'ama maya iye: Koti aeba enisore kina'wa uwaitakini kabigatakibewe, iye. Piya, kaegukena pikibipa, iyatasa kababute tumigina, yabankamaba kagisaba kampa airisakiye iye, untiye. ⁷Piya yogana Isu maya omintiye: Pigoya, mono isa'ama to ka maya iye: Wa'ega Kotigapa amiyo puma agakenaenaba a-po iye, untiye.

⁸Piya yogana, kewama to ababuma e'ero nkamuti ima mesutamagina, a'ya'ma mampabisa kumape igaenabe ayakimagina, ⁹maya omintiye: Nae

nagisabi ampa parokaema nageba asagayuyegapa, a'ya'waema waintintanaba kamiwaekuwe, untiye. ¹⁰Piya yogana Isu mayama omintiye: Satani, kaeba natate wagaso. Mono isa'ama maya iye: Wa'ega Kotigapa, ae age asagayuma, ae abiwa kayokaya'ena potao iyema, omintiye.

¹¹Piya omogana kewama atate waogini, enisore kina igeba irosa'ma aogima kabitantawe.

Isu Karariya mari wama mono yuga agobintiye

(Maka 1:14-15; Aruku 4:14-15)

¹²Pigoya, Yoni araku'ma iga'na namapi atauguna mintogana, Suba pi awaga kamana abitegina, pimpa atate Karariya mari wantiye. ¹³Wamagina Nasareti kumapa agaite Kapaniyamu kumati umintantiye. Pi kana kumapa kotu awamori, Seburonige Napitaraige isiga'nu mpara umintantiye. ¹⁴Piya pogana, pintanaga poropete Aisaya maya unti, pipa au'wa aborantiye:

¹⁵Seburonige Napitaraige isige mari, kotu awamori, Yontani waninkama maroteri waintipa,

To marisa kina'mi ampinta mpa, Karariyawa,

¹⁶Pita minta kina'miba tununtanabi miye'nagiba tabe e'wasaena agawe, iye.

Piya, purikena puma miye kina'miti e'wasa aboraye, piya untiye.

¹⁷Pigoya, pi ntagaba Suba agobima mono untana, maya uwaimintiye. Koti kabiratakenaenaba agarosaya, aguntaenaripa kaite tigu a'wae piyo, piya uwaimintiye.

Tarawa tarawaki kina igega'e yogini aegarantawe

(Maka 1:16-20)

¹⁸Pigoya, Isu aeba Karariya kotu awamori wama nasi nasi puntana, tara yagarara isigaomewa, kapa Saimoni to agiwapa Pitabe, a'nantowampa Enturube, isigeba inoyanta aebusume ntagararaginis, kotupinti kuko aibarekima wanipinti motausuguna, uma isigantiye.

¹⁹Piya uma isigate maya uwaisimintiye: Naegaraiso. Inoyanta aeyamesa puma wasana iba pikenaena tisiyakikuwe, uwaisimintiye. ²⁰Piya uwaisimoginisi, pabigo kuko'waisipa atate aegarantase.

²¹Aubusuguna, Isu to nasi nasi puma to tara yagarara isigaomewa, Sepeti ntagara Yemisige a'nantowampa Yonige, isibawaisimpa Sepetige wanipisa karebi mima, kuko aogi puma mintuguna, ampa isigantiye. Pigoya, Suba isigega'e yoginisi, ²²isibawaisimpa pabi wanipisa karebi atate, Isu aegarantase.

Isu uwoma kina'miti yoga puntiye

(Aruku 6:17-19)

²³Pigoya, Suba Karariya mari ainkima nasi nasi puma, ini namankaipinti ima mono kamana umagina, Koti kabiratakena kamanapa

uwaimagina, yoni kinape i'ama kampa aogi punta kinape kaba itantana puwaentiye. ²⁴Piya pogana, awaga kamana'ama Siriya mari abae purite wagana pogini abite, yoni kinape, iki nakiyena ibome kinape, ke kina intabaipinti minta kinape, aonanta puma ware'naowa pume kinape, kebo kinape, aeti a'ya'ma ibabute wauguna aogima kaba itawaentiye. ²⁵Piya pogini, Karariya marisabe, Tekaporisi kumatisabe, Yerusaremi kumatisabe, Yutiya marisabe, Yontani maroteri materisa tabe uwoma kina aki puma aka'i wantawe.

Isu amuti mono uwaimintiye (Au'wa 5-7)

(Aruku 6:20-23)

5 ¹Pigoya, Isuba uwoma kina igate, amuti ima asu mintogini, abagi kina'wa agora wauguna, ²mono maya uma uwaimintiye:

³Igu'amaka abegana kusi miye kina, igepa Koti kabiwaitakini i'muntanabi mikibewe.

⁴Intara'enabi miye kina, igeba aintiba mantarasaena intawama asoyaena pekini, i'muntanabi mikibewe.

⁵Agoya puwaita kina, igeba aintiba aogi kumapa maema mimagini, i'muntanabi mikibewe.

⁶Iga'ena ibemi kina, igeba naninta wanika ibemisa puma Koti nkarupuyena ibemi kina, igeba aintiba iga'e pakini i'muntanabi mikibewe.

⁷To kina'mika intara pe kina, igepa aintiba Koti antara puwaitama iyo'maeyakini, i'muntanabi mikibewe.

⁸Aguntaena kampa napiye kina, igeba aintiba Kotipa agamagini i'muntanabi mikibewe.

⁹I'ima paru puwaita kina, igeka Kotiba: Yagara araganene uwaimekini, i'muntanabi mikibewe.

¹⁰Arupuyenaraka karana puwaitagini miye kina, igepa Koti kabiwaitakini i'muntanabi mikibewe.

¹¹Pigoya, naeka wasanami kamparaga kamana uritama, karana puritama, agunta kamana uma kumpari uritagiripa, aintiba ti'muntanabi mikibewe. ¹²Piya, tigeba aintiba aogi ikantanaripa mantariba taberaka'yane. Pika ti'mu puma tinta asoya puma miyiyo. Paipa wasanami poropete mintanta kinapa pabiyama karana puwaitantawe, piya untiye.

Wasanaba kayoge kaneke waiyemisa puma miyeno

(Maka 9:50; Aruku 14:34-35)

¹³Tigeba wasana ikapi mimagiri, kayo kanta puma mintawe. Pigoya, kayo i'nisama kasigabekapa, aya pekana to kake asabama iga pikiye. Pipa kampaye. Piyaena pikenaba kampa waintiye. Uwa asunu kaegasagini, wasanami pita'i nasi nasi puma aeyese pewe.

¹⁴Pigoya, tigeba wasana ikapi kane kanta puma mintawe. Piya, kuma ka amuta abora waintakanaba, asekapa e'wasanenawapa a'ya'ma wasanamiba agakibewe. ¹⁵Pigoya, ka'waina kane igi'magina kampa kankabe maema airari kaetantana, marunkata igi'ma atakana, nama nkantabaipinti e'wasaba a'ya'ma kina puwaitakiye. ¹⁶Tigeba etimpaba pabiyama wasana e'wasa puwaitano. Igeba aogima mikenaenari agaigina aogi pekini, mantari tibarimpa nkage asaga'yuyewo, piya untiye.

Paisa mono kaikenaba kampa aborauwe, Isu untiye

¹⁷We, paisa ago kamanape poropete kina'mi kamanape kaikena aborantiyeba, naekaba a-siyo. Naeba kaikenaba kampa aboramagi, naeba to wasima abae pikenaba aborauwe. ¹⁸Naeba taga urimekiri abiyo: Mage mantage waiyemisa puma, Koti nkago kamanapa uwa waikiye. Ka awa'enaba kampa kakawakibikana, uwa waikiye. ¹⁹Pigoya, wasana ka'waina Koti unti kamana ago uwaenanto ka kasimagina to kinakaba: Piyama kasiyema uwaimikibi'naba, ae ageba uwaenanto Koti kabiratakibi ntagaba waikiye. Piya, ka'waina aeba a'ya'ma wasimagina to kinakaba: Piyama poma uwaimikibi'naba, aeba pabiyama Koti kabiratakibi ntagaba tabe yagara ima mikiye. ²⁰Pika urimekiri abiyo: Arupuyenarimpa kampagina mono tisa kina'mige Parasi kina'mige arupuyenawaimipapa igaikibipa, aintiba tigeba Koti kabiratakaenabipa kampa uma pasikibewe, piya untiye.

Igobi pikena kamanane

(Aruku 12:57-59)

²¹Pigoya, tayabamagi kamana maya uwaimintiye: Kaeba wasanaba a-nkaeguma kaiyo. Ka'waina wasana aeguyekiripa, kamana abikena kina'miti ababute wama metaiyo, paisa kamanapa piyamagiri abewe. ²²Piya, naeba to urimekiri abiyo: Ka yagaramaba ao'yagaraga agobi potakanaba, pika kamana abikena kina'miti ababute wama kamana otakiye. Pipa kanarane. To waina aeba ao'yagaraga kamparaga kamana uma: Kani po omekiniba, ababute kanisore kina'mi akiyenabi metakibewe. Piya, to ka'waina aeba ao'yagaraga: Aibo yagaragawe omikibi'naba, a'abibintisa yakupi wao, omikiye. Pipa kanarane, piye untiye.

²³Pigoya, kaeba ka'muntana tabe mono namapinti maete ikena puntanapa: Nao'yagaramage kamanatesi waintiye, piyama napintanapa, ²⁴pabigo ka'muntanaba arata agora atate tumima, wama kao'yagaramage kamanatisipa uma aogi pugaite, a'wae puma ima ka'muntanaba Kotiti aratarapa mesutagana aogi peno.

²⁵Pigoya, tigetisa ka'waina kamana ugatakanapa, kamana abikena kina'miti kampa uma irosanta ke'i wantirisi, pi ntagaramage kamanatisipa

uma aogi piso. Piya kampa pikibempepa, ugatakibi ntagaramaba karu'ena abikena kina'miti wama agoga yekana, abikena yagarama irebu kina'wa uwaitakini, iga'na namapi katakibewe. ²⁶Naeba taga ugamukuwa, abo. Kaeba pi nkiga'na namapi mintanapa, uwaba kampa irosa wakibene. Aintiba iretaba amima a'ya kaite, wakibene, piya untiye.

To wae kuntana paibikena kamanane

²⁷Pigoya, kamana paipa maya uwaimintine: Kumiyenaba a-po. Pi kamanapa abintawe. ²⁸Pigoya naeba urimukuwa, abiyo. Ka yagarama to wae ka'waina agama agabakibipa, ae aumawama Koti nkaobi ago ata puma kumiyenaba potaye. ²⁹Pigoya, ka kaowama aguntaena pikena pekanapa, pi'ma maebugaso. Tarayaga kao waintakanapa kaeba a'abibinti tumisanaga, aogima kabiyo. ³⁰Kayatakantisa aguntaena pikena pekanapa, arisa'ma maebugaso. Aogi kiyenayaga waima kaeba a'abibinti tumisanaga, aogima kabiyo, piya untiye.

Waya kaikena kamanane

(Matiyu 19:9; Maka 10:11-12; Aruku 16:18)

³¹Pigoya, paipa to kamanapa mayama uwaimintiye: Ka'waina waya'wa kaikena puntanaba, kaikena awa'ena amimagina otano, untiye. ³²Pigoya, naeba urimukuwa, abiyo. Ka'waina waya'wampaba kupiyonaba kampa puntakana uwa kaikibipa, aeaba ata potakana, karu'ena kumiyenaba pikiye. Piya, to ka yagarama kainta wae maekibipa, aebe kumiyenaba pikiye, piya untiye.

Koti nkaobi uma esegi pukena kamanane

³³Pigoya, tayabamagi to ka maya uwaimintine: Kaeba Koti nkaobi amamaba kumpari kamanapa uma esegiba a-po. Piya, ae aobi uma esegi pumaba wasiyegana, au'wa aborano, untine. Pi paisa kamanapa piyamagiri abewe. ³⁴Naeba pika urimukuwa, abiyo. Koti nkaobi uma esegi pentanaba ataiyo. Piya, mantara uma esegiba pipa a-piyo. Mantaba pipa Koti nkaemu yabaewe. ³⁵Piya, mara uma esegiba pentanaba pipa a-piyo. Maba Koti nkagisa aema miyemi mpawe. Piya, Yerusaremi kumata uma esegiba a-piyo. Yerusaremiba tabe Wa'ega Yagarama kumane. ³⁶Piya, ti'no nkabiyata uma esegiba a-piyo. Tigeba antugu ti'nu nkabiyema ka omigina, tunu pikibera, to ka omigina wae'wae pikiyo. Pipa kampaye. ³⁷Pigoya, pika kamanatipa tagaka owe uma, pabiyama aegaraiyo. A'a uma, pabiyama aegaraiyo. To nara uma esegi pukibepa, pi kamanapa ke kinapisa aboraye, piya untiye.

Antota'enaba kampa pikena kamanane

(Aruku 6:29-30)

³⁸Pigoya, paipa kamana maya untine: Ka'waina kaoga airikakanapa, antota airikao, iye. Piya, kawa aibarara pekanapa, antota aepa pabiyama aibarara

po, untine. Piya kamana abintawa, ³⁹pika to kapa naeba urimukuwa, abiyo. Tiyeguma karana titakena pigiripa, antotapa a-nkataenaba puwaitaiyo. Pika ka'waina katamara kaeguyekanapa, to ka auka'i a'wae puma amo. ⁴⁰Piyamaba, to ka'waina kae kamana ugatamagina siyotiga maeyakanapa, mu'mu siyotigapa kaga amo. ⁴¹Piyamaba, ka kiye yagara agaro ki'i nababute waoma ugamekanapa, kaeba e'ero ki'i ababute wama ao'maeyo. ⁴²Piyamaba, to ka'waina ka'enaga esugatakanapa, amo. Piya, a'yo ukatakena yekanapa, owe otao, piya untiye.

Kama kina agu kao'ena pikena kamanane
(*Aruku 6:27-28, 32-36*)

⁴³Paisa kamana ka mayama waintiye: Kaeba kaokina agu kao'ena potantana, kama kinakaba kagobi potao, untiye. Pi kamanapa abintawe. ⁴⁴Pika naeba urimukuwa, abiyo: Kama kinatipa agu kao'ena puwaitantiri, karana purita kina igeke napima nunamu yiyo. ⁴⁵Piya puntiripa, mantarisa tibarimpa ntagaraena puma mikibewe. Piya, Koti aeba yegina, pankamaba agunta kinape aogi kinape kaga e'wasa puwaitaye. Pabiyama yegina, kaba arupu kinape antage kinape kaga kanara tiyeye. ⁴⁶Tigeba agu kao'ena purita kina, ige'amana agu kao'ena puwaitaiginaba, aintiba aya iretaripa Kotiba timikiye. Pipa kampaye. We, takisi maenta ku kina'miba piyaba puwaitawe. ⁴⁷Piya, to marisa kina'miba iyokina aogi puwaitawe. Tigeba pabiyama tiyokinapa aogi puwaitantiripa, ayama igaikibewe. Pipa kampaye. ⁴⁸Abiyo. Tigeba mantarisa tibarimpa aota miyemisa puma, pabi nkawameta miyiyo, Isu piya untiye.

Wasana iyo'maekena kamana untiye

6 ¹Tigeba aogima kabiyiyo. Aogiyena puntiripa, tipa wasanami nkiyobipa a-mpaete iyiyoy. Piya pukibepa, mantarisa tibarimpatisa ka ikantanaba kampa maekibewe. ²Tigeba wasana kao'ena puma awagaena puwaitantiripa: Ka'isa kina'mi tagama i'mu purataiyemaba, taberasaba a-kega'e yiyo. Piya, kumpari mono kina igeba ini namapipe uwa ke'ibe: Tage maete ima i'mu puratayema, wasana kao'ena puwaitawe. Naeba tagaka urimuwe. Piya kina'miba wasana i'mu puwaita nkikantanawaipa ago maerekana, aintiba toba kampaye. Ige pesa puma a-piyo. ³Pigoya, kusi kina kao'ena puwaitaganaba, ka kaentisa kina'ma pukibintanaba to kaentisa kina'miba a-nkabiyo. ⁴Piya peganaba, kao'enagampaba kakama waigatagina, kabagampa a'ya'maena kakama waintintana agamagina, antotapa kamikiye, piya untiye.

Nunamu ukena kamanane
(*Aruku 11:2-4*)

⁵Pigoya, tigeba nunamu ukena puntiripa, kumpari kina'mi yesa pumaba a-siyo. Pi kina igeba ini namapipe ke'ibe nunamu yepa, pipa:

Wasanami tagama i'mu purataiyema, piyaba pewe. We, naeba tagaka urimuwe: Piya kina'miba au'wapa ago maentaka, toba kampa maekibewe. ⁶Piya, kaeba nunamu ukena puntanapa, namakapinti ima kabe kitama kabagampa kakama miyemi'na aeti nunamu yo. Piya pegana, kabagampa kakama agamagina, antotapa kamikiye.

⁷Pigoya, tigeba nunamuba uwa tiwamutasa urite wagana pumaba a-siyo. Pipa to marisa kina'mintanawe. Pi kina igeba uwoma kamana aisurite wagana pekana: Koti abiramikiyema, yewe. We, pipa kampaye.

⁸Tibarimpapa kampa esotantagana, aeba agoripa ago abiwaeyagiri, tigeba ige yesa puma a-siyo. ⁹Pigoya, tigeba maya uma nunamuba yiyo: Taba, mantabinti mintane. Kae kage aota waiyeno.

¹⁰ Kae kabiratakenaenagapa aborawaeyano.

Mantari kae kawamu aega'ma wasikenaena waintemisa puma, pabiyama mabi taeti aborano.

¹¹ Ibaba kaeba nanintarepa tae awameta tamo.

¹² Tao'mi kaintanawai nkatupa mae igasompe nkawameta kaintanare nkatupa maeragaso.

¹³ Tamiyo pusanagaba aogima kabiratao.

Kewama nkayapisa taba puratao, piya nunamu yiyo, untiye.

¹⁴Piya, tigeba wasanami nkaibo'enawaipa kasiginaba, mantarisa tibarimpaba pabiyama tige'enaba maerigaikiye. ¹⁵Piya, tigeba wasanami nkaibo'enawaipa kampa igasiginaba, tibarimpaba aibo'endaripa pabiyama kaga kampa maerigaikiye, piya untiye.

Naninta a'a-o uma mikena kamanane

¹⁶Pigoya, tigeba monoka naninta a'a-o uma mintiripa, tiyowa muruse puma a-mpiyiyo. Piya, kumpari mono kina'mi ige piya pegana, wasanamiba ige naninta a'a-o uma miyentanawai igabebe piyema, iyowawamaba ataena pegini miyewe. Pigoya, ige pesa a-piyo. Naeba tagaka urimuwe: Igeba ikantanawaipa ago maentane. ¹⁷Piya, kaeba naninta a'a-o uma mintanapa, ka'noti masawae pai'ma kaowaena po. ¹⁸Piya pegini, wasanamiba naninta a'a-o uma miyempentanama nkagogapa kampa agabebe pegana, kabagampa kakama miyemi, ae abintowa abeno. Piya pegana, kabagampa kakama agamagina antotapa kamikiye, piya untiye.

Aogiyena maema aki pikena kamanane

(Aruku 12:33-34)

¹⁹Pigoya, tigeba mampabi a'ya'maena aogiyenaba a-mpaema aki piyo. Kampaye. Mampabipa umuwama narigagina kasipama ataena pegina, ku kina'mi agasaba'ma kuntana pewe. ²⁰Piya, tige'ena aogiyenaripa mantari aki piyo. Pita'iba umuwamaba kampa narigakanaba kasipama ataenaba

kampa pekini, ku kina'miba agasaba'ma kuntanaba kampa pikibewe. ²¹Piya, aogiyenaripa waintemi, pi kumakaba asi nasi napiyewe, piya untiye.

Au'ama nke'wasaenama kamanane

(Aruku 11:34-36)

²²Pigoya, kau'ama kane'wapa kaowe. Kaogapa aogima waintanaba, kau'amapa kanara e'wasa potakiye. ²³Kaoga tikaeyakanaba, kau'amaba pabiyama tunusu wakiye. We, kagu'ama kane'wa tu'ma wakanapa, tabera tununtanaba aboragamekana kaorika'ena puma mikibene, piya untiye.

Ka'wainaba tarara kayokaya'ena kanara kampa pikiye

(Aruku 16:13)

²⁴Pigoya, ka yagarama tabe yagararamisi kayokaya'enaba kampa kanara pikiye. Aeba ka'wainapa kayone potantana to ka'wainapa agama aekita potakiye. Piya pumagina, aeba ka'wainati uma atokaentana to ka'wainapa akabitakiye. We, tigeba pabiyama Koti ntugabe mone kutankama ntugabe ka awameta kanara kampa maekibewe, piya untiye.

Arirasaenaga taberapa a-ntapi napi piyo

(Aruku 12:22-31)

²⁵Pigoya, naeba urimekiri abiyo: Tigeba mikenanarikaba: Nana nanintabe wanipe maema nakune. Tau'amakaba: Nana tautasaena maema purukunema, uwoma tigiba a-ntapiyiyo. Piya, naninta wanane. Mikenanarimpa au'wantaga'enawe. Titasaena wanane. Ti'ama au'wantaga'enawe. ²⁶Piya, tigeba inatisa kabara agaiyo. Igeba aintanaba kampa puma nanintaba kampa kubu'ma namankaipi kampa aki pewe. Kampaye. Mantarisa tibarimpa nanintaba uwa aborama imiye. We, tigeba kabarapa kampaye. Ae aobipa tigeba wasanarawe. ²⁷Pigoya, tigeba napiyenari waintakiripa mampara to kake amato puma to ka'isa yaga mirite wakibewa, a. Pipa kampaye.

²⁸Piya pikenaena kampa waintegiripa, nana piyema kaigaba uma uwoma tigiba napiyewe, a. We, yaobisa ya aosa pamika agoba abiyo. Aeba aotasaenawampa ntugaba kampa piye. ²⁹Pika urimukuwa, abiyo: Paipa tabe yagara Soromoni aeba konariyenawantaga yagaramaba aogiyenaba purintomepa ya aosawamapa kampa againtiye. Kampaye. ³⁰Piya, yaobintisa a'no ibanto pabiyama aogima mparamagina, aiba pabigo paribekini yakupi maema kaekibepa, pipa Koti yegina a'nopa aogiyena maraye. We, tigeba kampa agama napiyegana timatiti'enaba uwaenantowe. Piya, Kotiba titasaenarikaba kabiritaye. ³¹Pigoya, tigeba uwoma tigi a-ntapimagiri: Nana nanintabe wanipe maema nakune. Nana maema amirikuneba, taberapa a-siyo. ³²We, to marisa kina'miba a'ya'maena yontanaga napi napi pewe. Piya, mantarisa tibarimpa

pi a'ya'waemaenarikaba abintegiri, uwoma tigi a-ntapi piyo. ³³Pigoya, tigeba Koti kabiratakana mono'ama nkau'wape arupuyenawape aborasanaga tigupa paitama ataigina waiyeno. Piya pigina, aeba mampara a'ya'maenaripa kaga aborarimikiye. ³⁴Tigeba aisaenagaba uwoma tigiba a-ntapiyiyo. Aisa yagaba nana kuntuyenabaya aborakibi, pipa kampa abintawe. A'ya'ma yagaba kuntaenaba toma toma aboraurite wayema, pabinkanto uwa napiyegana waiyeno, Isu piya untiye.

Antota kamanapa a-so
(*Aruku 6:37-38, 41-42*)

7 ¹Tigeba to wasanama aupi pima kamana a-nkuwaitaiyo. Kampa uwaitakibepa, tigeba pabiyama antota kamanapa kampa uritakiye. ²Piya, tigeba wasana antota kamana uwaitakibe, pabi nkawameta Kotiba tigeba uritakiye. Piya, wasana pabi aborawaimikibe nkawameta Kotiba a'wae puma timikiye. ³Pigoya, kao'yagarama nkaobipa i'nintana waintakanapa, ayama agantana, kaeka kaobi ya atu waintakanapa, nanaga ae aogi potakenaga napiyene. ⁴We, kaeka kaobi ya atu waintemipa, kaeba ayama kao'yagaragaba mayaba omegana aogi pikiye: Nao'yagara, kaeba abintaga, kaobi i'ni waintika maegasaganoma, aogi pikiye. ⁵We, kumpari kina, kaeka kaobi ya atu waintemi, pipa maru maegaite aogima agantana, kao'yagarama nkaobisa i'ni maegasagana aogi pikiye. ⁶Pigoya, tigeba monotasaenaba kara kanta kinapa a-nkimiyo. Piya, aogi mono kutatipa yaga kanta kinapa a-nkimiyo. Igeba pintanaba uwa igisarasa aewarigaitegini pabigo a'wae puma tige tiba nasanaga, piyaba a-piyo, piya untiye.

Wasanama esegi puma nunamu ukena kamanane
(*Aruku 11:9-13*)

⁷Pigoya, tigeba Koti abigaiginaba timikiye. Aguyosagaiginaba au'wapa maema tiget i aborakiye. Kabera aiwakarusinginaba Kotiba aitatikiye. ⁸Piya, Kotiti esota kina'miba maeyawe. Aguyosaga kina'miba agawe. Kabera aiwakaruse kina'mitiba Kotiba ai'itaye. ⁹We, tigetisa ae ntagarama yagarawampa nanintaga yekanaba antotapa yabapa amikiye, a. ¹⁰Inoyantaga yekanaba kuyaba amikiye, a. Pipa kampaye. ¹¹We, tigeba antage kina'mitaba yagara aragaripa aogiyena imewe. Piya, mantarisa tibarimpa aeba asugasima esota kina tige pa aogiyenaba tabera timikiye. ¹²Pigoya, tigeba wasanami purataiyema tibikibintanaba, pabi nkawameta igepa puwaitaiyo. Piya puwaitamagiri, tigeba Moseseke poropete kina'mike kamana'ama nkagoba aborakibewe, piya untiye.

Kabewama kamanane
(*Aruku 13:24*)

¹³Pigoya, tigeba uwaena kabintori mantari ima uma pasiyo. Ataena pikena kuma'ama kabewapa pipa tabewe. Piya ke'wapa pabiyama tabe

waiyegini, pita'iba uwoma kina'miba pasewe. ¹⁴Piya, miyaba kuma'ama kabewapa uwaenanto waiyegina, ke'wapa wakenaba esegi puntiye. Pita'iba uwaena kina'antomi pasewe, piya untiye.

Kumpari poropete kinaka aogima kabiyiyo

(Aruku 6:43-44; 13:25-27)

¹⁵Tigeba kumpari poropete kina'mika aogima kabiyiyo. Igeba i'amaba sipisipi kanta purite tigeti paebuma kanakibewe. We, intabaipintiba igeba kabu kara kanta puma tige tiba nakena kanakibewe. Pika aogima kabima miyiyo. ¹⁶Pigoya, mono au'waipa agamagiri agowaipa aogima agakibewe. Piya, wasanami waini a'wapa akenanaenabintisa kampa asikewe. Piki yawamapa asigi'ma nakenaba agaenabintisa kampa asikewe. Kampaye. ¹⁷Piya, aogi yawamaba aogi yamanka aeyagiri asikewe. We, ata yawamaba ata yamanka aeye. ¹⁸Piya, aogi yawama ata yamanka aekenaenaba kampa waintegina, ata yawama aogi yamanka aekenaenaba pabiyama kampa waintiye. ¹⁹Pigoya, a'ya'ma yawama aogi yamanka kampa aeyaginiba aga'yuma yakupi maebugasawe. ²⁰Pika naeba maya yuwe: Pi kina'mi mono au'waimpa igama agowaika aogima abikibewe.

²¹Pigoya: Wa'egane, Wa'egane, sumagini nagise kina igeba a'ya'maginiba Koti kabiratakena mantariba kampa ikibewe. Kampaye. Mantarisa nabanempa nkawamu wasiye kina igemana ikibewe. ²²Piya, pi kanabipa uwoma kina'mi maya unamikibewe: We, Wa'egare, Wa'egare, taeba kae kawamutapa wasanaba monopa uwaiminta, ke kinapa kae kawamutapa agaruba igainta, kae kawamutapa tabena aboranema puntompene. Kampa tagantano, ukibewe. ²³Piya unamigipa, naeba maya uwaimukuwe: Naeba ayantaga tigabebe puntone, a. Aguntaena pe kina tigeba ae'wama wawaegasiyo, piya uwaimukuwema, untiye.

Esegima aema mikena kamanane

(Aruku 6:47-49)

²⁴Pigoya, wasana ka'waina ma kamana'ne abima wasikibipa, aeba napi napi yagara ae awametane. Pi ntagara aeba namankapa u takaitasa nama kintiye. ²⁵Kimaraogana waintogana, tabe ka aema wani pa'ma iguguya pumagina akasabakena pugagate ataogana waintantiye. Piya, esegi yarasa kimaraomeka tonkiya puma waintantiye. ²⁶Pigoya, wasana ka'waina ma kamana'ne abima kampa wasikibi, aeba aibo yagara ae awametane. Piya, aibo yagara ka'waina aeba namanka amunta yarasa kintiye. ²⁷Kimaraogana, tabe ka aema wani pa'ma iguguya pumagina kana namapa akasakasu pa'wantiye, piya untiye.

²⁸Pigoya, Isu ma kamana uma a'ya ataogini abimagini pami puntawe. ²⁹Piya, aeba mono tisa kina'mi yesa kamana nane. Aeba kiye kina'mi yesa puma uwaimintiyema, untawe.

Isu karu yagara ka kaba atantiye

(Maka 1:40-44; Aruku 5:12-14)

8 ¹Pigoya, Isuba amutisa tumogini uwoma kina'miba aegarantawe. ²Piya puguna, ka karu yagara aeti kanama ampa parokaema maya uma omintiye: Kae kabemika kaba nayakena puntanapa aogi punatao, untiye. ³Piya yogana, Isu aya parosuma auta u'ma maya untiye: Piyaenaga nabiye. Pabigo kata wakana aogima miyo, untiye. Piya yogana, pabi ntaga kana karuyenawapa ata wantiye. ⁴Ata waogana Isu maya omintiye: Uwa kinapa a-nkuwaimima, kaeba marupa wama kaupa mono kiya yagara uma ayakegana agano. Piya, kaeba wama Mosese uramintintanaba Kotiti amegini, wasanamiba kagate: Aoso yagara miyema, napikibewe, piya omintiye.

Isu irebu yagarama kayokaya yagara kaba atantiye

(Aruku 7:1-10)

⁵Pigoya, Isuba piya potategina Kapeniyamu kumati a'wae puma wantiye. A'wae puma waogana, Aroma kina'mi irebu kiye yagara ka'waina aeti irosa'ma maya omintiye: ⁶Wa'ega yagara, kayokaya yagarane yonintana abegina agisa ayapa ago pu'waewamagina tabera aukegina mintiye, omintiye. ⁷Omogana, Isu abite: Naene ima kaba atakuwe, omintiye.

⁸Piyama omogana, irebu kiye yagara aeba maya untiye: Wa'ega, naeba tumima minta kina mintogana, nana pegina namantepintiba ubasikibene. Kaeba pita'i uma mima kamana yegana kayokaya yagaranepa kabareno. ⁹Piya, naeba ima minta kina'mi nkiwamu wasimagi, to ka'isa tumima minta irebu kina'nepa kabiyuwe. Piya, igetisa ka'wainapa: Wao, omekanaba wakiye. To kapa: Kanao, omekanaba kanakiye. Kayokaya yagarane: Pi ntuga po, yekanaba pikiyewe. Piya, kiya kina'mi yosa kamana yeganaba ata wano, untiye. ¹⁰Piya yogana, Isu pi kamana abima nabi nabi puntana, aega'ma kanaume kina maya uwaimintiye: Taga urimekiri abiyo: Isureyo kina, tigetiba ma ntagara nkatatiti'ena piya awametapa kampa agauwe. ¹¹Pika amato puma yekiri abiyo: Pankao irosamitisabe tupasemitisabe wasanaba uwoma namu'isa kina irosa'ma, Abara'amu, Aisaki, Yekobu, igege mantarisa kumati aki puma naninta kaga nama i'mu pikibewe. ¹²Piya pigiri: Taeba Yuta kina, mono ago kina mintune, ye kina'mitaba, tigebe tununtanabi tumima tiwara upaba puma kube'ena puma mikibewe, untiye.

¹³Isu piya ute, irebu kina'mi kiye yagara maya omintiye: Kaeba wao. Kamatiti'enagampa au'wapa aboragamikiyema, omintiye. Pigoya, kana kayokaya yagarawapa pabi ntaga kaba'ma aogi puntiye.

Isu Pita aentawa yoninka kaba atantiye

(Maka 1:29-31; Aruku 4:38-39)

¹⁴Pigoya, Isu Pita ntamapi iyomewa aentawampa nkau yaku taogana awaita mintogana agantiye. ¹⁵Agate ayata urogana yoninkapa pabigo

ata wantiye. Ata waogana, kana wae'maba asima naninta maema Isu amogana nantiye.

Isu uwoma kina kaba itantiye
(Maka 1:32-34; Aruku 4:40-41)

¹⁶Aibogini, asenamaita ke kina intabaipinti minta kinapa uwoma ibabute kanagana puntawe. Piya puguna, Suba ke kina'waipa kamana'watasa igarubantana, a'ya'ma kina'mi nkinuntanawaipa kaba itantiye. ¹⁷Piya pogana, poropete Aisaya kamana mayama kaemaranti, pi'na esegi puntiye: Aeba anuntanarepa taparintana yonintanarepa aesagabintiye, piyama kaentiye.

Isu aegarakena kamana untiye
(Aruku 9:57-60)

¹⁸Pigoya, uwoma kina'miba aeti kanama ampa ainkeyuguna igate abagi kina'wa: Kotu maroteri wakunema, uwaimintiye. ¹⁹Uwaimogini wakena puguna, mono tisa yagara ka'waina agora wama maya omintiye: Tisa, kaeba pita'i mata'i wakena yegapa naeba kaegarakuwe, untiye. ²⁰Piya yogana Isu maya a'wae pomintiye: Kabu kara igeba age'waintaga waintiye. Piya, inatisa kabara igeba ina'waintaga waintiye. We, Wasanama Ntagara naeba nawaikena maruntepa kampa waintiye, omintiye. ²¹Piya omogini, abagi kina igetisa to ka'waina mayama omintiye: Wa'ega abintaga, marupa wama nabanempapa pu'waka uma kaitate kaegarano, untiye. ²²Piya yogana Suba maya omintiye: Monota pu'wasu puma miye kina'miba igeba purikibe kinapa kanara kaiwaitakibewe. Kae'enagaka ampa naegaraoma, omintiye.

Pontawama Isu nkawamu wasintiye
(Maka 4:36-41; Aruku 8:22-25)

²³Isu piya ute wanipisa karebi iyogini, abagi kina'wa iyuguni wantawe. ²⁴Wauguna, pabigo pontaba tabera puma kotupa aiga'yo'ya puma ataena puritegina wanipisa kare antabaipinti tumintiye. Aibogana, Isu aeba awaitamintantiye. ²⁵Piya pogini, igeba wama abage pumagini: Wa'ega, naisikena pune, untawe. ²⁶Piya yuguna maya uwaimintiye: Nanaga tiyekuruba pewe. Timatiti'endaripa uwaenantowa, a, untiye. Piya uwaimimagina, aeba asima pontabe wanipe tabe kamana uwaisimoginisi uwasuwa puntase. ²⁷Aibogini, pi kina'miba agate uwoma nkigi napima maya untawe: Aeba nana yagaragana, pontawamake waninkamakeba awamupa wasiyese, untawe.

Isu tara kina'misi ke kina igarubantiye
(Maka 5:1-17; Aruku 8:26-37)

²⁸Pigoya, Suba kotupa ta'ema maroti Katara kina'mi mpari wama uma irosantiye. Uma irosaoginisi tara yagarara ke kina'waisintaga

kanama ampa abatantase. Isigeba wasana irubintisa kanamaginesi agasiya pusuguni iyekuru puma pita'iba wasanaba kampa nasi nasi puntawe. ²⁹Isigeba Isu agateginisi kega'e uma maya untase: Kaeba Koti Ntagaragawa, nana purasitakena kanane. Kanapa kampa agarosantegina kaeba ata purasitakenaga iyenoma, untase.

³⁰Pigoya, pagasari uwoma ntaga naninta namagini mintantawe.

³¹Mintuguni, kana ke kina igeba Isuka maya uma esotantawe: Tagarubakena puntanapa, urataga pi ntagami nkintabaipinti tumpa paseno, untawe. ³²Piya yuguna Isu aeba: Karu'ena ae'waiyo, uwaimintiye. Piyama uwaimogini, kana yagara taramisi isintabaipintisa irosa'magini, yaga intabaipinti uma pasintawe. Pasuguni, kana yagami karu'ena kotu waintometa ausari tumima wanipinti naisuwaewantawe.

³³Piya puguni, igate kana yaga kiye kina igeba iyegaka kumati ima, pi a'ya'ma kamanape ke'waisintaga yagara taramisi kamanape kaga wasana a'ya'ma uwaimiwaentawe. ³⁴Uwaimuguni, wabe wayape a'ya'magini kumatisa tumimagini Isuti tumpa irosantawe. Aeti tumpa irosa'magini: Marepa atate to mari waomagini, esegima omintawe.

Isu agisa aya pu'wanta yagara kaba atantiye

(Maka 2:1-12; Aruku 5:17-26)

9 ¹Pigoya, Isuba wanipisa karebi ima kotupa to kake ta'ema kanama kuma'wati to kakema irosantiye. ²Irosaogini, agisa aya pu'wanta yagara ka wasara wasirite kanatawe. Piya puguna, Isuba imatiti'enawaimpa nkagoba igate agisa aya pu'wanta yagara maya omintiye: Yagarane, kaekuruba a-po. Naeba aguntaenagapa maegagasuwema, omintiye. ³Piyama omogana, mono tisa kina ka'isamiba intabaipinti mayama napintawe: Ae'wa nkau maete ima Kotika akayasotayema, napintawe. ⁴Piyama napiyuguna, Isuba napiyenawai igate maya uwaimintiye: Tigebipa nanaga agunta kamanapa napiyewe. ⁵Piya, aguntaenawa mpaegasuwe, yopa, au'wapa kampa agawe. Asima wao ukubopa, kaba atama kasa au aborakenaenagaba tiyobi kunta piye. ⁶Pigoya, Wasanama Ntagara naepa mabi aguntaena asu'a pikena esegiyenaba naminti, pi'na nkagoba aogima agabebema agaiyo, piya ute, agisa aya pu'wanta yagaragaba maya omintiye: Asima wasagapa aesagabite wa'egati waoma, omintiye. ⁷Piyama omogana, asima wa'ewati wantiye. ⁸Piya pogini, a'ya'ma kina'miba agate iyekuru pumagini, Koti pi nkesejiyena wasana imomeka i'mu puntawe.

Isu Matiyuka kega'e untiye

(Maka 2:13-17; Aruku 5:27-32)

⁹Pigoya, Isu aeba pitasa wama takisi maeyome ntagara ka agewapa Matiyu, aeba yogaeba pome ntamankapi mintogana uma abatama omima

maya untiye: Kaeba kanama ampa naegaraoma, omogana, pabigo asima aegarantiye. ¹⁰Pigoya, Isu namankapinti naninta nanema agega'e yogana iyogini, takisi maeyume kinape to ka'isa aguntaena pume kinape uwoma irosaugini, Isube abagi kinape kaga nanintaba nantawe. ¹¹Piya puguni igate, Parasi kina igeba abagi kina'wa maya uwaimintawe: Tisaripa takisi maeya kina aguntaena pe kina'mikeba nana pikena kaga mima nanintaba nayema, ibigantawe. ¹²Pi kamana Isuba abite maya uwaimintiye: Tusa yagara aeba aogi kina'mitiba kampa yogaba piye. Yoni kina'miti mana piye. ¹³Pigoya, tigeba wama paisa kamana mayama waintemi, pi nkagoba abibebe piyo: Naeba kaema agunta abasakenaenagaba kampa nabiye. Agu kao'enaga nabiye, iye. Piya, naeba: Aogi kinatawe, ye kinapa aogi puwaitakenaba kampa tumintone. Naeba agunta kina igu a'wae pikibeka tumone, piya uwaimintiye.

Isu aoganta'enawampa paisaenaba agarubaye

(Maka 2:18-22; Aruku 5:33-39)

¹⁴Pigoya, pi ntaga Yoni nkabagi kina igeba Isuti ampa irosa'ma maya uma abigantawe: Taebe Parasi kinape ka'isa yagaba monotaka nanintaba a'a-o uma uwa miyuna, pi kae kabagi kina'miba nana piyema nanintaba a'yuguba nawe, untawe. ¹⁵Piya yuguna aeba maya uwaimintiye: Wasanami iba'ena pigina iba wae'ma nkawaeba uwa mintakiniba, ayama aokina'miba intara'ena puma nanintaba a'a-o uma mikibewe, a. Pipa kampaye. Ainti iba'wae'ma nkawae ampa arakurite ababute to mari wagasiginiba, aokina'miba intara puma kampa naninta nanta uwa mima aeka napikibewe. ¹⁶Piya, ae ntagarama paisa kai atugekanaba aoso kairasaba pugunikiye, a. Pipa kampaye. Aoso kaiwama paisa kai tabera paibekana atu'ma atيسانaga piyaba a-po. ¹⁷Piya, ke kasa wainiba paisa meme aribipa ari'atakiye, a. Kampaye. Kasa wainiwama paisa meme ariba atu'ma wainibe meme aribe ataena pusanaga piyaba a-po. Piya, kasa waini to kasa meme aribi ari'ataiginaba, isigeba kaga aogima waikibese, piya untiye.

Isu Yairasi nkaraga purintapisa kaba atantiye

(Maka 5:22-43; Aruku 8:41-56)

¹⁸Isu aeba pi kamana uwaimima mintogini, monota paitama miyome ntagara ka'waina aeti kanama agora ampa parokaema maya untiye: Aragane ibanto puriya, kaeba kanama auta ampa aukaya pegana aoganoma, omintiye. ¹⁹Piyama omite waogini, Isu aeba asima abagi kina'wake aega'ma wantawe. ²⁰Wauguna, waya ka iyegari tumiyaba mima miyogana kaboba nagisarisa tara tumpaema a'ya punti, aeba Isu kai atunkata aukaya puntiye. ²¹Piya puntana, antabaipintiba mayama napintiye: Kai manankata aukaya pumagi kabarikuwe, untiye. ²²Piya ute,

aukaya pogana Isuba a'wae puma kana wae'mati ao agama maya untiye: Araganepa, kantawamaba paru peno. Kaeba kamatiti punatampeka aogi kabyiyema, omintiye. Omogana, pabigo kana waepa kaba'ma atawantiye.

²³Pigoya, Isuba wama kiya yagarama ntamapi ima ini kubegabe kamana'waipa abite maya uwaimintiye: ²⁴Tigeba irosa'ma tumiwaegasiyo. Ma nkaraga aeba kampa purintiya, aeba uwa awaita mintiye, piya uwaimogini, kamana'wa abugunaba uwa anagi kamana kanta piyema napintawe. ²⁵Aibuguna uwaitaogini, abe'i irosa'ma tumiwaegasuguna, kana wasana wasa waintometi uma pai'ma kana aragama nkayata urogana, aogama asintiye. ²⁶Piya pogana, pi kamana'ama pi mpariba pabigo abae purite wagana puwantiye.

Isu isiyorika yagararage aibo yagarage aogi puwaitantiye

²⁷Pigoya, Isuba pi mpaba atate waogini, isiyorika yagara taramisi aega'ma wantinisi kega'e uma maya untase: Kaeba Tebiti ntagaragawa, tasigeka kantara po, untase. ²⁸Piya yusuguna abite wama kumata uma irosaoginisi agora wausuguna isibigama maya untiye: Tisiyo aogi puritakena esegiyenaba wainatantiya, pipa abibebe pesoma, isibigantiye. Piyama isibigaoginisi isigeba maya untase: Pipa taga abibebe puse, untase. ²⁹Piya yusuguna isiyora aukaya puntana maya untiye: Tisimatiti'endarisimpa au'wapa aborarisimikiye, untiye. ³⁰Piya yogana, pabigo isiyo apina'ma agantase. Aibusuguna, Isuba esegi kamana uma maya uwaisimintiye: Abiso. Tisigeba ma kamanapa wasana a-nkuwaimisigini abiyo, uwaimintiye. ³¹Piyama uwaisimoginisi, pigo isigeba wamaginisni mare-u me-u pusuguna pi mpariba kana kamana'ama abae purite wagana puntiye.

³²Pigoya, isigeba wausuguni, igeba karu'ena ka yagara Isuti ababute kanantawe. Aeba ke kina ka'waina aigaraogana aibo'ena puma mintantiye. ³³Piya pome ntagara ke kina agaruba agasogana aeba kamana untiye. Piya pogini, uwoma kina mintume kina'miba i'mu pumagini maya untawe: Maretapa paipa piyaenaba kapa kampa aboragi agama miyompene, untawe. ³⁴Piya yuguni, Parasi kina igeba Isuka maya untawe: Ke kina'mi asu igasima minti ntagarama ao'maeyagina, ke kinapa agaruba igasaye, untawe.

Isu aeba a'ya'ma kinaka antara kamana untiye

³⁵Pigoya, Isu aeba pabiyamagina a'ya'ma mari nasi nasi pumagina, tabe kumatibe uwaena kumantontoribe Koti kabiratakena kamana mono namapinti uwaimintana, yonintana iki nakiyena ibome kinapa kaba'ma paru puwaita waentiye. ³⁶Pigoya, uwoma kina igantana igeka antara puntiye. Igeba sipisipi kiye kampa kabyiyegana ataenabi mpiyesa puma miyuguna, ³⁷pika antara puma abagi kina maya uwaimintiye: Yogaba

tabe waintegina, piya naninta a'na pukena kinapa tarantowe. ³⁸Pika tigeba yoga agowamaka esotaigina naninta a'na pukena kinapa aboraigiri yogawatapa waiyo, piya uwaimintiye.

Isu nkabagi kina'mi nkigewe
(Maka 3:13-19; Aruku 6:12-16)

10 ¹Isu aeba abagi kina nagisarisa tara tumpaema kina'wa igege'e yogini ampa iroauguna, ke kina igaruba igaikenabe yonintana iki nakiyena ibome kina kaba itakibeka esegiyena imintiye. ²Pigoya, aposoro nagisarisa tara tumpaema kina'mi nkigeba mayamawe: Marusa yagara Saimoni aoso agiwapa Pitawa, ae a'nanto Enturuwa, Sepeti ntagara Yemisiwa, ae a'nanto Yoniwa, ³Piripiwa, Patoromayowa, Tomasiwa, takisi maeyome ntagara Matiyuwa, Aopayesi ntagara Yemisiwa, Tariyesiwa, ⁴namu'isa kiya kina igarubakaikena abugai ntagara Saimoniwa, ainti Isu minaga'ena punti ntagara Yutasi Isikeriyotiwa sumagini, abagi puntawe.

Isu abagi kina'wa yoga kamana uwaimintiye
(Maka 6:7-13; Aruku 9:1-5)

⁵Pigoya, Isu abagi kina nagisarisa tara tumpaema kina'wa ige uwaitama igarubantana maya untiye: Tigeba to marisa kina'mitiba a-nkwaiyo. Sameriya kina'mi kumatiba a-nkubasiyo. ⁶Isureyo tu, sipisipi kabuba wantasa puma miye kina, igeti mana waiyo. ⁷Wasanamiti uma irosantiripa maya uwaimiyo: Koti kabiratakana yagaba agarosaye, uwaimiyo. ⁸Piya, tigeba yoni kina kaba itaiyo. Pu'wanta kinapa asiwaitaiyo. Karu kinapa aogi kaba itaiyo. Ke kinapa igaruba igasiyo. Piya, maeyantanaba ikantanarasa wanane. Uwa maeyasa puma tigeba ikantanaba a-mpaentiri uwa iyo'maema aogi puwaitaiyo. ⁹Monebe tabebe uwaenantobe kapa a-nkira'ma maete waiyo. ¹⁰Kopa a-nkarakae piyo. Piya, tara kaibe tigisa anape pusu'ma ke'i nasikena wantape a-mpaete waiyo. Uwa tika nasiyo. Piya, yoga kinapa yogawaitasa nanintawaipa imegini maeyasa puma timigiri maeyiyo.

¹¹Pigoya, kuma pita'i mata'i uma irosantiripa wasana ago igaiyo. Ka'waina kayone puritama kao'ena puritakiripa, pabi ae namapi ima pabipi mima waimarate waiyo. ¹²Namankaipinti uma pasintiripa: Mono tigeti waiyema, uwaimiyo. ¹³Piya, kana namapisa kina aogima arupu puma miyiginaba, tigu paruyenamaba igeti wano. Piya, kampa aogima miyiginaba, pi paruyenaba tigetiti a'wae puma kanano. ¹⁴Piya, ka yagarama namankapinti kampa tibabute wama kamanati kamana abekiripa, wakibe ntagaba tigarisa i'ni aiwaka patate waiyo. ¹⁵Naeba taga urimukuwa, abiyo: Aintisa kanabipa Sotomu Komora kina tumimaena puwaitantana, maya kumatasa kinapa tabe kuntuyena aborawaimikiye.

Aintiba toma toma kuntuyena aborakiye

¹⁶Abiyo. Sipisipi kabukarawama ige abakapintiba kampa uwaitakenaena naeba pi tigeпа uritauwa, pika tigeба miyarinkama pemisa puma pasema aogimagiri napima nasiyo. Piya pupuntama pemisa puma aogima napima kamparagaena a-piyo. ¹⁷Tigeба wasanamika aogima kiya puma nasiyo. Igeба kamana uritakena namankaipinti tibabute wamagini, mono namankaipinti eru kasutasa tiyegukibewe. ¹⁸Pipa nanagawane. Tigeба nabagi kina mintaka uma tabe kiye kinatibe wa'ega kina igetibe tibaisusu purite wama kamana uritakibewe. Piya, tigeба ige iyobipe to marisa kina'mi nkiyobipe esegima mono uma araiyo. ¹⁹Piya, igeба kamana uritakibepa: Aya kamana ukunemaba abima, tara taraba a-piyo. Pi ntagaba kamana ukema kamanapa Aota Awamusa'ama napi napiyenaripi ataritakiye. ²⁰Piya puritakiri, kamana yiginaba tige kamana kantaba kampa pikiye. Tibarimpatisa Aota Awamusa'ama tigupi mikibi, ae kamana'ena pikiye.

²¹Pigoya, pi ntagaba aganto ka'wainaba a'nantopa minaga pekini aegukibewe. Aba ka'wainaba yagarawapa pabiyama minaga pekini aegukibewe. Piya, yagara aragawaimpiba inogi ibagipa kamana uwaitama minaga pigni iyegukibewe. ²²Pigoya, nae nawaga kamanataka wasanamiba tigeка abima kama puritakibewe. Pigoya, ka'wainaba kampa natakibikana esegima mimagina kana'wa a'ya pekanaba, aintiba Koti ababikiye. ²³Pigoya, ka kumata uma irosa'ma mintigini tiyeguma tigarubaigiripa, to kumati pai'ma tiyegaka waiyo. Piya, naeba ubebema urimukuwa, abiyo: A'ya'ma Isureyo kumati yoga wairite wanti, pipa igiga puma mintigi, Wasanama Ntagara naeba tumpa irosakuwe.

²⁴Pigoya, abikena namapisa yagara ka'waina tisawampa asu agaikenanaeba pipa kampa waintiye. Piya, kayokaya yagara ka'waina pabiyama tabe yagarawa asu agaikenanaeba pipa kampa waintiye. ²⁵Piya, abikena namapisa yagara aeba tisawampa ae awameta pekanaba kanarasakiye. Kayokaya yagara aeba tabe yagarawampa ae awameta maema aborakanaba pabiyama aogi pikiye. Pigoya, tibatipa Piyesiburu, pipa ke kina'mi tabewaimpawe unamekini, naokina tigeпа pabiyamagini tabera kamparaga kamana uritakibewe, piya untiye.

Wasanamaba Kotika aekuru peno

(Aruku 12:2-7)

²⁶Pigoya, tigeба wasanamika a-tiyekuru piyo. Kakama waintintanaba pipa agorapa kampa kakama waikiye. Pipa aintiba aborakiye. Piya, airarikaegainta'ena waintipa, pipa agorapa kampa kakawakiye. Pabiyama aintiba apira puma aborakibewe. ²⁷Pigoya, tununtanabinti urimo kamanapa tigeба ara uwaimiyo. Piya, obina kamana abepa tigeба

nama nkgari asu mimagiri kega'e uma uwaimiyo. ²⁸Pigoya, ariri'ama aeguntini tigu ti'ama aegukena aguyosagakibe kina igekaba a-tiyekuruba piyo. Piya, tigutipe ariripe kaga isibanakinisi agagabinti tumikena esegiyanawantaga yagara Koti, aeka tiyekuru piyo.

²⁹Pigoya, kisabentonto uwaena monentorasa ika pewe. Piya tibarimpaba kampa owe untakanaba ayamagina mabipa tumikiye. Pipa kampaye. ³⁰Piya, wasana tige ti'no nkabiyapa pipa a'ya'magina aisuma abiwaeye. ³¹Pika tigeba tiyekuruyenabipa a-mpiyiyo. Tigeba kisabepa kampaye. Tigeba wasanarawe.

Isu nkage uma aborakena kamanane

(Aruku 12:8-9)

³²Pigoya, ka'waina aeba nae nagene wasanami nkiyobi uma aborakapa, naeba pabiyamagi mantarisa nabanempa ae aobi uma aborakuwe. ³³To ka'waina aeba wasanami nkiyobi kakanatakapa, aepa naeba pabiyamagi mantarisa nabanempa ae aobi kakatakuwe.

Isuba ma'ena pikena aborantiye

(Aruku 12:51-53; 14:26-27)

³⁴Pigoya, tigeba naekaba: Aeba paruyena maema aborakena tumintiyeba, a-siyo. Naeba paruyena wanane. Ma'ena pikena kasontentaga tumintone. ³⁵Piya, naeba wasana atatara puwaitakena tumintone. Pika abage yagarawampage isigeaba atatara pisigina, anoge aragawampage isigeaba atatara pisigina, aentawampage anatuge isigeaba pabiyama atatara pikibese. ³⁶Pigoya, ka'waina aeba aokina igetisa yagarama kama potasanaga aborantone. ³⁷Piya, ka'waina aeba abake anoke agu kao'ena tabera puwaisitantana naepa uwaenanto punatakibi, aeba nae nao'yagaraba kampa mikiye. Piya, ka'waina aeba yagara aragawa agu kao'ena tabera puwaitantana naepa uwaenanto punatakibi, aeba pabiyama nae nao'yagaraba kampa mikiye. ³⁸Eya, ka'waina aeba maripowa, pipa wasanami igobi punatantana kampa aesagabinta naegarakibi'naba, aeba pabiyama nae nao'yagaraba kampa mikiye. ³⁹Piya, ka'waina aeba mikenaenawaka owe yekanaba, a'yugu potakiye. Piya, naeka napima mikenaenawaka a'a-o yekanaba, aboramikiye, piya untiye.

Isuka kayone pe kina aogi ikantana maekibewe

(Maka 9:41)

⁴⁰Pigoya, wasana ka'waina aeba aogi puritai'naba pipa nae aogi punataye. Piya, nae aogi punatai'naba Koti aogi potaye. We, ae unataoga naeba kanantokanane. ⁴¹Pigoya, ka'waina poropete yagaraga: Koti nkao'yagarawe, otama aogi potakibi'naba, aeba poropete kina'mi ige

awameta ikantanaba maekiye. Piya, ka'waina Koti aega'ma tagantana pe kina to ka'wainaka: Koti nkao'yagarawe, otama aogi potakibi'naba aeba tagantana pe kina'mi ige awameta ikantanaba maekiye. ⁴² Ae abagi kinane, uwaitamagina, aogaso wani iru'ma imikibi'na ikantanawapa aintiba kampa kaikiye, Isu piya untiye.

Yoni aeba ka'isa abagi kina uwaitaogini Isuti wantawe
(*Aruku 7:18-35*)

11 ¹Isuba nagisarisa tara tumpaema abagi kina'wa kamana piya uwaimiwaetate atate, to kumati mono uwaimirite wantiye.

²Piya pogana, Yoni wani pai'itanti ntagara aeba iga'na namapi mintana, Karaisiti yoga pome pi awaga kamana abite abagi kina'wa uwaitaogini igeba wamagini, ³Isu maya uma abigantawe: Kaeba utaratanti ntagara Karaisiti kanakiye, untapa, kaebera to ka yagaraga agawa puma misunema, abigantawe.

⁴Piyama abigauguna, Isuba maya uwaimintiye: Tigeba a'wae puma wamagiri, agama abentanama kamana uma Yonipa omiyo. Pipa mayaenawe: ⁵Iyorika kina'miba iyo agawema, igisa iya pu'wanta kina igeba ke'i nasi nasi pewema, karu kina'mi nki'amaba aogi piyema, purinta kina'mi iyo agawema, kusi kina'miba aogi kamana abewemagiri uma omintiri, to kapa mayama amato puma omiyo: ⁶Ka'waina aeba naeka abima aekita kampa pikibi'naba aeba a'mu pikiye, iyema omiyo, untiye.

⁷Piya uwaimogini, Yoni nkabagi kina igeba a'wae puma wauguna, Isu aeba wasana mintume kina Yonika maya uwaimintiye: Tigeba ka'me mpariba Yoniti wama, ayaena agakena wantawe. Misa ka ponta wama maete wate kanate pemisa pogiri agakena wantawa, a. Pipa kampaye.

⁸Wasana kawaina kaiwapa aogi awa'ena purintogiri agakena wantawa, a. Pipa kampaye. We, wasana aogi kai pure kina'miba tabe kina'mi ntamapi mintini iwaiba waintini pewe. ⁹Piya, poropete ka agakena wantawa, a. We, nae naeba urimukuwa, abiyo: Tigeba pi agama miye ntagara aeba poropete kaisa kina ige awametapa kampaye. Aeba to awametane. ¹⁰Piya, aeka mono isapisa kamana ka mayama waintiye:

Abo. Kamana'ne maenta yagara agarubakana paitama kaori wama, kekapa aogi pikiyema, Koti untiye, iye.

¹¹Pika naeba ubebema urimukuwa, abiyo: Waya'mapisa aboranta ka'wainaba Yoni wani pai'itanti ntagara aepa kampa againtikana, pigo Koti kabiratakena yaga aborakiniba nagora tumima miye kina'nempiba Yonipa asugaikibewe.

¹²Pigoya, Yoni wani pai'itanti ntagara, ae yoga agobinti ntagaba Koti kabiratakenaenaba agobima agasiya puma aboranti'naba aboraye. Pika esegi pe kina'mi ige Koti kabiratakena kumapa maekena pewe. ¹³Piya,

a'ya'ma poropete kina'mi kamanape Mosese ominti ago kamanape ke nasompentanaga kaeta kanantagana, Yoni aboraogana kamana'waimpa au'wa aborakena kanapa aborantiye. ¹⁴Pigoya: Iraiya a'wae puma kanakiyema unta, pipa tigeba Yonika: Iraiya, yiyi. ¹⁵Pigoya, ageyaga kina'maba ma kamanapa abibebe peno.

¹⁶Pigoya, mampabisa ae kina'mita awame puritasuwe, a. Tigeba yagara araga ige awametane. Igeba kumati mima iyo kina maya uwaimewe: ¹⁷Ini yokiripa, nanaga wa'enaba kampa pewe. Tantara ena pokiripa, nanaga kube'enaba kampa pewe, piya yewe. ¹⁸Piya omesa puma Yoniba yogawa agobintanaba monoka ka'isa nanintabe waini wanipe kampa nama a'a-o uma miyogini agantiniba maya untawe: Aeba aibo'ena piye, untawe. ¹⁹We, Wasanama Ntagara naeba tumima wanipe nanintabe naogiri, nagantiripa maya yewe: Aeba uwoma ntanintabe waini wanipe nayaba yagarawe. Aeba takisi maeya kinape aguntaena pe kinape ige iyo'yagarawema, naeka yewe. We, mono agowapa igu'ama kintarama miye kina'mi, ige aogima aegaragiri agawe, Isu piya untiye.

Ka'isa marisa kina'miba atama mintanta kamanane
(*Aruku 10:13-15*)

²⁰Pigoya, Karariya ka'isa kumati Isuba uwoma ntuga puma esegiyenawampa ago maema aboraogini agantiniba igupa kampa a'wae puguna, ige'ma kamana maya uwaimima untiye: ²¹We Korasini, nantarane. We Petisaita, nantarane. Mebi, Tigeti kukantana tabera aboranti, pipa Taya Saironi kumata aborantisinta igeba intara puma karu'ena auga'magini igu a'wae puntasine. ²²Pika urimukuwa abiyo: Aintisa kanabipa Taya Saironi kina tumimaena puwaitantana, maya kumatasa kinapa tabe kuntuyena aborawaikiye. ²³We, Kapaniyamu kina, tigepe mantari tibabute ikibewa, a. Kampaye. Aintiba agagabinti tumikibewe. Piya, kukantana tige kumati aborantemisa puma Sotomu kumata aborantemisinta, ibabe aintibe Sotomuba uwa waiyesine. ²⁴Pika urimekiri abiyo: Aintisa kanabipa Sotomu kumatasa kina tumimaena puwaitantana, maya kumatasa kinapa tabe kuntuyena aborawaikiye, Isu piya untiye.

Tigeba naeti kanamagiri migaraiyo, Isu untiye
(*Aruku 10:21-22*)

²⁵Pigoya, pi ntagaba Isuba abawampa a'mu potamagina maya untiye: We naba, kaeba mantage mage tabe agowe. Abikenaenawaika abegana tabe pe kinapa kaka waigasane. Piya, igu'amaka abegana inamu kanta pe kina'mipa iyakima imene, pika naeba na'mu pugataopa, ²⁶kaeba piyama aboraurite wagana penema, pipa uma esegi puntampene. ²⁷Pigoya, a'ya'maena wainatantipa nabanempa nayapi atawaentine.

Pika wasana ka'waina yagarawa naeka agoneka kampa abibebe piye. Nabanempa abiwa abibebe piye. Piya, nabanempa ae agowaka pabiyama wasana ka'waina kampa abibebe piye. Yagarawa nae nabinto abibebe puwe. Piya, yagarawa naeba wasana ka'waina nabanempa nkago uma aboramekanaba aege abibebe pikiye, Isu piya untiye.

²⁸Piya ute to maya untiye: Pigoya, kuntaena aesaga'ma tintara'enabi mpiye kina tigeba a'ya'ma naeti kanawaeyigi migarakenaena timekana paruribeno. ²⁹Piya, naeba nanta nagu paruyenanentaga mintoka, kanamagiri miminte tibota atama agonepa ampa abibebe piyo. Piya pigina tigu timankamaba migarano. ³⁰Pi kuntuyenaba tibota aesagatitaopa pipa aogiyenawe. Piya, pi timontana aesagabikibepa kuntaba kampa tibikiye, Isu piya untiye.

Sabatiwama kamanane
(Maka 2:23-28; Aruku 6:1-5)

12 ¹Pigoya, pi ntagaba Isuba abagi kina'wapa paita itaogini sabatira witi yugabinti wantawe. Wantini abagi kina igeba iga'ena ibogini witiba akima nantawe. ²Piya puguni, Parasi kina'miba igate Isu omima maya untawe: Abo. Kabagi kina'miba sabatira akumparanta'ena peganaba ataena piye, untawe. ³Piya omuguna maya uwaimintiye: Tebitibe aokina'mibe iga'ena ibogini punta, pi kamanapa tigeba kampa aisuma abewa, a. We, tige abintawe. ⁴Igeba tabe mono namapinti iyogana pareti Koti nkamume pipa amigini maema nantane. Pipa aebe aokina'mibe a'yuguba kampa nakibewema, mono kiye kina'mi mana nakenawema, akumparantane. ⁵Pigoya, a'muntana kaekena mono kina igeba yoga pumentanawaika Moseseba kamana kaenti, pipa aisuma kampa abewa, a. Pipa ago abintawe. Igeba sabatira yoga pumagini sabati ataena peweba asuwaitaiyo. ⁶Piya, naeba pika urimekiri abiyo: Tiyora asima minti, aeba tabe mono namapa asugasima mintiye. ⁷Pigoya kamana awa'ena ka mayama waintipa, pi kapa tigeba abisanawa, kampa abewo. We, naeba kaema agunta abasakenaenagaba kampa nabiye. Kao'ena waintaga misanaga nabiye, Koti untiye. Tigeba pi kamana abima yesinta, kaintanawai kampa wainta kinapa ma uwa kamanapa kampa uwaitasine. ⁸Pigoya, Wasanama Ntagara naeba pi sabatirapa kabima miyuwe, Isu piya untiye.

Isu sabatira ka yagara kaba atantiye
(Maka 3:1-6; Aruku 6:6-11)

⁹Isu piya ute, pitasaba atate wama mono namankaipinti intiye. ¹⁰Pigoya, pita'i ka yagara mintantiye. Aeba ayapa tagarakiwanta, mintogini wasanamiba Isu abigama maya untawe: Ma ntagaraba sabatirapa kanara kaba atakibepera kampaye, untawe. Piya, igeba

uwaba kampa untawe. Kamana'wa abite kamana otakena napimagini untawe. ¹¹Pigoya, Isu aeba iwamu aibatenama maya untiye: Tigetisa ka'waina yagawa kabinti, sabatira tumekanaba sabatiraka uma kasakana uwa mikiyo. Pipa kampaye. Aeba ao'maekiye. ¹²Yaga uwaena kinane. Wasana tigeba pi amantaga kinane. Pika sabatirapa wasana kanara aogi puwaitakune untiye. ¹³Piya ute kana yagarapa: Kayapa parosoma, omintiye. Piyama omogana, ayankasa pogana aibarutama aogi puma to ka auka'isa ayankama waintomesa puntiye. ¹⁴Piya pogini, Parasi kina igeba pintana agate wawaemagini Isu nkaegukenaenaga nikintawe.

Isu aeba taga Koti kayokaya yagarawane

¹⁵Pigoya, Isuba pi kamana abite pimpa kumapa mintantipa atate tori wantiye. Waogini uwoma kina'mi aega'ma wauguna, yoni kinapa kaba'ma aogi puwaitantiye. ¹⁶Pigoya, igeba to ka'isa kinapa: Nawaga kamana a-nkuwaimiyoma, tonkiya kamana esegima uwaimintiye. ¹⁷Piya pogana, Koti nkawamupisa kamana poropete Aisaya meto kamana kaemaranti, pi'na au'wantaga'ena mayama puntiye:

¹⁸ Mapa kayokaya yagarane. Nae utamarantone, iye.

Pigoya aewapa aogi yaganene. Naeba aeka nabugaye, iye.

¹⁹ Naeba Aota Awamusa'ne aeta atakana ao'maeyakana kamana'ne a'ya'ma namu'isa kinapa uma aborawaima maema arupu pikiye, iye.

Piya, aeba kaba kampa ibi'ma, taberasa kampa uwaitakiye, iye.

Piya, tabe kamana'wapa ke'iba kampa aborakini abikibewe, iye.

²⁰ Pigoya, uwaena misankanto aka'yuwaintipa, a'ya'ma kampa aka'yuwaisa pumagina ataenaba kampa puratakiye, iye.

Piya ka'isa yagaba uwaena yakunkanto tamipa, kampa tu'ma waikana, magi magi kinapa kampa ataba puratakiye, iye.

Piya puma, esegima yoga pekana Koti kamana'amaba aborama arupu puma aogi purite wagana pikiye, iye.

²¹ Piya pekini, to marisa kina'miba aeka napinapima agawa pikibewe, Koti untiyema, Aisaya Isuka piya kaentiye.

Isuba ke kina agaruba agasogini kamana otantawe.

(Maka 3:20-30; Aruku 11:14-23; 12:10)

²² Pigoya pi ntagaba ka yagara kewama aigaramagina aorikaema aibo'ena puntiye. Aibogini, Isuti ababute wantawe. Piya puguna, Isu kaba'ma aogi potaogana kamana uma ao agantiye. ²³Piya pogini, a'ya'ma uwoma kina mintume kina'miba agate tabera pami pumagini maya untawe: Taeba napiyompepa Isuba Tebiti ntagara utaratanta Karaisiti kanta piye, untawe. ²⁴Piya yuguni, Parasi kina igeba pi kamana abite maya untawe: Kumparine, ke kina'mi tabewai agewapa Piyesiburu, ae esegiyenawatasa ke kinapa agaruba igasaye, untawe.

²⁵Piya yuguni Isuba napi napiyenawai igate maya uwaimintiye: Ka marasa aokina'mige kamaena pumagini kamparagaena pigina ka'me mpa aborakiye. Piya, to kumatisa kina'mibe to namapisa kina'mibe pabiyama aokina'mige ma'ena puma ataena pigini nama kuma'waipa akasaba'magina ataena puwakiye. ²⁶Piya, Satani ke kinapa ayama agaruba'ma kama potama agarubakiye, a. Pipa kampaye. Piya pekana aege ma'ena puma ataraisigina a'ya'waemaenawampa kamparagaena pusanaga piyaba kampa pewe. ²⁷Piya, naekaba mayawe yewe: Aeba Piyesiburu ao'maeyagina ke kinapa agaruba igasaye, yepa: Pigoya, ka'isa tiyokina'mi igeba ke kinapa agaruba igasawe. Pipa ke iyo'maema esegi puwaitagini pi ntugaba pewe, a. Pi ke kina Piyesiburu ae esegiyenarasaba kampaye. Piya, tiyokina'miba agaruba agoba agamagini, aintisagaba tigepe utaritakibewe. ²⁸Pigoya, naeba Koti Nkawamusa'ama nao'maeyagi ke kinapa agaruba igasoka, Koti kabiratakenaenaba tigetiba aboraye.

²⁹Pigoya, kewama esegi yagara kanta puma mintakanaba, ayamagina namankapintiba ima kotapa aparikiye, a. Pipa kampaye. Marupa pi esegi yagara araku'ma agisa aya kirokaetama pabigo kotankapa aisagakiye.

³⁰Pigoya, ka'waina aeba kayone kampa punatai'naba kama punataye. Piya, ka'waina aeba yagarunte kampa ibabuma aki pi'naba aeba igarubaye. ³¹Pika urimukuwa abiyo: Aintiba kotiba a'ya'ma aguntaenabe a'ya'ma kamparaga kamana wasanami yepe kanara mae igaikiye. Pigoya, Aota Awamusa'ama akayasotakibi'na, ae kaintanawapa Kotiba kampa maegaikiye. ³²Wasanama Ntagara nae uma kamparaga punatakibi'na, aepa aguntaenawapa uma asu'a pogaikuwe. Piya to ka'waina aeba Aota Awamusa'ama uma kamparaga potakibi'na, ae kaintanaba mabipe mantaribe kampa uma asu'a pogaikuwe, Isu piya untiye.

Ata yawamaba kamparaga yamanka aeye

(Aruku 6:43-45)

³³Isu piya untana to maya untiye: Pigoya tigeba ka yawama nka'wakaba: Aogiyenawe, untiri, kana yawaka kaga: Aogiyenawe, yewe. Piya, to ka yawama nka'wakaba: Kamparagawe, untiri, kana yawakaba kaga: Kamparaga yawe, yewe. Piya, yawama nkapa agamagiri, agowaka aogima napikibewe. ³⁴We, kuyawama ntagara, tigeba agunta kina mintawa, aogi kamanapa kapa nanawe ukibewe, a. Pipa kampaye. Tigupi waintintanaba pabiyama tiwamupisa irosaye. ³⁵Pigoya, aogi agu'yaga yagaramaba aogiyena aborakiye. Kamparaga agu'yaga yagaramaba pabiyama kamparagaena aborakiye. ³⁶Naeba urimukuwa abiyo: Kamparaga kamana toma toma se, pi kamanapa Koti a'ya'ma kina pako pikibi ntaga ibigakini, kamana yigina uritakiye. ³⁷Piya, aintiba kaeka kamanataka kababikibe, pabi kaeka kamanatakabaya katakiye, Isu piya untiye.

Ka'isa kina'mi: Kukantana peka agakune, untawe
(Maka 8:12; Aruku 11:29-32)

³⁸Piya uma uwaimogini, mono tisa kinape Parasi kaisa kina'mibe maya kamana a'wae pumagini omintawe: Tisa, kaeba kukantana ka pega agano, untawe. ³⁹Piya yuguna maya uwaimintiyi: Mono'wai kampa waima antage kina'mitaba, tigeba kukantanagaba yewo. Tigeba kukantanaba aoso'enaba kapa kampaye. Yonati aborantisa puma pabiyama aborakiri agakibewe. ⁴⁰Yona aeba kakaga yaga tabe inoyantawama nkantabaipinti mintantisa pumagi, Wasanama Ntagara naeba pabiyamagi ma antabaipinti kakaga yaga mikuwe. ⁴¹Ainti Koti a'ya'ma kina pako pikibi ntagaba Niniba kumatasa kina aborama mamparisa kina'mi kamparaga kamanati uma abora uritakibewe. Pipa uwaba kampaye. Niniba kumatasa kina igepa Yona aeba wasanaraka'yankama ige'ma kamana uwaimogini abima igu a'wae puntaka, piya ma minto naeba Yona ae awametapa kampaye. Pipa asugasima mintogiri, pabi ntaga tigeba kampa piyama a'wae pigina pi Niniba kina uritakibewe. ⁴²Piya, mare takaerisa tabe wae aeba pabiyamagina a'ya'ma kina pako pikena yagaba ma mpabisa kina'miti kamparaga kamanati abora uritakiye. Pigoya pipa uwaba kampaye. Pi kana waepa aeba atuti wama Soromoni aetisa mono abintiyi. Piya, ma minto naeba Soromoni ae awametapa kampaye, pipa asugasima mintuwe, Isu piya untiye.

Ke kina to kake a'wae pumagina kanakiye
(Aruku 11:24-26)

⁴³Piya untana, Isu to maya untiye: Kewamaba wasanaba atate wama ka'me mpari umima, maru kumakaba aguyosagakiye. Aguyosakate maya ikiye: ⁴⁴Namantepa atate kanantoka, pita'i to kake a'wae pumagi wakuwe. Piya ute a'wae pumagina agakibipa, kana namapa paga pumagini aogi pugaintane. ⁴⁵Piyaena agate wama ke aokina tonaentisa tara umaema kina to kake kamparagaena pe kina ibabekini kanama pabi ntamapi ampikibewe. Aibigina pi ntagara aeba paipa kampa aogi yagara mintanti'naba aintiba tabera kampa aogimagina ata puwakiye. Mamparasa kamparaga kina tigetiba pabiyaena aborakiye, Isu piya untiye.

Isu ano a'nanto ige kamanane
(Maka 3:31-35; Aruku 8:19-21)

⁴⁶Pigoya, Isu aeba wasana mono uwaimima mintogini, ika'i anobe a'natabarabe kamana omikena ampa agawa pumagini mintantawe. ⁴⁷Piya puguna, ka'waina igate maya omintiyi: Kanobe ka'natabarabe kamana

ugamikena taka'i kagawa pumagini mintawe, piyama omintiye. ⁴⁸Piyama omogana Isu maya omintiye: Nano na'natabaraga yewo, untiye. ⁴⁹Piya ute abagi kina'wa mintumeti aya nkasa pumagina maya untiye: Igaiyo. Nano na'natabaragi maye, untana: ⁵⁰Mantarisa nabanempa nkawamu wasima aegara kina pi ige nano na'nanto namana'maba mintawe, Isu untiye.

Aintana asigikena kamanane

(Maka 4:1-9; Aruku 8:4-8)

13 ¹Pigoya, pabi ntaga Isuba namapintisa irosa'ma wamagina kotu kepari umintantiye. ²Umintogini, wawaya uwoma kina'mi ampa irosa'magini aki puguna, igate to ka wanipisa karebi intiye. Imagina aeba wanipisa karebi mintogini uwoma kina igeba kepari mintantawe. ³Piya puguna, meto kamana toma toma uwaimintana, kapa maya untiye: Abewo. Ka yagarama aintana pikena wantiye.

⁴Wama uma aibarase pogana aowa ka'isaba kepi tumpa waintantiye. Aibogana, kabrankama irosa'ma ampa nawaegaintiye. ⁵Piya aowa ka'isaba yabankama nkabobori uwaena manto waintometa tunkwaima, karu'ena irantiye. ⁶Piya pogana abu'wapa tumomewa inata ara'waiyogana pa taogana asama pari puma pu'wantiye. ⁷Piya ka'isa aowapa kabubinti tunkwaima iraogana kabuwama aibarusa pogana asa wantiye. ⁸Pigoya ka'isa aoba apa mabi tumpa waimagina anonkapa uwoma aborama aosa pama ka'isa 100-wa, to ka'isa 60-wa, to ka'isa 30-wa, suma aboraogana uwoma ntaninta waintantiye. ⁹Piya, ageyaga kina'maba ma kamanapa abibebe peno, Isu piya untiye.

Isu meto kamanaka uwaimintiye

(Maka 4:10-12; Aruku 8:9-10)

¹⁰Kamana piya umagina uwaimogini, abagi kina'wa igeba agora wamagini abigama maya untawe: Kaeba nanaga meto kamanapa uwaimene, untawe. ¹¹Piya yuguna, aeba maya uwaimintiye: Kakamagina Koti kabiratakena kamana waintemipa, pipa tigemana abikibewema untine. Pigoya, ka'isa uwoma kina'miba kampagini abikibewe, untine. ¹²Pigoya ka'waina aeba mono aminta'ena maemagina miyekanaba aintiba Kotiba to kake amekana uwomantana aboramikiye. Piya, to ka'waina mono aminta'ena kampa aogima maema miyekanaba apa'urekana uwa mikiye. ¹³Igeba iyo ma'maginiba kampagini agabebe pewe. Igerasa abintiniba kampa aogima abibebe pewe. Piya, agowapa kampa abeka ma kamana meto kamanatasa uwaimuwe. ¹⁴Pigoya, igeke Aisaya meto kamana mayama kaenti, pi'na esegi piye:

Igerasa uwa abintiniba igutasaba kampa aogima abibebe pikibewe, iye.

Piya, iyorasaba agantiniba kampa aogimagini agabebe pikibewe, iye.

¹⁵ Ma mparasa kina igepa igu'ama esegi puwama ige akumpagini, iyorika pewe, iye.

Pika iyowamaba kampa aogimagina agabebe pikiye, iye.

Igewamaba kampa aogima abibebe pikiye, iye.

Piya, igu'amaba kampa aogima napikiye, iye.

Piya pumagini igu'kampa a'wae pigipa ayamagi naeba aogima kaba itakuwe. Pipa kampaye, Koti unti kamana Aisaya piyama kaentiye.

¹⁶ Pigoya tigeba tiyoyaga mintiri, tige yoga mintawa, pika ti'muntanabi mpintawe. ¹⁷Naeba ubebema urimukuwe: Poropete kina mono kina uwoma kina'mi igeba tige abima agantana pi agakenagaba ibugagate itaogini, uwa kampa agama abintane, Isu piya untiye.

Aintana asigikena kamana ago uwaimintiye

(Maka 4:13-20; Aruku 8:11-15)

¹⁸ Piya untana, Isu to maya untiye: Pigoya, ma aintana asigikena kamana urimo kamana, pi'na nkagowa uma aborarimekiri abiyo:

¹⁹ A'ya'ma kina koti kabiratakena kamana abimagini aogima kampa igupi napikibe kina igeti Satani irosa'ma aintana asigimarantapa maerite wagasaye. Pi ntagara aeba kepi aowa tumpa waintanti pi nkawametane.

²⁰ Pigoya yabankama nkabobori tumpa waintantisa nkawameta piyamagini miye kina igeba mono abimagini pabigo iga ibegini napimagini miyewe. ²¹ Igupipa abupa kampa panta inata ara'ma miyewe. Piya pegana aogi kamana'neka ma'ena pumagini ataena piginaba ae abintemi kamana agaro kaikiye. ²² Pigoya, ka'isa aowa kabubinti tumpa waintanti, pi nkawameta miye kina'miba mono abimagini mintagana, mampabisa kuntaenagabe mone kutakabe napi napima miyekana, igaenama igu'ama maema a'yugu puwaigasakini pabigo mono'ama nkau'wapa kampa aboraye. ²³ Pigoya, apa mabi tumpa waintantisa pi nkawameta mikibe kina'miba mono abimagini igutasa maemagini miyewe. Piya pegana, ka'wainatiba au'wapa 100-wa, to wainatiba 60-wa, to ka'wainatiba 30-wa, suma aboraye, Isu piya uwaimintiye.

Yogabinti yoni tagakena meto kamana untiye

²⁴ Piya untana, Isuba meto kamana to ka maya uwaimintiye:

Ka yagarama yogawati aogi aintana aowa asigitanti, aeta Koti kabiratakenaenaba awame pukuwe. ²⁵ Pigoya kana yagara aeba aintanaba asigitate waogana aseka kama yagarawampa kanamagina yoni nkaosa maemagina aibarase pugaita wagaintiye. ²⁶ Pigoya, kana aintana pumaraomewa i'imagina nakena aborakena pogana yonipa kaga tarage uma irantiye: ²⁷ Piya pogini, kayokaya yagara igeba agate yogawama

nkabapa omima maya untawe: Tabe yagarare, kaeba yogagatiba aogi aintana asigimarrantampepa, aetasabaya yonipa tagayema, abigantawe.

²⁸Piyamagini abigauguna maya untiye: Pipa kama kina ka'waina asigimarrantegina tarage uma iraye, yogini, igeba abigama maya untawe: Abintaga, wama uma i'ma maebugasano, untawe. ²⁹Piyama yuguna maya uwaimintiye: Kampaye. Tigeba yoni igintiri kaga nakenaena igisanaga uwa ataiyo. ³⁰Nakenabe yonipe kaga waimaginisi aborakibese. Pigoya, nakena maekena yaga aborakapa, yoga kina uwaimekini igeba marupa yoni kibi'ma i'magini asaema yakupi kaentini, nakena aintanaba maemagini namantepinti ataigina waikiye, untiyema, Isu piya untiye.

Masitetige yisitiwamake meto kamanane

(Maka 4:30-32; Aruku 13:18-21)

³¹Pigoya, meto kamana ka maya uma uwaimintiye: Koti kabiratakenaenaba masiteti a'wanto piyamawe. Wasana ka'waina aowa yogawati metantiye. ³²Kana yamankapa to ka'isa yamanka piyama wanane. Aeba uwaenantowe. Kana yaba i'maginaba ka'isa nakena yawamapa igasimagina tabe yaena piye. Piya pegina, kabarankamaba kanama amarapa ampa mima inapa kiyewe, untiye.

³³Piya untana, meto kamana to ka maya uwaimintiye: Koti kabiratakenaenaba yisitiba piyamawe. Ka wae'ma yisiti maemagini paretibinti paigu pekanaba, pi paretu anosama igaena tabera pukiye, Isu piya untiye.

Isuba meto kamana'amana untiye

(Maka 4:33-34)

³⁴Pigoya, Isu aeba wasana kamana uwaimintintanaba pi meto kamana'amana uwaimintiye. Kamana au'wapa kampa aboramagina uwaimintiye. ³⁵Piya pogana, poropete yagara ka'waina kamana abima mayama kaenti, pi'na esegi puntiye: Nawamupipa meto kamana'amana aboraka ukuwe. Piya, ma aborantemitasa kakanta kamana wairite kanama agowapa ampaema aborakuwema, Isu piya untiye.

Yogabinti yoni tagakena meto kamana'ama nkgowane

³⁶Pigoya, Isuba pi a'ya'ma kina itaogini wauguna namapinti intiye. Ima mintogini abagi kina igeba aeti wamagini omima maya untawe: Witi yugabinti yoni taganti pi kamana ago kaeba yega abeno, untawe. ³⁷Piya umagini abigauguna maya uwaimintiye: Wasana aogi aintana asigiyemipa Wasanama Ntagara naewe. ³⁸Yogaba pipa a'ya'ma marisa kinane. Aogi aintanaba pipa nae monota miye kinane. Yoni nkaosa asigintemi, pi kinapa kewama nkaokinane. ³⁹Pigoya, pi yoni nkaosa asigintemi ntagara, aeba Sataniwe. Piya, witi maekena yagaba pipa ainti

tabe kanawe. Naninta maema akibikena kinapa enisore kina igewe. ⁴⁰Pigoya, yoni i'ma yakupi kaeyasa pumagina, ainti tabe kanabipa aborakiye. ⁴¹Piya, aintiba Wasanama Ntagara naeba enisore kina'ne uwaitakini maga maga naokina'ne igetisa naegarakenaenawaipa ata puwaitakenaenabe agunta pe kinape kibi'ma, ⁴²tayaba yakupi itakini tumpikibewe. Pita'i tumpimagini kube'ena pumagini iwarasa kaki aema mikibewe. ⁴³Pigoya, pi ntagaba arupu kina igeba mantarisa ibawaimpa ae kumata pa nke'wasaena piyaenama e'wasa puwaitakiye. We, ageyaga kina'maba ma kamanapa abibebe peno, Isu piya untiye.

Wasanama mone pogisi abatama maenti meto kamanane

⁴⁴Pigoya, Isu toba maya untiye: Koti kabiratakenaenaba piyamawe: Mone pogisi yogari kakataogana waintantiye. Piya waintogana, ka'waina uma abatamagina to kakantiye. Piyamagina tabera a'mu pumagina a'ya'waemaenawapa to kina imogini mone amuguna wama yoga uma ika pantiye, Isu meto kamana piya untiye.

Tabe ikantana pasesuwama mpeto kamanane

⁴⁵Pigoya Koti kabiratakenaenaba ka yagarama yoga pumagina pasesuga aguyosaganti, ae piyamawe. ⁴⁶Aeba aogi pasesu agategina, wama a'ya'waemaenawapa maema wasana imima mone maeritegina wama aogi pasesu uma ika pantiye, Isu piya untiye.

Kuko'ama mpeto kamanane

⁴⁷Pigoya, Isu to ka meto kamana maya untiye: Koti kabiratakenaenaba kuko piyamawe. Wasanami kuko wanipinti motagana tumegini inoyantaba toma toma ampa pai'ma awaitaye. ⁴⁸Piya pegini, paibegana uwa mari iyegini kana inoyantaba pako pumagini nakenaba tu'napi atantini kampa nakena inoyantaba uwa kasagana waye. ⁴⁹Pigoya, aintisa kana mampa a'ya pekanaba pabiyaena aborakiye. Piya pekini pi ntagaba enisore kina'mi maga maga nasi nasi pumagini, aogi kina'mi abakapintisa agunta kinapa kibi'magini, ⁵⁰tayaba yakupinti ipasanaigini tumikibewe. Pita'i tumpima kube'ena pumagini iwarasa kaki aema mikibewe, untiye.

⁵¹Piya untana, Suba abagi kina'wa ibigama maya untiye: Tigeba a'ya'ma ago abibebe pewa, a, untiye. Piya yogini, igeba: Ago abune, untawe. ⁵²Piya yuguna aeba maya uwaimintiye: Pigoya, mono tisa kina'mi Koti kabiratakenaenama nkagoba abinta kina, igeba mono abikenaena uwaena waintiye. Piya, wasanama aotasaenawatasa tonarona maema aboramisa puma, igeba mono abikenaenawaipisa tonarona aogi paisaenabe kasasaenabe maema napimagini aboraramewe, Isu piya untiye.

Nasareti kumatasa kina'mi Isu ikabitantawe
(Maka 6:1-6; Aruku 4:16-30)

⁵³Pigoya, Isuba meto kamana toma toma uma a'ya atate, mawati wantiye. ⁵⁴Wama mono namapi imagina kamana yogini, wasanamiba abite pami pumagini maya untawe: Aetasabaya ma aogi napiyenabe awame'ena potakena esegiyenabe maeye. ⁵⁵Taeba agowapa abintune. Aeba kapenta yagarama ntagarawe. Anowampa ageba Mariyawewe. Piya, a'natabarami nkigewaipa Yemisiwa, Yosepewa, Saimoniwa, Yutasiwa sumawe. ⁵⁶Pigoya amana'natabaraba taega kaga mintawe. Pigoya aeba a'ya'waemaenaba aetasa maemagina aborantiye, untawe. ⁵⁷Piya umagini aeka abuguna kampa aogi puntiye. Aibogana, Isu maya uwaimintiye: Koti unti kamana yemi poropete yagarama kamana uwoma kina'mi ibugaye. Piya, mawatape agowatape namankapiye ageba kampa waintiye, untiye. ⁵⁸Piya, igeba aeka kampa aogima ntapiyumeka, Isuba kukantanaba uwomapa pi kumatapa kampa puntiye.

Yoni mono wani pai'tanti ntagara aeguntawe
(Maka 6:14-29; Aruku 3:19-20; 9:7-9)

14 ¹Pigoya, pintaga Karariya kina'mi tabe yagara Eroti aeba Isu kamana abite, ²aokina'wa Isuka maya uwaimintiye: Pi Yoni mono wani pai'tanti ntagara aeba purintapisa aogamagina asima ma nkeseiyena puma miye, piyama napima uwaimintiye.

³Pi kamanapa uwa kampa untiye. Pai irebu kina'wa uwaitaogini Yoni agisa aya kirokaema iga'na namapi atantane. Pipa mayaenaraka piya potantawe: Eroti aeba a'nantowampa Piripi nkwa, agewapa Erotiyasi aparogana, ⁴Yoniba tutusotama maya untiye: Kaeba kuntana pumagina aogiyena kampa penema, omintiye. Piyama omogana, Erotiyasiba pitaka agobi pogana, Eroti aeba yogini iga'na namapi abobotantawe. ⁵Pigoya, aegukena pomapa, uwa wasanamiba Yonikaba: Poropete yagarawe, yumeka aekuru puma atantiye.

⁶Aibogana, Eroti yakari potanta yaga aboraogini, tabe kina igeba kanama aege ampa aki pumagini mintuguna, Erotiyasi nkaragawampa ige iyobi wa'ena pogana, Eroti agamagina a'mu potamagina maya omintiye: ⁷Naeba Koti nkaobi uma esegi puwe. Kaeba piya mayaenaga yegapa kamukuwe, untiye. ⁸Piya yogana, kana araga aeba anowampa uma agegaogana maya untiye: Kaeba Yoni mono wani pai'tanti ntagara, ae a'nonkayampu isigi'ma tu'napi atamagina pabigo namo, untiye.

⁹Piya yogana tabe yagara abima pami puma kunta puntiye. Pigoya, Koti nkaobi uma esegi puntika, wasana ma minta kina'mi abigini kamana'ne tumisanagawema: ¹⁰Owe otama, yogini, kayokaya kina'mi igeba wamagini Yonipa iga'na namapisa ana'mu uma isigima,

¹¹ anonkayampuba tu'napi atamagini maete kanama kana araga me nkamuguna aeba maemagina anowampa amintiye. ¹²Piyama Yonipa aeguyuguna purogini, Yoni nkabagi kina'miba ampa irosa'ma au'wapa maete uma kaintawe. Kaitate Isuti wama pi awaga kamana uma omintawe.

Isu 5,000 kina naninta imintiye
(Maka 6:31-44; Aruku 9:10-17; Yoni 6:1-13)

¹³Pigoya, Isu aeba Yoni kamanapa abite, pi mpaba atate wanipisa karebi ima ka'me mpari abintowa umikena wantiye. Waogini, wasanamiba abite a'ya'ma kumatisa uwoma kina'mi aega'ma wamagini, pabita'i uma irosantawe. ¹⁴Piya puguna, wanipisa karebintisa tumima a'ya'ma kina igamagina, antara puwaitama yoni kinapa kaba'ma paru puwaitantiye.

¹⁵Piya pumagina mintogana, atamisaogini abagi kina'wampi igeba omima maya untawe: Mapa ka'me mpari mintokana atamisaya, pika wasana itagini a'ya'ma kumati wamagini naninta maema aboraiyoma, omintawe. ¹⁶Piyama omuguna maya uwaimintiye: Nanaga waiyema uwaitawe, a. Tigeba naninta imiyo, untiye. ¹⁷Piya uwaimogini maya untawe: Taeba ma paretiba nayaka'muna, inoyantaba tarawa suma, pabinkawanto urintune, piya untawe. ¹⁸Piya yuguna aeba: Pipa naeti maete kanaiyo, yogini maete kanantawe.

¹⁹Maete kanauguna, wasana uwaitaogini kabu aebaru'ma mara'mintantawe. Piya puguna pi pareti nayaka'muna, inoyanta tarawa sumagina maema, mantari ao ma'magina Kotiti a'mu potamagina apako pumagina abagi kina imogini, igeba wasana pako pumagini imintawe. ²⁰Imuguni, igeba a'ya'magini namagini iga'e pantawe. Piya puntini, arita waiyomewa kibi'magini iraguguna nagisarisa tara tumpaema wa'nu ku awaitantiye. ²¹Pigoya, kana naninta nanta kinapa 5,000-wa kinane. Piya, waya yagara araga kampa aisuntane.

Isu aeba wani nkabobori wantiye
(Maka 6:45-52; Yoni 6:15-21)

²²Piya pute, pabigo Suba abagi kina'wa uwaitaogini, wanipisa karebi ibiwai imagini kotu maroteri a'wae pumagini wakena paitama wantawe. Piya puguna, aeba a'ya'ma kinapa itaogini wa'ewaiti wawaeyuguna, ²³aeba abintowa amuti imagina nunamu untiye. Piyamagina mintogana ase yogana, ae abinto pabita'i mimagina mintantiye. ²⁴Piya pogana, kana wanipisa kareba wamagina koyu abakapi uma irosantiye. Piya pogana, pontaba waumetisa puritegina kanama wanipa tabera aiga'yo'ya pumagina wanipisa karebi apasanantiye. ²⁵Aibogana, Suba aseka aba mariki wani nkabobori wamagina, abagi kina'miti uma

irosantiye. ²⁶Piyamagina waogini agategini iyekuru pumagini: Ke kina kanayemagini, A-e, a-e, untawe. ²⁷A-e, a-e, yuguna, Isuba karu'ena kega'e uma maya uwaimintiye: Tintawamaba paru peno. Naene kanauwa, tiyekuruba a-piyo, untiye.

²⁸Piya yogana, Pitaba pabigo awamuta u'magina maya untiye: Wa'ega, kae kanantanapa yega, wani nkabobori kaeti wano, untiye. ²⁹Piya yogana, Isu: Kanao, omintiye. Piya omogana, Pitaba wanipisa karebintisa irosa'ma tumimagina wani nkabobori Isuti wantiye. ³⁰Wantana tabe punta pogana agategina aekuru pumagina wanipinti tumikena puntana, Isu agisumagina: Wa'ega, kaeba nao'maeyo, untiye. ³¹Piya yogana, pabigo Isuba ayata u'ma ao'maentana maya untiye: Kaeba kamatiti'enaba uwaenantowe. Kaeba nanaga kagu'ama tara taraba pene, untiye. ³²Piya utegina, ababoginisi wanipisa karebinti iyusuguna, pabigo pontaba asaba'wantiye. ³³Piya pogini, kana wanipisa karebi mintume a'ya'ma kina'miba Isu nkagora ampa parokaemagini maya untawe: Kaeba taga Koti Ntagaragawe, untawe.

Isu uwoma kina Kenesareti mari kaba itantiye

(Maka 6:53-56)

³⁴Pigoya, kotupa ta'emagini Kenesareti kuma uwa mari iyuguni, ³⁵wasanamiba Isupa agabebe pumagini yuguni, kana kuma'ama nkawamori mintanto kina igeba yonintana ibome kinapa ibabute kanauguni Isu maya omintawe: ³⁶Abintaga, kaigampa nkatuta aukaya pekana yonitepa tatawano, untawe. Piya ute, piya pume kina'miba kaba'ma aogi puwaentawe.

Koti kamana agowamaba tayabamagi kamanapa asugasaye

(Maka 7:1-13)

15 ¹Pigoya, pi ntagaba Yerusaremi kumatisa Parasi kinape mono tisa kinape ka'isa Isuti ampa irosa'magini mayama abigama untawe: ²Kabagi kina igeba nanaga tayabamagi meto kamana agoba aemita pewe. Piya puntini igeba naninta nakenaba, iyantanaba kampa punta uwa nawe, untawe. ³Piya ute abigauguna, Isuba maya uwaimintiye: We, tigeba pipa nanaga tigeti mpeto kamana ago wasintiri, Koti ae'wa nkawamupisa kamanapa aemita pewe. ⁴Piya, Kotiba mayama utantiye: Kaeba kano kaba kamana abimagina isi'waisipa asaga'yuyo, iye. Piya, ka'waina aeba anoke abakega kamparaga kamana uma ata puwaisitakibipa, aepa aeguma kaiyo, untiye. ⁵Pigoya, tigeba pipa aya pewe. Yagara araga igeba inogi ibagipa maya kamana uwaimewe: Nautasaenaba mapa tisigepa kampa tisiminta, tabe mono namapinti maete ima Kotiti a'muntana amukuwe, piya umagini, inogi ibagi kampa aogima iyo'maeyagiripa, tigeba abeganaba aogi piyo. ⁶Tigeba piya

pumagiri Koti kamanapa aemita puntiri tigei kamanapa maema wasima asaga'yuyewe. ⁷We, kumpari kina, tigei Koti Aisaya omogana meto kamana ago mayama taga untiye:

⁸ Ma kina'miba iwamutasaba nae nage asaga'yuntini, igu'amaba pagasara miyewe, iye.

⁹ Naeti mono'waipa kampa yewa, uwaba yewe, iye.

Piya, nae kamana'nepa kampa unta, wasanami kamana yewema, Koti iyema, kaentiyema, Isu piya untiye.

Agu yagara i'nintana potakena kamanane

(Maka 7:14-23)

¹⁰ Pigoya, Isu aeba pi kamana uwaimite to ka'isa kina igega'e yogini kanauguna maya uwaimintiye: Naeba kamana urimekiripa aogima abima napiyiyo. ¹¹ Tintabaipinti tumemintana, pi'naba tigu'amapa i'nintanaba kampa potaye. Tiwamupintisa irosa'ma iyemintana, pi'na tigu'amapa i'nintanaba potaye, untiye.

¹² Piya yogini, abagi kina igeba agora wamagini maya omima untawe: Kaeba kamana uwaimekini Parasi kina abimagini ata pepa abeno, untawe. ¹³ Piya yuguna, pi Parasi kinaka maya uwaimintiye: A'ya'ma yaba mantarisa nabanempaba kampa kurinti, pipa abu'yaga igima maebugaikiye. ¹⁴ Piya, tigei igeba igepa uwa itaiyo. Igeba iyorika kina'mi to ka'isa iyorika kina ke iyakikena kinane. Piya, ka aorika yagarama to ka aorika yagara ke ayakikibipa kaga agagabi tumikibese, untiye.

¹⁵ Piya yogana Pitaba Isu maya omintiye: Meto kamana yempe'na nkagoba aborama yega taeba abeno, untiye. ¹⁶ Piya yogana Isu maya untiye: We, tigei pabiyama tigu nabi napiyena kampa wainta mintawa, a. ¹⁷ Agoba mayamagiripa kampa abewe: Tiwamupi nagana tintabaipinti tumimagina ayasaurite ke'wati to kake tumiye. ¹⁸ Piya, tintabaipinti waintana tiwamupisa irosai, pi'na tigu'amapa i'nintana pumagina kamparaga potaye. ¹⁹ Piya, wasana antabaipintisa aguntaena toma toma irosai, pipa mayamawe: Ata napiyenawa, wasana aegukenaenawa, kumiyenawa, kupiyonawa, kuntanawa, kumpari kamana otakenaenawa, akayasukenaenawa sumagina, ²⁰ pintanama tigu'amapa aegumagina i'nintanaba potaye. Piya, tiyantana kampa punta naninta nantanamaba tigu'amapa aeguma i'nintanaba kampa potaye, Isu piya untiye.

Kenani marisa wae ka'waina Isu agisuntiye

(Maka 7:24-30)

²¹ Pigoya, Isu aeba Yuta kina ige maba atate to marisa kina'mi mpari Taya Saironi kuma waintusumeti wantiye: ²² Wamagina umintogana, Kenani marisa wae, pi mara miyome nkwa'e'maba kanama Isuka kega'e uma agisumagina maya untiye: We, Wa'ega, kaeba Tebiti ntagaragawa, naeka

kantara punatao. Araganepa kewama tabera aigarama amiyo piye, untiye. ²³Piya yogana abintanaba, Isuba kamanapa kapa kampa a'wae pomintiye. Piyama kampa a'wae pogini, abagi kina igeba omima maya untawe: Kaeba waya otagana wano. Aeba taka'li tabe kiga'e uta kanaye, untawe.

²⁴Piya yuguna aeba maya uwaimintiye: Naeba Isureyo aruyenabisa yaga kabubama miye kanta pe kina'amanamiti unatantine, piya untiye. ²⁵Piya yogana, kana wae aeba agora ampa irosa'ma parokaema esotamagina: Wa'ega, kaeba uwa nao'maeyo, untiye. ²⁶Piya yogana, Isureyo kina'mige uwa kina'mige mono abikibeka Isu meto kamanapisa maya omintiye: Yagarantomi ntaninta ipa'magi kara imekanaba kampa aogi pikiye, untiye. ²⁷Piya yogana, kamana mayama a'wae pumagina omintiye: Wa'ega, pipa kanara yene. Pigoya karantontomi ibawaimpigi naninta yabaera atamagini nagana aritawa tumeginiba pipa uwa nawe, untiye. ²⁸Piya yogana maya omimagina untiye: We waya, kamatiti'enaga imagina waintiye. Pi yempesa pugatano, untiye. Piya yogana pabigo aragawapa kaba'magina aogi puntiye.

Isuba uwoma kina kaba itantiye

²⁹Pigoya, Isu aeba pi mparasa to kake a'wae puma kanama Karariya kotuta ampa irosantiye. Irosa'ma amuti ima mintogini, ³⁰uwoma kina kanagana pumagini aeti ampa irosantawe. Igeba igisa iya pu'wanta kinape, iyampu aigakayo'na'na kinape, iyorika kinape, aibo kinape, to ka'isa inuntana ibome kinape uwoma kina a'ya'ma ibabute kanama Isu agora ampa aki puwaitantawe. Aibuguna kaba'ma aogi puwaitawaentiye. ³¹Piya pogini, aibo kina'miba kamana untawe. Igisa iya pu'wanta kina'miba ke nasintawe. Iyampu aigakayo'na'na kina'miba aogi puntawe. Iyorika kina'miba iyo agantawe. Piya puguni, wasanamiba pi agate Isureyo kina'mi Kotiwaipa tabera i'mu potantawe.

Isu 4,000 kina naninta imintiye

(Maka 8:1-10)

³²Pigoya, Isuba abagi kina igega'e uma maya uwaimintiye: Naeba a'ya'ma ma kina'mika nantara puwe. Igeba naege kakaga yaga mimagini iga'enaga purewe. Piya, naeba uwaitakini igeba naninta kampa nanta wamagini, ke'i uma iyonanta pumagini ware'nasanaga abimagi tara puwe, untiye. ³³Piya yogini, abagi kina'wampiba maya omintawe: Mapa ka'me mpariwa, tabe nanintaba aetasa aborama ma uwoma kinapa imekana naigina kanarasa waetakiyema, omintawe. ³⁴Piyama omuguna, Isu ibigama maya untiye: Tigeti ntanintaba ayaki waintiye, yogini, igeba maya untawe: Tonaentisa tara umaema paretiwa, uwaena inoyantantonto tarantowa sumagina waintiye, untawe. ³⁵Piya yuguna, abintana yogini kana a'ya'ma kinapa aki pumagini mara'mintantawe.

³⁶Piya puguna, kana paretibe inoyantabe maema Kotiti a'mu potamagina, apako pumagina abagi kina'wa imogini pako pumagini pi kinapa imintawe. ³⁷Imuguni, a'ya'ma kina namagini iga'e pantawe. Aibuguna, arita waiyomewa kibi'magini tonaentisa tara umaema wa'nu kupi iraguguna awaitantiye. ³⁸Pigoya, naninta nanta waba 4,000 wa mintuguni, waya yagaraba kampa aisuntawe. ³⁹Piya patate, Isuba wasana uwaitaogini wauguna aeba wanipisa karebi imagina wama Magatani mari uma irosantiye.

Awame'enaga yuguna Isu a'a-o uwaitantiye
(Maka 8:11-13; Aruku 12:54-56)

16 ¹Pigoya Parasibe Sarusi kinape igeba Isuti ampa irosa'magini amiyo pumagini maya untawe: Kaeba yegana mantarisa awame'ena aboraka agano, untawe. ²Piya yuguna, aeba maya uwaimintiye: Tigeba ase ikena pegiripa maya yewe: Abayarere puwawaikana aiba pa takiye, yewe. ³Maregiripa maya yewe: Ibinapa tunusuma atami pikana ka aekiye, yewe. Tigeba ibinankama nkagoba abintawe. Pi ma kana'ama nkagoba nanaga kampa abewe. ⁴Antage kina, mono kampa wainta kina, awame'ena ka agakenaga yewo. Tigeba tonaba kampaye. Yonati awame'ena aborantisa pumagina aborakiri agakibewe. Piya uwaimitegina itate wantiye.

Parasi Sarusi kina'mikaba meto kamana untiye
(Maka 8:14-21)

⁵Pigoya, abagi kina igeba Isuge kotupa ta'emagini maroti uma irosantini, nanintaba igegu'ama kampa maenta wantawe. ⁶Piya, Isu maya uwaimintiye: Pigoya, paretibi yisiti atagana anosamisa puma, Parasi Sarusi kina'mi ata kamana'wai anosasanaga kabiyiyo, untiye. ⁷Piya yogini, igeba mayama mare-u me-u puntawe: Pareti atate kanaompeka piyaba uramiye, untawe. ⁸Piya kamana yuguna, pabigo kana kamana'ama agebi pasogana abite maya uwaimintiye: We, tigeba timatiti'enaba uwaenantowe. Tigeba nanaga naninta kampa maete kanakaba abima tara tara tigiba napiyewe. ⁹Naeba ka'ena punto, pipa karu'ena tige'uga pegiri kampa napiyewo. Naeba pareti nayakamutasa 5,000 kina'mi imuwagini namagini iga'e pauguni, aritapa kibi'ma wa'nu kupa ayaki iraguguna awaitantiye. ¹⁰Pareti tonaentisa tara umaema pabintantorasa 4,000 kina imuwagini namagini iga'e pantini, aritapa kibi'ma ayaki wa'nu ku iraguguna awaitantiye. ¹¹Pigoya, naeba nanintagaba kampa urimuwa, pipa aogimagiri abibebe pusanaga yuwe. Piya, naeba Parasi Sarusi kina'mi ata kamana'wai anosasanaga aogima kabiyiyo, yuwe, untiye. ¹²Piya kamana uwaimogini, ibaba abibebe pumagini maya untawe: We, paretiwama yisitigaba kampa iye. Parasi Sarusi kina'mi kamanaka aogima kabiyiyoma iye, piya untawe.

Pitaba Isuka Karaisitiwema uma aborantiye
(Maka 8:27-30; Aruku 9:18-21)

¹³Pigoya, Isu aeba wamagina Sisariya kumata, Piripi kabinti kumata uma irosakena puntana, abagi kina'wa ibigama maya untiye: Wasanamiba Wasanama Ntagara naekaba kewe yewema, ibigantiye.

¹⁴Piyama ibigaogini, igeba maya omima untawe: Igeba kae kageba toma toma sewe. Ka'isamiba Yoni mono wani pai'itanti ntagarawe yegini, ka'isamiba Iraiya yegini, ka'isamiba Yeremayawe yegini, to ka'isamiba to ka mintanti poropetewe, kaekaba piya yewe, piya untawe.

¹⁵Piya uma omuguna, to kake ibigama maya untiye: Pigoya tigeripa pipa naekaba kewe, untiye. ¹⁶Piya yogana Saimoni Pitaba maya untiye: Kaeba utaratanti ntagara Karaisiti, Koti miyaba ae yagaragawe, untiye.

¹⁷Piya yogana Isu maya omintiye: Saimoni, Yona ntagara, kaeba ka'mu po. Ma kamanapa ka yagamaba kampa ugamiye. Mantarisa nabanempa uma aboragamintiye. ¹⁸Pika naeba kamana ka ugamukuwa, abo: Pita kaeba yabakawe. Ma ntabata naokina'nepa itakini atokaemagini mintigina a'abiwama nkesegiyenamaba kampa ipasanakiye, untiye.

¹⁹Piya untana to maya untiye: Naeba Koti kabiwaitakena kuma'ama kiwapa kamuwe. Pigoya mabi kabe ai'itaganaba, mantariba pabi nkawameta aborakiye. Piya, mabi kabe ki'itaganaba, mantariba pabi nkawameta pabiyamagina aborakiye, untiye. ²⁰Piya utegina, abagi kina'wapa kamana esegima uwaimima maya untiye: Naeka Karaisiti yagara mintiyemaba tigeba wasanaba ankuwaimiyo, untiye.

Isu pu'magina asikibi kamana uwaimintiye
(Maka 8:31-9:1; Aruku 9:22-27)

²¹Pigoya pi ntaga Suba agobima ainti a'ya'waemaena aborakibi, pi kamana aboramagina abagi kina'wa uwaimintiye. Aibuntana Yerusaremi kumati iyekini monota kabiyume kina'mibe, tabe mono kiye kina'mibe, mono tisa kina'mibe tabe kuntaenaba aboramimagini, aeguyigina pu'magina kakaga yaga mite to aogama asikibi, pi kamanapa a'ya'ma uwaimiwaentiye.

²²Piya uwaimogana Pitaba Isu abiri agega'e uma kabi'magina maya omintiye: Wa'ega, Kotiba kao'maeyakana pintanaba kampa aboragamenyo, untiye. ²³Piya yogana Isu aka'intaesi potama Pitapa maya omintiye: Satanigawa, kaeba natate wagaso. Kaeba antage ki nayakima Kotikaba kampa napiyene. Kaeba wasanama kamana'amana napiyene, untiye.

²⁴Pigoya, pabintaga Isu kamana ka mayama amato puma abagi kina'wapa maya uwaimintiye: Wasana ka'waina nae naegarakena puntanaba au'ama kamana akabitata wasanami igobi potakibikaba a-nkaekuru puma maripowa aesaga'uritegina naegarano. ²⁵Pigoya

ka'waina mikenawaka owe yekanaba, a'yugu potakiye. Piya, to ka'waina aeba naeka mikenawaka a'a-o yekanaba aboramikiye. ²⁶Pigoya ka'waina aeba mabi a'ya'waemaena maemagina agu'amankapa aeguma kaiyekanaba, aya pukiye, a. Agupa ayamabaya to kakema ika pekana kanarasakiye, a. Pipa kampaye. ²⁷We, naeba yekiri abiyo: Wasanama Ntagara naeba, nabanempa mantarisa e'wasaenama naeti ampa e'wasa punataka, enisore kina'wapa ibabeka tumukune. Piya pumagi, a'ya'ma kina'miba mampabi pentana mana, pabi nkawameta antota'enaba imukuwe. ²⁸Pigoya naeba taga urimukuwa abiyo: Tigetisa ma ka'isa minta kinapa kampa purintigi, Wasanama Ntagara naeba tumima wa'egaenanepa abora maema aborakini nagakibewe, Isu piya untiye.

Isu nkau'ama to auga puntiye
(Maka 9:2-13; Aruku 9:28-36)

17 ¹Pigoya, Isu aeba tonaentisa ka'umaema yaga a'ya puwaogana, Pitana, Yemisina, a'nanto Yonina, sumagina ibabute wasana kampa minta amuti intawe. ²Pita'i iyora asima mima au'amaba to auga puntiye. Piya pogana, aowawamaba pankama nke'wasa pemisa puma e'wasa puwantiye. Aibogana kaiwampaba wae'wae pumagina tabera e'wasa puwantiye. ³Piya pogana, Mosesege Iraiyaage pabigo ampa aborama aege kamana uma abuguna igeba igantawe. ⁴Piya puguna, Pitaba Isu maya omintiye: Wa'ega, mata'i miyokana aogi piye. Pika abintaga kakaga ke nama kiyeno, kae'ena kana, Mosesenta kana, Iraiya kana sumagi, kiyeno, untiye.

⁵Piya yogana, pabigo wae ibinankama tumimagina itikaewantiye. Aibogana ibinankama antabaipintisa kamana ka mayama tumintiye: Mepa nabugai ntagaranene. Tabera na'mu potauwa, ae kamana abiyo, untiye. ⁶Piya kamana abite, abagi kina igeba iyowarisa aigarepa'magini tabaraba pumagini tabera iyekuru puntawe. ⁷Piya puguna, Suba igora wama aya ikaya puma maya untiye: Tigeba asima, karuba a-pumagiri miyiyo, untiye. ⁸Piya yogini igeba iyoma'magini agaumepa, Isu abiwa agantawe. ⁹Pigoya, amutisa tumintini Isu maya uwaimintiye: Ma kasa'ena aga, pi kamana wasanaba a-nkuwaimima mintigi, Wasanama Ntagara naeba purintapisaba naogamagi asiyekiri uwaimiyoma, uwaimintiye. ¹⁰Piyama uwaimogini, pi abagi kina'wa abigama maya untawe: Iraiya marupa irosakana ae aka'i utaratanti ntagara Karaisitiba irosakiyeba, mono tisa kina'miba nanaga yewema, abigantawe. ¹¹Piyama abigauguna maya uwaimintiye: Iraiya aeba taga kanama a'ya'waemaena ampa maemagina aogima arupu pikiyeba untane. ¹²Pika urimekiri abiyo: Iraiya mparu mpaenti ntagaramaba ago irosa'ma mintogiri, kampa napinta, tigeti ntapiyena aega'ma ataena potantane. Piya, Wasanama

Ntagara naepa pabiyama ataena punatakibewe, untiye. ¹³Piya yogini igeba mayama abintawe: Pipa Yoni mono wani pai'itanti ntagara aeka iye, untawe.

Isu ke kina'ma antabaipinti minta yagaranto kaba atantiye
(Maka 9:14-29; Aruku 9:37-42)

¹⁴Pigoya, amutisa tumimagini amuri wasana mintumeti tumpa irosaunguna ka yagara Isuti kanama agora ampa parokaema maya omintiye: ¹⁵Wa'ega, kaeba yagaraneka kantara potao. Aeba aonanta puma ware'naowa pumagina tapa wagite wanipintiba tumite piye. ¹⁶Piya pegi abagi kinakampiti ababute kanaogini kaba'ma aogi potakena pugagate igiga pumagini uwa atawe, piye omintiye.

¹⁷Piya omogana Isu maya omintiye: We, timatiti'ena kampa wainta amu kina tigebe, naeba ayaki yaga tigege mimagi kuntaenaripa aesaga'magi tiyo'maema mikuwe, a, untiye. Piya umagina: Kana yagaranto ababute kanaiyo, untiye. ¹⁸Piya yogini igeba ababute kanauguna Isu kana ke kina kabiraogana kana yagaranto atate waogana aogi puntiye.

¹⁹Aibogini, abagi kina igeba abiri abigama maya untawe: Taeba nanaga ke kina agarubakenaba pugagate ataune, untawe. ²⁰Piya yuguna, aeba: Timatiti'enaripa uwaenantowe, uwaimintiye. Piya untana to maya untiye: Taga timatiti'ena uwaena yamanka'anto kanta puma wairitantagiripa, maro nkamu'amaka: Tigabao, yiginaba tigabakiye. Pigoya, aintiba ka yuga kampa waintigiripa kanara kampa pikibewe. ²¹(Piya, ke kina pipa to ka'enasaba kampaye, uwa nunamurasage monoka naninta a'a-o uma mikenanarasage igarubakibewe, Isu piya untiye.)

Isu purintapisa asikena kamana uwaimogana tara puntiye
(Maka 9:30-32; Aruku 9:43-45)

²²Pigoya, ainti Suba Karariya mari nasi nasi puntana, abagi kina maya uwaimintiye: Wasanama Ntagara naeba e'ero ntagaba kampa mintakana minaga'ena puma wasanami nkiyapi natakini, ²³naeguyigi pu'magi, kakaga yaga miyekana to kake nabage pikiye, untiye. Piya yogini, abagi kina'miba abite ata inta paritantawe.

Mono namataka takisi punti kamanane

²⁴Pigoya, Kapaniyamu kumati a'wae puma kanauguni tabe mono namankama takisi mone maemagini mintantawe, piya pume kina'mi ige Pita abigamagini maya untawe: Tisarimpaba tabe mono namankama takisi atabera aya piye, untawe. ²⁵Piya yuguna, Pita maya untiye: Owe. Aeba ataikaiwe, untiye. Piya ute Isu mintome ntamapinti imaginaba kana kamanapa kampa omintogana aewa abigama maya untiye: Pita kaeba nana

kagi napiyene. Mabi to marisa tabe kina'miba igeba ketisa tabe takisi moneba maeyawe. Iyo'mitisabe uwa to ampa kabinta kina'mitisabaya maeyawema, abigantiye. ²⁶Piyama abigaogana: Pi ampa kabinta kina'mitisawe, untiye. Piya yogana Isuba to maya omintiye: Pipa kanara yena, pigoya pika iyokina igeba uwa miyewe. Pigoya, taeba Koti nkaokinatawe. ²⁷We, igeba taeka abima a'yugu atabusanaga kotuti wama iga'na atagana tumokana inoyanta maru okabikibi, pi paibuma awamu atarama ka mone maema wama tasigekaba tabe mono namankama takisi menkimo, piya untiye.

Inamunkantonto miyesa puma miyiyo

(Maka 9:33-37; Aruku 9:46-48)

18 ¹Pigoya, pabi ntaga abagi kina igeba Isuti wamagini maya uma abigantawe: Koti kabiratakana yaga aborakanaba ke tabeba mikiye untawe. ²Piya yuguna, Isu uwaena yagaranto ka kega'e yogana kanaogana abakankaipi asitamagina, ³mayu untiye: Taga urimukuwa abiyoy: Tigeba tigupa a'wae puma yagara araga ano aba aegaramisa puma mikibepa, Koti kabiratakanaenama ngagupi uma pasikibewe. Piya kampa pikibepa taga kampa uma pasikibewe. ⁴Piya, ka'waina aeba ma ntagaranto ae awameta tumima mikibi'naba Koti kabiratakanaenama ngaguta kiya mikiye.

⁵Pigoya, ka'waina naeka napimagina ma kana yagaranto ao'maekibi'naba pipa aeba nae nao'maekiye, Isu piya untiye.

Ataenama wasanama nkamatiti'enaba maema kamparaga potaye

(Maka 9:42-48; Aruku 17:1-2)

⁶Pigoya, Isu to kamana maya untiye: Piya, maya yagaranto naegarakana, ka'waina ayakekana kamparagaena pukibemipa, kana ayakikibi ntagara araku'ma tabe yabantama ana'mubi ubu'atama tabe wanipinti apasanakasagana naisemisinta: Pipa kanara pewe, yesine. ⁷Aguntaena pukena amiyo'ena asi nasiba mara aboragita, ataenabi miyune. Aibegiba, aguntaena aborakibi ntagarama aintiba ataenabi mikiye.

⁸Pigoya, kayankamabera kagisawama kamparagaena pikena pekanapa, arisa'ma maebugaso. Kagisa kaya tararasa aguntaena pekanaba, ainti tayaba tayaba yakupi maebugatanaga piya po. Kagisa kaya kampa wainta yagara mintana miyaba kumati uma irosakibempepa, pipa kanarane. ⁹Pigoya, kao agama kamparagaena pikena pekanapa pi'ma maebugaso. Tara kaoyaga mintana ainti tayaba yakupi maebugatanaga piya po. Kaorika mintana miyaba kumati uma irosakibempepa, pipa kanarane, Isu piya untiye.

Yaga kaka wanti meto kamanane

(Aruku 15:3-7)

¹⁰Pigoya, Isu to kamana maya untiye: Tigeba pasemagiri ma ntakarantonto igekaba abigina uwaena kantaba a-peno. Naeba pika

urimukuwa abiyo: Enisore kina'wai igeba mantarisa nabanempa nkaobi asi nasi aborama miyewe. ¹¹(Pigoya, Wasanama Ntagara naeba kabubama miye kina iguyosa'ma ibabikena tumintone.)

¹²Piya, ka'waina sipisipiwa 100 igetisa ka'anto kabubawakanaba kaikibera, 99 igepa itate kabubinti wama kaka wai'naka uma aguyosakiye. Pika tigeba nanawe yewe. ¹³Naeba tagaka urimukuwe. Aeba aogima aguyosagakiye. Aguyosa'ma aboratamaginaba, 99 minta igeka wanane. Kaka wai aeka a'mu pikiye. ¹⁴Piya, ma ntakarantonto igetisaba pabiyama ka'wainaba kamparagaenabi misanaga mantarisa nabanempati kampa aogi piye, Isu piya untiye.

Aguntaena pikibe kina'mika iyo'maekena kamanane

¹⁵Piya untana Isu to maya untiye: Pigoya kao'yagara ka'waina kaeti aguntaena maema aborakanapa kaeba wama tisibiri aguntaenawapa aborama omo. Aeba kamanaka abima paruma kayone pekanapa abegana pabigo a'ya peno. ¹⁶Piya, kamanaka a'a-o uma kampa abekanapa, ka yagarawo, tara yagarawo isiba peginisi isige agowapa kaga abima uma arupu potaiyo. ¹⁷Piya, kapi kamanati a'a-o uma kampa abekiripa mono kiye kina'mi-nkakiyenabi ababotaiyo. Ige kamana a'a-o umagina kampa abekiripa: Aeba to kina, agunta kinane, otaiyo.

¹⁸Pigoya, naeba taga urimukuwa abiyo: Tigeba mabi a'ya'waemaena aguntaenawai uwa ataigina waiyekekanaba, mantariba pabiyama waikiye. Piya, mabi uma uwa kasiginaba, mantarisa pabiyama uwa kaikiye.

¹⁹Pigoya abiyo: Tigetisa tara yagara taramisi ka'enaga isigu kata atokaemaginisni esotaisiginaba, mantarisa nabanempaba abiwaisimikiye. ²⁰Piya, wasana tarawo, naeka akibigipa, naeba ibakapi mikuwe, Isu piya untiye.

Ata kayokaya yagarama mpeto kamanane

²¹Pigoya Isuba kamana piya yogana, Pitaba aeti uma mayama abigantiye. Wa'ega, nao'yagarama aguntaena punatakapa, aguntaenawapa asu'a pugasakana ayaki pekana kanarasakiye. Piya, asu'a pugasakana tonaentisa tara umaeyakana kanarasakiyoma, abigantiye.

²²Piyama abigaogana Isu maya omintiye: Tonaentisa tara umaemaba kampaye. Kampa aisuntaenaba uwa asu'a pugaso.

²³Pigoya, pika Koti kabiratakenaenaga, meto kamana yekiri abiyo: Ka marasa tabe yagara ka'waina kayokaya yakarakinunka: Iretane namikibewema, igega'e untiye. ²⁴Pigoya, ka yagara ababute kananta aetiba iretawapa 10,000,000 tora waintantiye. ²⁵Aeba tabe irita pipa antota amikenagaba mone aguyosagantiye. Aibogana tabe yagara aeba pi ntagarama nkwaya yagarawape, aewape, yaga kotankape a'ya'magini wasanami ikantana maeyigina, kana monewamaba

ae'enaena puwaewanema, untiye. ²⁶Aiyogana, kayokaya yagara aeba tabe yagarama nkagisabi ampa parokaema maya uma agisuntiye: Tabe yagarane, kaeba uwa nataga naeba ainti iretagapa kamenoma agisuntiye. ²⁷Piyama agisogana tabe yagara aeba antara potama iga'na namapipa kampa ababotanta atunkapa uwa atatantiye.

²⁸Piya potaogana namapintisa irosa'ma tumima waomepa kana kayokaya yagara ao'yagara ka tumpa abatama, aeti atunkapa 100 tora waintogana, abatama araku'ma ana'mu kana u'ma tutusotama maya untiye: Atuntepa pabigo ma kanara namo, untiye. ²⁹Piya yogana, ao'yagara aeba agora uma parokaema agisuma maya untiye: Kaeba uwa nataga ainti naeba iretagapa kamukuwe, untiye. ³⁰Piya uma agisogana, kamana'wapa kampa abinta wama yogini ao'yagaraba maya uma iga'na namapi ababotantawe. Aibuntini maya omintawe: Iretagapa amiwaegaite irosakibene, untawe.

³¹Piya pogini, aege atokaema yoga pume kina'miba agate igeba intara pumagini wama tabe yagara kana kamana uma omiwaentawe. ³²Piya yuguna aeba abite kayokaya yagara aepa to kake kega'e uma maya omintiye: Kaeba kamparaga yagaragawe. Nagiseka naeba nantara pugatama tabe iritanepa atagatauwe. ³³We, kaeba kao'yagaraga pabiyama kantara potama au'isanawe, piya untiye. ³⁴Piya uma tabera amo'ena pumagina irebu kina'miti atama maya untiye: Tigeba kamparagaena potama karana atamagiri miyigina tabe iritanepa a'ya wakiri ataiyo, untiye. ³⁵Pigoya, tigeba tinta ase'yonabisa aguntaena kampa mae igasiginaba mantarisa nabanempaba pabiyama kuntaena puritakiye, Isu piya untiye.

Waya agarubakena kamana Isu untiye
(Maka 10:1-12; Aruku 16:18)

19 ¹Pigoya Isu aeba toma toma kamana uma a'ya atate, Karariya maba atate Yontani wani mparoteri ura'ema wama Yutiya irosantiye. ²Irosaogini wasana uwoma kina'mi igeba aegarauguna yoni kina'wai kaba itantiye. ³Aibuguni, ka'isa Parasi kina'miba aeti irosa'ma, amiyo potakena maya uma abigantawe: Ago kamanatepinti wasanama waya ka'maenaraka puma waya kaikenaba kanara payawa, uramoma abigantawe.

⁴Piyama abigauguna maya uwaimintiye: Tigeba mono kamana mayama waintipa, pipa kampa aisuma abewa, a. A'ya'maena Koti maru maema aborantanaba, wabe wayape kaga aborawaigitantine. ⁵Aborawaisitama, maya untine: Pika wamaba anope abape isitate waya'wampati uma atokaema, isigeba ka kina kanta puma miyese, untiye. ⁶Piya, isigeba taraba kampa punta, ka'ena puma miyese. Koti atokae isitantika, wasanamaba a-nkatara isitano, Isu piya uwaimintiye.

⁷Piya uwaimogini igeba maya untawe: We, pipa Moseseba waya kaikena puntiripa esa amima otaiyoba, piyaba nanaga untiye, untawe. ⁸Piya yuguna Isuba maya uwaimintiye: Monoka kampa karu'ena abima tige akuneka Mosese waya kaikenaenagaba abima owe puritantine. Piya, agobinti'naba piyaba kampa untine. ⁹Pika naeba urimukuwa abiyoy: Ka'waina waya'wampaba kumiyonaba kampa puntakana uwa kaite to wae maekibipa, aeba kumiyenaba pikiye, Isu piya untiye.

¹⁰Piya yogini, abagi kina igeba maya omima untawe: Wawaya isige agoba piyama waintika, waya kampa maenta uwa mikenaenaba, pipa kanarane, untawe. ¹¹Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Pi ye kamana ukubopa, pipa uwa kina'mi wanane. Pi utawaitanta kina'mi mana ubikibewe, untiye. ¹²Wasana ka'isa kinapa inogi intabaipintisa waya kampa maekena kina aborawe. Piya, ka'isa kinapa wasanami i kasamagini waya kampa maekibewema, uwaitawe. Piya, to ka'isa kina'miba mantari kabiratakenaenaga napimagini waya kampa maenta uwa miyewe. Pigoya, ma kamanapa otawaitai kina'mi mana abima aegaraiyo, Isu piya untiye.

Isu inamu ntakarantonto akayona puwaitantiye
(Maka 10:13-16; Aruku 18:15-17)

¹³Pigoya, igeba inamu ntakarantontowai Isuti ibabute kanauguna, ayapa i'nota atama nunamu ikiyema omintawe. ¹⁴Aibuguni, abagi kina igeba karu kamana uwaitauguna, Isuba maya untiye: Tigeba itaigini yakarantonto igeba naeti kanaiyo. Tigeba a-nkakunkitaiyo. Piya miye kina'mi kaba Koti kabiratakenaenaba utawaitantine, untiye. ¹⁵Piya ute ayapa inota atama kayone puwaitategina, kana maba atate tori wantiye.

Taba kutantaga masimabi ka'waina Isu akabitantiye
(Maka 10:17-31; Aruku 18:18-30)

¹⁶Pigoya, ka yagarama Isuti ampa irosa'ma abigama maya untiye: Tisa, naeba aogiyenaba aya pukuboti, e'wasaena maemagi a'ya'ma yagaba miyaba mikuwoma, abigantiye. ¹⁷Piyama abigaogana, maya omintiye: Pi aogiyenagaba nanaga nabigane. Aogiyenama nkagoba ka'anto mintiya, kaeba a'ya'ma yaga miyaba mikuwe untanapa, ae kamana ago abima wasiyo, untiye.

¹⁸Piya yogana, aeba: Ae kamana agowema, abigantiye. Abigaogana maya untiye: Paisa mono ago kamana'amaba maya iye: Kaeba wasanaba a-nkaeguma kaiyoma, kumiyenaba a-poma, kuntanaba a-poma, kumpari kamanapa to wainapa a-sotaoma, ¹⁹kano kaba kamana wasiyo. Piya puntana kaekaka kabemisa puma kaokinakaba pabiyama kabeno, piya untiye. ²⁰Piya yogana kana yagara aeba maya omintiye: Pipa wasirite kanama mintantone. Pika kapa aya pusuwema abigantiye. ²¹Abigaogana

Isu maya omintiye: Kaeba arupu puma aogima mpikenaga untanapa, wama kotagapa to kina imima mone maemagina kusi kina imegana aogima miyepa, mantari aogiyenagapa aboragamekana kaeba kanama ampa naegarao, untiye. ²²Piya yogana kana yagara abima kamparaga potate wantiye. Kotapa taberaka'ya waitantogana, pika piya puntiye.

²³Piya pute waogana, Isuba abagi kina'wa maya uwaimintiye: Naeba taga urimukuwa abiyo: Tabe kutantaga kina'mi kabiratakana manta kumati ikenagaba pipa igiga puma tabe kuntuyenawe. ²⁴Naeba pabi kamana to kake urimukuwe. Tabe kamoro yagawama na'ama nkagepinti uma pasikenaenaba pipa esegiyenawe. Piya, tabe kutantaga yagaramaba Koti kabiratakana kumati ikenaba pipa to awameta, tabe kuntaenawe, untiye. ²⁵Piya yogini, abagi kina'miba pi kamana abite pami pumagini maya untawe: We, kebaya mantariba ikiye, untawe. ²⁶Piya yuguna Isuba igantana maya untiye: Pipa wasanama piya pikenaenaba kampa waintiye. Pipa Koti ka pikenaena waintiye, piya uwaimintiye.

²⁷Piya uwaimogana Pitaba pabigo awamuta u'magina maya untiye: Abo, taeba a'ya'waemaenarepa takabiwaetate kaepa kaegaraune. Pigoya aintiba pi'na nkantotapa nanaena aboraramikiye, abigantiye. ²⁸Piyama abigaogana Isu maya uwaimintiye: Naeba taga urimekiri abiyo: Aintiba a'ya'waemaena aborama aogi pikena kanabipa, Wasanama Ntagara naeba e'wasa naemu yabaeneta miyekini, naegara kina tigeba pabiyama mampabisa tabe kina'mi nkimu yabae nagisarisa tara tumpaema pita'i mima, Isureyo aruyena to nagisarisa tara tumpaema kina'mi ige kamana uma a'ya itakibewe. ²⁹Pigoya, ka'waina aeba naeka uma aganto, a'nanto, amana'ma, ano aba, araga yagarawa, kuma'wa, kiyanka, atate aeba naegarakibi'naba pi'na antotapa uwomantana maema mintana aintiba miyaba'ena maekiye. ³⁰Piya, iba ka'isa kiya kina'miba igeba kayokaya kina miyigini to iba kayokaya pe kina'miba igeba kiya kina uma mikibewe, Isu untiye.

Waini yuga kiye kina'mi kamanane

20 ¹Pigoya, Isu to kamana maya untiye: Koti kabiratakanaenaba waini yugawama nkaba aeta meto kamana ukuwe. Piya, waini yugawama nkaba ka'waina abaya aseka ka'isa kayokaya yagara ibabikena wantiye. ²Pigoya ka'isa ibabuma ka yagasa ikantanaba wantora piya uma aborawaimogini abuguna kanarasaogini yogawati uwaitaogini wantawe. ³Pigoya to pabi ntaga abaya to kake wama ka'isa kina maketi kumati uwa mintuguna, ⁴uma igama maya uwaimintiye: Waini yugane waintiya, wama uma pigi, ikantanaba kanara timukuwe, yogini, abite waini yugawati wantawe. ⁵Pigoya, kagi abebege atamaisakenage pogana, to kake wama pabiyama uma ibabuntiye. ⁶Pigoya atamai to kake wama ka'isa kinapa yoga kampa punta uwa mintuguna uma ibatama

maya uwaimintiye: Tigeba nanaga e'ero ntaga uwanama mintagana atamaisaye, untiye. ⁷Piya yogini maya omintawe: Ka yagaramaba yoga kamanapa taepa kampa tababuma urataine, untawe. Piya yuguna maya uwaitama untiye: Waini yugane waintiya, wama piyo, uwaimintiye.

⁸Piya, yogawama nkababa piya puma mintogana, aseyogana kiya yagarawa mayama omima untiye: Kaeba yoga kina igega'e uma mone imo. Ainti ibabo kina'mitisa agobima imirite wamagina maru ibabo kina'mitiba uma imima a'ya po, piya untiye. ⁹Piya yogana abite ainti atamai ibabunta kina ige igega'e yogini kanauguna ka'wainanta ka'wainanta wantora imiwaentiye. ¹⁰Piya imogini, maru kanaume kina'mi igeba agate: Taepa ikantanaba mesuba puma tamikiyema, napintawe. Aibuguna pabiyama wantora wantora imintiye. ¹¹Piya imogini agate, yogawama nkabapa kabi'ma maya untawe: ¹²Ainti kana kina igeba yogaenaba uwa anagi'ena ampa pewe. Piya taeba pipa pankerugumpa taise pagapaga yugaena puma mintokana ase iya, pipa nanaga ainti kana kina igeke ka awametapa tamiye, untawe.

¹³Piya yuguna, yogawama nkababa igetisa ka yagara maya omintiye: Nao'yagara, naeba ataenaba kampa pugatauwa, kaeba wantoraga ugamogana abima kanarane yempene. ¹⁴Pika monegapa maete wao. Naeba ainti kana kinapa kaeke ka awameta timukuwema napiyegana kanarasaine. ¹⁵Pintanaba pipa nae'enawe, pika naeba agowama nae napimagi, piya mayaena pikena untapa pukuwe. Kaeba nanaga nanta aseyonaneka poganapa abima ataba pene, untiye. ¹⁶Pika kayokaya kina'miba kiya kina miyigini, kiya kina'miba kayokaya kina mikibewe, Isu piya untiye.

Isu purintapisa asikena kamana kakagara untiye

(Maka 10:32-34; Aruku 18:31-33)

¹⁷Pigoya Yerusalem kumati ikena puguna, Isu aeba abagi kina nagisarisa tara tumpaema ige'amana ibabogini ibiwai wantawe. Ke'i wantini maya uwaimintiye: ¹⁸Abewo, taeba Yerusalem kumati iyune. Pita'i nabanempaba Wasanama Ntagara naepa tabe mono kiye kinape mono tisa kinape ige iyapi natakini igeba: Aegyiyoma, unatamagini, ¹⁹namu'isa kina'miti unataigini igeba karana natama eru kasutasa naeguma maripora ita nataigi purukuwe. Pu'magi kakaga yaga miyekana nabanempaba to kake asinatakiye, Isu piya untiye.

Yemisige Yonigeba tabe mikenaga untase

(Maka 10:35-45)

²⁰Pigoya, pi ntaga isinowaisimpa Sebeti ntagara tara isibabute Isu nkagora ka'enaga esotakena uma parokaentiye. ²¹Uma parokaeyogana abigama maya untiye: Kaeba nanaga kabiye, yogana, aeba maya untiye:

Kaeba yega, yagarane tara ainti tabe Wa'ega aborakibempe ntagaba kayatakanti kayake'masima mikibese, untiye. ²²Piya yogana Isu maya omintiye: Tigeba aibo'enarika piyaba yewe. Nae nantara'enabi tisigeba kanara pasikibeso, untiye. Piya yoginisi isigeba: Owe, pabiya pukuse, untase. ²³Piya yusuguna maya uwaisimintiye: Nae nantara'enabi taga pasikibese. Pigoya, nayatakanti nayake'masi mikena kamana ukenaenaba pipa naetiba kampa waintiye. Nabanempa uwaitanti kina, ige pi yabaerapa mikibewe, Isu piya untiye.

²⁴Pigoya, to nayatara'mu abagi kina'miba pi kamana abite kana agantoke a'nantokeba ka isibirantawe. ²⁵Piya puguna Isuba igega'e uma maya uwaimintiye: Mampabisa tabe kina'miba esegima kabiwaitawe. Imagini miye kina igeba uwa kinapa igasimagini tabe kina'wai miwaetawe. Pipa abintawe. ²⁶Pigoya tigeba itigiso atigiso piyo. Pika tigetisa ka'waina imagini kiya mikena puntanaba, aokina'mi kayokaya'ena pumagina miyeno. ²⁷Pigoya ka'waina aeba paitaritamagina kiyari mikena puntanaba, aokina'mi ige yoga kina miyeno. ²⁸Piya, Wasanama Ntagara naeba pabiyama tige nae kayokaya'ena punataiyomaba kampa tumintone. Naeba tige kayokaya pumagi, mikenaenanetasa uwoma kina ika puma a'watitakena tumintone, Isu piya untiye.

Isiyorika yagara tara isiyo agawaisitantiye

(Maka 10:46-52; Aruku 18:35-43)

²⁹Pigoya Isube abagi kina'wape igeba Yeriko kuma agaite wauguni, wasana uwoma kina'mi iyega'ma wantawe. ³⁰Piya pugunisi, isiyorika yagara tara ke awamori mintusuguni, Isu kanama ke'i waye, untawe. Yugunisi abite pabigo agasiya kiga'e uma maya untase: Wa'ega, kaeba Tebiti ntagara tasigeke kantara po, untase. ³¹Piyama tabera kega'e yusuguni, a'ya'ma kina'miba: Paka pisoma, uwaisimumepa, isigeba kampa abintinisi to kake esegima kega'e umaginisi maya untase: Wa'ega, Tebiti ntagara, kaeba tasigeke kantara purasitao, untase. ³²Piya yusuguna, Isu aeba abite keta asimagina mintana yoginisi kanausuguna: Nana purasitaomagirisi yesema, isibigantiye. ³³Piyama isibigaoginisi maya omintase: Wa'ega, tasiyo agarasitaoma yuse, untase. ³⁴Piya yusuguna, isiyora aukaya pogana pabigo isiyo apina'ma agantase. Aibuntinisi Isu aega'ma wantase.

Isu aeba yaga akabapi Yerusaremi kumati intiye

(Maka 11:1-11; Aruku 19:28-40; Yoni 12:12-19)

21 ¹Pigoya, wamagini Yerusaremi kumata uma irosakena puntawe. Piya puntini, Oribesi amuta irosa'ma uwaena kuma'anto ka, agewapa Petipaesi pipa agaikena puntana Isuba abagi kina'wampitisa

tara yagarara uwaisimima isigaruba'magina, ²maya untiye: Tisigeba mareta'i uwaena kuma'anto waintiti wamagirisi, tonki yaga anobe aikeribe iga'nara mintakibesa, uma iyoba'ma isibabute kanaiso. ³Tisigeba piya pisigina ka'waina tisibigakirisiba maya omiso: Wa'ega aeba pikaba a'yo mpaekenaga iye, omiso. Piya yisiginaba owe urisitakiye, piyama uwaisitaoginisi wantase. ⁴Pigoya, pintanaba uwaba kampaye. Poropete ae meto kamana'ama esegi penema piya puntane. Aeba maya kamana kaentiye:

⁵Tigeba Saiyoni kumatasa kinapa maya uwaimiyo: Abewo. Wa'egari aeba aguparuyenawaka uma tonki yaga akabapi mima tigei waye, iye.

Pika aikeri yaga akabata mima waye, piyama kaentiye.

⁶Pigoya uwaisitaoginisi abagi yagara tara isigeba wamaginisni Isu nkawamu wasimaginisni, ⁷yaga anoke aikerige uma iyoba'urite kanausuguni, kaiwaipa atamagini abobori ama agutauguna ima mintantiye. ⁸Piya pogini, uwoma kina'mi kaiwaipa atamagini ke'i ama aguta wauguni, ka'isa kina'miba yanta aerisa'ma agurite wantawe. ⁹Aibuntini, uwoma kina'mi aoribe aka'ibe wama i'mu potama maya untawe:

We, Tebiti ntagara taeti kanaye. Wa'egawama nkawamuta kanaika ta'mu potano.

We, inatasa yagaraga ta'mu potano, uta wantine.

¹⁰Pigoya Yerusalemi kumati iyogini, kuma ago kina'miba pami pumagini maya untawe: Pipa ke kanagini yewe, yuguni, ¹¹maya uwaimintawe: Poropete Isu, aeba Karariya mari Nasareti kumatasa aboranti'na pimpaye, piya untawe.

Taba mono namapi ikantana puguna Isu igarubantiye
(Maka 11:15-19; Aruku 19:45-48; Yoni 2:13-22)

¹²Pigoya, Isuba pita'i tabe mono namapi iyomepa pita'i ikantana puma mintuguna, igarubantana mono ankami ankami pume kina'mi ntabaebe kabara ataume ntabaebe apasana'ma asunukaentana, ¹³maya uwaimintiye: Mono isa'ama maya iye: Mono namantepa nunamu ukena namantana peno, iye. We, tigeba piya kuntana pe kina'mi ntamantana piye, uma igarubantiye. ¹⁴Piya utegina, pi tabe mono namapinti mintogini iyorika kinape iraena ibome kinape aeti kanauguna kaba itantiye. ¹⁵Piya pogini, tabe mono kiye kina'mibe mono tisa kina'mibe igeba pi esegiyena ometana agantini yagara araga tabe mono namupi i'mu potamagini: Tebiti ntagara taeti kanagi ta'mu peno, piya yuguni abintini, igeba kamparaga potamagini, ¹⁶Isu maya omintawe: Ma nkaraga yagarami i'mu pugatapa abeno, untawe. Piya yuguna Isu maya untiye: Naeba ago abuwe. Piya, mono kamana ka waintipa mayama kampa aisewo: Inamu kina nonotasa

kina'mi inta maema ase'yo pegana iwamupi Kotiti i'muntana aogima aboraye, pipa kampa aisewoma, ibigantiye. ¹⁷Aibumagina, akabiwaitate Yerusaremi kumatisa tumimagina Petani kumati ima ase yogana waintiye.

Isu yogana piki ya asawantiye

(Maka 11:12-14, 20-24)

¹⁸Pigoya, abayara tabe kumati a'wae puma kanaogana aga'ena abuntiye. ¹⁹Piya pogana ke awamora piki ya ka agategina wama agori a'waka uma aguyosagaomepa a'yenkamana waintogana agantiye. Agate kana ya maya omintiye: Kaeba apa toganaba kampa aekibene, yogana, pabigo kana yaba tamiri'ma asamagina pari puwantiye. ²⁰Piya pogini abagi kina igeba agategini pami puma maya untawe: We, ma ntaba nana pumagina agaropa asaye, untawe.

²¹Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Naeba taga urimekiri abiyo: Tigeba tigu'ama tara tara kampa punta esegima timatiti pumagiri mikibepa, pipa yara kukantana aboramisa puma pipe to ka'isaena pikibewe. Piya, tigeba maro amu'amaka: Kaeba tigaba'ma wanipinti tumo, yesinta, pabi ikibesa pesine. ²²Pigoya, aogima timatiti puma mintiri a'ya'waemaenaga esotaiginaba Koti aborarimikiye, Isu piya untiye.

Kiya kina'mi Isu amiyo puma abigantawe

(Maka 11:27-33; Aruku 20:1-8)

²³Pigoya, wama tabe mono namapi ima mono untiye. Umagina mintogini, monotasa tabe kiye kinape Yuta kina'mi monota kabiyume kinape igeba aeti wamagini maya uma abigantawe: Kaeba mata'i a'ya'waemaena pempepa ke nkawamuta pene. Ke ugatagina pene, untawe. ²⁴Piya yuguna, Isu kamana maya uma a'wae pumagina uwaimintiye: Naeba ka kamana tibigakiri unamigi, naeba pabiyama ke nkawamutapaya a'ya'waemaenaba poka pipa antotapa urimukuwe: ²⁵Yoni mono wani pai'itantintana aetasa aborantiye. Pipa mantarisaenabera wasanamintanawema, ibigantiye. Piyama ibigaogini igeba: Nana kamana omusune, ugate uwa asaba'wantawe. Aibuntini maya untawe: Taeba mantarisaenawe yekanaba, nanaga kamana'wapa kampa abintawe, ukiye. ²⁶Piya, wasanamantanawe yekiniba, wasanamiba Yonikaba tabe poropetewe umagini ataena puratakibewe, untawe. ²⁷Piya utegini igeba: Kampa abintune, untawe. Piya yuguna Isu kamana mayama a'wae puwaimintiye: Pi yepa kanarana, pipa naeba pabiyama ke awamutapaya a'ya'waemaena poka antotapa kampa urimukuwe, Isu piya untiye.

Ka yagarama ntagara taramisi meto kamanane

²⁸Piya untana to maya untiye: Kamana ka urimekiri abimagiri agaiyo. Ka yagarama ntagara tara mintantase. Aibusuguna aeba amaru yagarawa

maya omintiye: Yagarane, ibaba kaeba wamagina waini yugaena uma po, omintiye. ²⁹Piya omogana kana yagara aebe maya untiye: Aerawane, kampa nabosagaye, untiye. Piya utegina ainti to uma a'wae puma napimagina uma puntiye. ³⁰Piya pogana isibaba aebe to aintisa yagara pabi yoga kamana omogana maya untiye: Naeba kanaraka uma pukuwe, untiye. Piya ute ainti antawama ata pogana atate wagaintiye. ³¹Pigoya, tigebe aentagaramaba abawampa nkawamu wasintiyeba yewe, untiye. Piya yogini igeba: Amaru yagarawampawe, untawe. Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Naeba tagaka urimukuwe. Ae pemisa puma takisi maeya ku kinape kupiyo waepe paitamagini Koti kabiratakenaenama nkagupi uma pasigiri, tigebe aintisaena pikibewe. ³²Piya, Yoni ampa irosa'ma arupu puma mikena ki tiyakogiripa, tigebe mono'wapa a'a-o yuguni takisi maeya ata kinape kupiyo waepe ige uwasuwama a'yugu mikenaenawaipa atategini wasintane. Igeba piya puguripa, tigebe igantiripa aintiba kampa tintara pumagiripa kampa a'wae pumagiri abintane, Isu piya untiye.

Waini yugara kamparaga kina'mi kabinta meto kamanane
(Maka 12:1-12; Aruku 20:9-19)

³³Piya umagina, Isu to maya untiye: Naeba to ka kamana urimukuwa, abiyo. Wasana ka'waina mawata waini kurintiye. Ku'ma a'ya atamagina, ainkima kagisa kimagina waini anti airakenaena puntiye. Piya potama yoga kiye pikena nama kitama kiya kabiwaitate to mari wantiye. ³⁴Umintogana nakena aborakena kana aboraogana, kayokaya kina'wa: Waini nae'ena ka'isa maete kanaiyoma, uwaitaogini wamagini kiya kabima miyume kina'miti uma irosantawe. ³⁵Irosa'ma yuguni, kana yoga kiye kina igeba kayokaya kina iraku'ma kapa uwa aeguntini, kapa ara aeguntini, piya kapa yaba kasutasa ausa aeguntawe. ³⁶Piya puguna yogawama nkababa to kake uwoma ntagara uwaitaogini ampa irosaoguni pabiyaena puwaitantawe. ³⁷Piya puguna ainti ae'wa ntagara mayama napimagina otantiye: Yagarane agarubakana wakiniba ae awamu wasikibewema, napintiye. ³⁸Piyama napima otagana ampa irosaogini agate, kana yoga kiye kina'miba maya mare-u me-u puntawe: Aintiba pi ae kana yuga maesanaga, taeba aepa aegugaite aintana pekana tae'enaena pikiye, untawe. ³⁹Piya yuguna pabigo ampa irosaogini, agaruba urite yoga awamori uma aegumagini kaintawe, Isu piya untiye. ⁴⁰Pi kamana uma a'ya atate, Isu wasana ibigama maya untiye: Yogawama nkabawampa aebe ampa irosantanaba, aintiba kana waini yuga kiye kinapa aya puwaitakiyema, ibigantiye. ⁴¹Piyama ibigaogini igeba maya omintawe: Kamparagaena potantaka pabiyama kamparagaena puwaitama iyegukiye. Aibuntana waini yugawatapa aogi kiye kina ibabuwaitakini igeba a'ya'ma yagaba wainiwapa maema amimagini mikibewe, untawe.

⁴²Piya yuguna Isuba maya uma amato puma uwaimintiye: Mono isapi kamana ka waintipa, pipa tigeba kampa aisewa, a. Pipa mayamawe:

Nama kikenana kina'miba ka ya ago kainta ntawama iba wa'ega ya asima waintiye, iye.

Pintanaba Wa'egawamaba ago pega taeba agantompeka ta'mu pune, untiye.

⁴³Pika urimukuwa abiyu: We Yuta kina, Koti kabiratakenaenaba tigetisa tipa'ma to aoso kina, mono au'wapa maema aborakibe kina imikiye.

⁴⁴(Pigoya wasana ka'waina pi wa'ega yara aeguma au aerisa puma aikiye. Pipa pi wa'ega yawamaba pipa wasana to ka'waina abobora tumpa waima aeguma aigiseba'ma aerisa puwakiye, Isu piya untiye.)

⁴⁵Metu kamana piya yogini monotasa tabe kiye kina'mibe Parasi kina'mibe igeba abibebe pumagini: We, pipa taeka iye, untawe. ⁴⁶Piya ute araku'ma aegukena napiyumepa, wasanamiba Isukaba: Poropete yagarawe, yumeka iyekuru pumagini uwa atantawe.

Iba'ena punta yagasa meto kamanane

(Aruku 14:16-24)

22 ¹Pigoya, Isuba meto kamana to ka amato puma maya uwaimintiye: ²Mantari kabiratakenaenaba mampabisa tabe yagara ka'wainata awame pukuwe, untiye. Piya, tabe yagara ka'waina yagarawampa nkwaie iba'ena pomuguna tabe naninta maema kao puntiye. ³Piya puntana kayokaya kina'wa uwaitaogini a'ya'ma uwaiminti kina'miti wama kega'e uma ibabikena wantawe. Wama uma uwaimuguni: A'a-o, untawe. ⁴Piya yuguna tabe yagara aeba kayokaya kina'wa to ka'isa mayama uwaitama untiye: Tigeba wama naokinati wama maya uwaimiyo, untiye: Tabe yagara aeba ago naninta maema aki pugasima yegini uwoma apa purumaka ago aegumagini kao pugasawe. Aibumagini a'ya'ma nanintaba ago maema aogi pumagini tiyobi pewe. Pika tigeba kanaigi yagaranepa waya ababomima kana naninta namagi ta'mu potano, iyema uwaimiyoma uwaitaogini wantawe.

⁵Pigoya igeba wama uma uwaimuguni, kamana abima aekita potato, ka'waina aeba yogawati wantiye. Aibogana to ka'wainaba situwawata kabikena wantiye. ⁶Piya pusuguni to ka'isa kina'miba kayokaya kina'wapa iraku'ma iyegumagini kaintawe. ⁷Piya puguna tabe yagara aeba ata pumagina irebu kina uwaitaogini igeba uma iyegumagini namankaipa yaku nkigi'ma kaewaegaintawe. ⁸Piya puguna tabe yagara aeba to kake kayokaya kina'wa maya uwaimintiye: Nanintaba ago kao pugasune, piya kega'e uwaimintompe kinapa igeba iyekita pumagini kampa kanapa aerana, kasiyo. ⁹Piya, tigeba ke'i nasi nasi pumagiri wasana ibatakibepa ibabute kanaiyo, untiye. ¹⁰Piya yogini kayokaya kina igeba ke'i nasi nasi pumagini uwa kamparaga kinape aogi kinape a'ya'magini ibabuguni irosa'ma namapa ampa pumaema mintantawe.

¹¹Mintuguna tabe yagara aeba igakena iyomewa, ka yagara aogi kaiba kampa aminta uwa ima asu mintogana agate maya omintiye: ¹²Nao'yagara, kaeba aya pegina kaigapa aogiyenaba kampa amirinta asumintane, yogana, aeba kamana asaba wantiye. ¹³Aibogana, tabe yagara aeba kayokaya kina'wa uwaimima maya untiye: Tigeba agisa ayata kirokaema tununtanabinti apasanaigina tumima, pita'i tumpimagina awamu uparisa puma kube'ena pumagina miyeno, Isu piya untiye. ¹⁴Piya untana to maya untiye: Pi puntisa puma igega'e unta kinapa uwomane. Piya, ibabuma kibi'itanta kinapa tarantowe, Isu untiye.

Takisi monega Isu abigantawe
(Maka 12:13-17; Aruku 20:20-26)

¹⁵Isu piya uwaimogini, Parasi kina igeba ka au'i wamagini kamana tobi tabi potama arakurikena kamana uma abintawe. ¹⁶Piya puntini, ibagi kina'waipe Eroti nkaokina ka'isamipe: Kamana uma aborama, uwaimuguni igeba Isuti wama maya untawe: Tisa, taeba kae agoba abune. Kaeba taga ntagara mintane. Piya, ima tumima minta kinakaba kampa karu punta esegiyenawaika kampa kaekuruba puma Koti mpono'ama kipa kanara uramima tayakene. ¹⁷Piya, ka kabigakuna, uramo: Mono kina'mita, taeba Aroma wa'ega yagara Sisa takisi mone amusupera kampaye, untawe.

¹⁸Piya yuguna intabaipinti kumpari kamana'wai igate maya untiye: Kumpari kina, tigeba nanaga minaga punatakenaga yewe. ¹⁹Tigeba tabe yagara Sisa mone ame, pi ka nayakigi agano, untiye. Piya yogini mone ka maema ayakuguna ibigama maya untiye: ²⁰Amankape awa'enabe mapa kewema, ibigaogini ²¹igeba: Sisantawe, untawe. Piya yuguna maya uwaimintiye: Pigo yewa, Sisantanaba Sisa amiyo. Piya, Kotintanaba Koti amiyo, untiye. ²²Piya umagina uwaimogini, igeba abima pami potategini atate wantawe.

Purintapisa asikenaenaga Isu abigantawe
(Maka 12:18-27; Aruku 20:27-40)

²³Pigoya igeba wauguni, pabintaga ka'isa Sarusi kina igeba Isuti ampa irosantawe. Pi kina igeba: Purintapisa asikenaenaba kampa waintiye, piya uma miyume kinane. ²⁴Pi ige Isu maya uma omintawe: We tisa-o, Moseseba kamana mayama kaentiye: Wasana ka'waina yagarawa kampa aboratanta purekanaba a'nanto kiyaba maetama aganto antotapa yagara aborano, untiye. ²⁵Pigoya, abakatepi ka aga'na tonaentisa tara umaema mintantawe. Aibuntini marusa iganto waya maemagina yagara kampa aboranta mima pu'waogana, a'nanto kiya aetantiye. ²⁶Aeba pabiyama yagara kampa aboranta mima pu'waoganaba, a'nanto to ka'waina kiya waepa pabiyama taetantiye. ²⁷Piya pumagini tonaentisa tara umaema aga'naba a'ya'magini pu'waewauguna,

kiya wae aeba ainti mima purintiye. ²⁸Piya, igeba ka wae'amana a'ya'magini maentaka, ainti asiratakena yagaba ke nkwa'e mikiyema abigantawe.

²⁹Piyama abigauguna Isu maya uwaimintiye: Tigeba mono kamanape Koti nkesegiyenagabe kampa napima kamanapa umagiri ata pewe.

³⁰Asikena yagaba wawayapa to kake kampa maekibewe. Igeba enisore miyesa puma asu mikibewe. ³¹Pigoya, tigeba asikenaenaga yepa urimukuwe. Koti aeba kamana urimintipa, pipa tigeba aisuma kampa abewa, a. ³²Maya urimintine: Naeba Abara'amu, Aisaki, Yekobu ige Koti mintuwe, untiye. Piya untika, aeba pu'wanta kina'nane. Aeba iyoganta kina'mi Koti mintiye, Isu piya untiye. ³³Kamana piya yogini, wa waya a'ya'ma kina igeba mono yomeka abima pami puntawe.

Isu mono ai'nega abigantawe

(Maka 12:28-31; Aruku 10:25-28)

³⁴Pigoya, Isu kamana'ama Sarusi kina iraku'ma akunogini, Parasi kina igeba abite aki puntawe. ³⁵Aki pumagini kamana awa'ena abinta, iyo'yagara ka otauguna ago'ena pumagina maya untiye: ³⁶Tisa, mono kamana ai'neba ae'na tabeba piye, untiye. ³⁷Piya yogana Isu maya omintiye: Kaeba a'ya'ma kagu kaumakape napiyenagape Wa'ega Kotigapa a'ya'ma amegana waiyeno. ³⁸Pi kamanapa mono ai'neba asugasimagina waintiye. ³⁹Pigoya to ka abae wainti, isigeba ka awametane. Pipa mayama: Kaekaka kabemisa puma pabi nkawameta kaokinaka kabeno. ⁴⁰Pi kamana ai'ne taramisi Mosese nkago kamanape poropete kina ige kamanape agona pese, Isu untiye.

Isu aeba Karaisitika Parasi kina ibigantiye

(Maka 12:35-37; Aruku 20:41-44)

⁴¹Pigoya, Parasi kina aki pumagini mintuguna Suba ibigamagina maya untiye: ⁴²Tigeba Karaisitikaba nanawe yewe. Aeba ke ntagarawema, ibigaogini, igeba Tebiti ntagarawe, untawe. ⁴³Piya yuguna Isu maya uwaimintiye: Piya, Tebiti aeba Awamusa'ama otaogana ayaga utaratanta yagara Karaisitikaba Wa'eganeneba, omintiye. Aeba maya untine:

⁴⁴Tabe yagara aeba nae Wa'egaba maya omintine: Kaeba nayatakanti ampintaga, kama kinakapa kagisabi ibabuma aki peno, untiye.

⁴⁵Pigoya, Tebiti aeba nanaga aga'nukaba: Wa'eganeneba, untiyema, ibigantiye. ⁴⁶Piya uma ibigaogini igeba kamana a'wae puma omikenaga napigate uwa atantini, pi ntaga aeka karu puntawe. Piya puntini, aintiba to kake kampa kamanapa abigantawe.

Mono tisa kinake Parasi kina'mike kamanane

(Maka 12:38-39; Aruku 11:43, 46; 20:45-46)

23 ¹Pigoya pi ntagaba Suba ka'isa kinape abagi kina'wape maya uwaimintiye: ²Mosese marutapa mono tisa kinake Parasi kinake

miyewe. ³Pika kamana aborama urimigiripa abimagiri wasiyiyo. Piya, igewai miyesa pumaba a-mpiyiyo. Igeba kamana iwamupisa untiniba agowapa kampa wasiyewe. ⁴Igeba kuntaena asaema tibota aesagatatate, igewaipa uwa ika miyewe. ⁵Pi a'ya'waemaena pepa i'maete imaena mana pewe. Igeba mono nunamurasa tusantanawai puwaitagini pu u'ma, toma tomantana maema paentaenabi miyewe. ⁶Piya pumagini, tabe naninta nakena yagabe mono namapi miken a yagabe marusa yabaera paitama asu misanaga ibugaye. ⁷Wa waya uwa kina'mi ke'ibe kumatibe i'mu purataiyema iyowa agasiya pumagini mintini, igewaipa tisawe uwaimisanaga ige atakae puma miyewe.

⁸Pigoya, tigeba pipa tisawe uramiyomaba a-siyo. Tisaripa Koti abintowe. Piya, tigeba uwa a'ya'magiri aganto a'nanto mintawe. ⁹Pigoya, mabi kawainaka tabaweba a-siyo. Mantari tibarimpaba ka'anto mintiye. ¹⁰Pigoya kiya kinateneba a-suritaiyo. Kiya yagararipa Karaisiti aeba ka'antowe. ¹¹Piya, tigeti kiya ima mikibi'naba tige kayokaya'ena peno. ¹²Piya, ka'waina ae'wa nkaumarasa au maete ima miyekanaba, merunkaba potakiye. Piya to ka'waina au maete tumima miyekanaba ababuma mesuba potakiye, Isu piya untiye.

Mono tisa kinake Parasi kinake ige'ma kamana Isu untiye
(Maka 12:40; Aruku 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³Piya yogana Isu amato puma maya untiye: We, mono tisa kinake Parasi kinake kumpari kina, tigeba ataenabi mikibewe. Nana pegiri wasanami igeba mantari kabiratakena kumati uma pasikena yegiripa ke akunkigasawe. Tigeripa kampa uma pasintiri ige uma pasikena yegiripa a'a-o uma aka'ya waitawe. ¹⁴We, mono tisa kinake Parasi kinake, kumpari kina, tigeba tara taraena puma, ataenabi mikibewe. Tigeba e'ero nunamurasa ago'ena pumagiri ainti abeya wae'mi mpone kutankai a'ya'ma aisaga, pi'na nkantotapa aintiba kamparaga ikantana maekibewe.

¹⁵We, mono tisa kinake Parasi kinake, kumpari kina, tigeba ataenabi mikibewe. Tigeba wanipe mabe agasigasima nasimagiri to marisa kina ababuma tibagi kinati me nkatakena wantiri, pigo tige kamparagaena pesa puma ayakigina aeba tigasimagina tabera kamparagaena puma a'abibi tumikiye. ¹⁶We, tiyorika kiye kina, tigeba ataenabi mikibewe. Nanaga mayaba yewe: Tabe mono namata aigima uma esegi pepa pipa kamparine. Pigo tabe mono namatasa aogi awa'enawata aigima esegi puma ukenagaba nanaga tagakaba yewe. ¹⁷We, tigeba aibo kina tiyorikane. Awa'ena pipa uwaenawe. Awa'ena wainta aota namankama asugasima aeba tonawe. ¹⁸Pigoya, to kapa mayawe yewe: Aratara aigima uma esegi pepa pipa kumparine. Pi arata aboborisa a'muntanara aigima esegi puma ukenagaba, nanaga tagakaba yewe. ¹⁹We, tiyorika kina tigeba, a'muntana pipa uwaenawe. A'muntana wainta aratawama

asugasima aeba tonawe. ²⁰Pika ka'waina aeba aratara aigima uma esegi pekanaba arata ae'wape abobori waintintanabe kaga'ena pukiye. ²¹Pigoya, ka'waina aeba tabe mono namata aigima uma esegi pekanaba, pipa mono nama ae'wape kana mono namapi miyi'nape kaga'ena pukiye. ²²Piya, ka'waina aeba mantari aigimagina uma esegi pikibipa, pipa Koti marunkape kana marunkama nkababe kaga'ena pukiye.

²³We, mono tisa kinake Parasi kinake kumpari kina, tigeba ataenabi mikibewe. Yogarisaenabe to ka'isaena maema nayatara'mu aki puma'ma kapa Kotinta atakena kamana yewe. Piya puntiri ka auka'i au'wantaga'ena monota uma arupu puma, agama kao'ena puma kamana ago wasima aegarakenaenaba pipa kampa pewe. Ka wasintiri to kapa wasiyiyo. ²⁴We, paitama miye tiyorika kiye kina, tigeba maeyaena pewe: Wanitipisa ki'nunkama agama maema maebugasagana, tabe yagawamaba kampa aganta pabigo asaga'yuma paga iyopotaye.

²⁵We, mono tisa kinake Parasi kinake kumpari kina, tigeba, ataenabi mikibewe. Tigeba tu'natipe kankaberipe aririsaba wani nkaema wae'wae puntiri antabaipintisa kampa aeyobagana i'nintanabe aguntaenabe awaitama waitiye. ²⁶We, Parasi kaorika kina kaeba, marupa tu'na kankabegapa antabaipintisa ka'ena waitipa, pipa waninkaema aogi pugaite ainti aririsaba waninkaema aeyobao.

²⁷We mono tisa kinake Parasi kinake, kumpari kina, tigeba ataenabi mikibewe. Wasana aru piyama mintawe. Wasana aru aboboriba awa'ena puma aogi pugawawe. Piya, antabaipintiba pu'wanta kina'mi ayampube karebe kobabe waitiye. ²⁸Tigeba pabiyama tipa wasana iyora aogi tiwa maema miyewe. Piya tintabaipinti pipa kumparipe mono'ama aguya aikenaenabe awaitama waitiye.

Tisa kinapa kamparaga ikantana maekibewe Isu untiye

(Aruku 11:47-51)

²⁹We, mono tisa kinake Parasi kinake, kumpari kina tigeba ataenabi mikibewe. Tigeba poropete kina'mi nkiru paga pumagiri aogi pewe. Piya puntiri paisa mono kina'mi nkiru yugaba awa'ena puntiri, ³⁰maya yewe: Tayabamagi mintantata miyompesinta, igepa kampa iyo'maema poropete kinapa iyegumagi ataenaba kampa puwaitaompesine, yewe. ³¹We, tigeba piya kamana umagiri poropete iyegunta kina ige iga'nugi miyepa agoripa uma aborawe. ³²Piya, tiyabamagi kaintaba uwa inatasa atata kanantagiri, tigeba pabita amato pegana tabe kuntu piye. ³³Tigeba kuyarawe. Tigeba ma'ama nkawarorawe. Kaintanama nkantota a'abibinti tumikena yaga aborakiripa aeta pai'ma wama kakakibewe. Pipa kampaye.

³⁴Pigoya abiyo: Naeba tigeti poropetebe, aogi napiyena puma abinta kinape, mono tisa kinape, uwaitakini uma irosaigiripa, tigeba ka'isaba

iyeguma kamparaga puwaitakibewe. Piya puntiri ka'isaba maripora iyeguntiri, ka'isaba mono namapinti eru kasutasa iyeguma a'ya'ma kumati igarubata nasikibewe. ³⁵Piya pugini, aogi kina'mi korankai uwaraka'ya airi'ma ataena purite kanama mintanta, pi'na nkantotapa tigeti ampa aborarimikiye. Pai Eboro, aetasa ma'ena aborama purite kanama Perekaya ntagara Sekaraya ae tabe mono namapi arata agora aeguma a'ya puntane. Pi'na nkantotapa tigeti ampa aborarimikiye. ³⁶Pika taga urimukuwa, abiyo: Pi a'ya'ma kamaena purite kananta, pi kaintanaba ma kanabi mpiye kina tigeti ampa puma a'ya pikiye, Isu piya untiye.

Isu Yerusaremi kumatasa kinamika kube'ena puntiye
(*Aruku 13:34-35*)

³⁷Piya untana Isu to maya untiye: We, Yerusaremi kina, Yerusaremi kina'mitaba, tigebe nanaraka poropete kama puwaitama mono kina tigeti uwaitantapa yaba kasutasa iyeguma kaiyawe. Kokorewama awagi'nu agagatasa isamu puma agagapinti itamagina miyemisa pumagi, naeba tigepe agasiyama ibabumagi nagora aki puwaitakena yuwagini, a'a-o urite kanamagini mintantane. ³⁸Pika nama kumatipa kasakana kabu isubumagina waikiye. ³⁹Piya yekiri abiyo: Naeba titakiri kampa naganta mirite wamagiri, asaba: Wa'egawama nkawamuta kanaika ae ta'mu potano, ukibepa, pi ntagaba tigeti to kake aborakuwe, Isu piya untiye.

Tabe mono nama ainti ataena pikibi kamanane
(*Maka 13:1-2; Aruku 21:5-6*)

24 ¹Pigoya Isu aeba tabe mono namapisa irosa'ma waogini, abagi kina igeba ainti wantini tabe mono nama aogima kimarantakini agama agabantini omuguna, ²maya uwaimintiye. Ma kanabipa waiyegiri agawe. Pigoya, naeba tagaka urimukuwa abiyo. Kama kina'mi irosa'ma nama kumatiba akasagasuba kasigina, ka yabankamaba to ka yabankama nkabobora ware'naigina nama tubo aborama waikiye, Isu piya untiye.

Aintiba uwoma kuntuyena aborakiye, Isu untiye
(*Maka 13:3-13; Aruku 21:7-19*)

³Piya ute Oribesi amuti ima mintogini, abagi kina ibiwai agora wamagini abigama maya untawe: Pi yempentanaba ae ntaga aborakiye. Pipa kaega ampa irosakena yagawo, mampa a'ya pikena yagawo aborakena pekanaba, nana kukantana kapa aborakiyema, abigantawe.

⁴Piyama abigauguna Isu maya uwaimintiye: Ainti ka'waina kumpari urigasima tigu'ama maema a'yugu puritanaga aogima kiya kabimagiri miyiyo. ⁵Piya wasana uwoma kina irosa'ma nae nage umagini: Naeba Karaisiti nawe umagini, uwoma kina'mi nkigu'ama paibumagini

kamparaga puwaitakibewe. ⁶Pigoya, ma'ena pewe kamana abintiripe, esiba kamana abitegiri tiyekuruba a-puma: Kana a'ya piyeba, a-siyu. Pi ma'ena maru pikibepa, asa aka'i agogo yaga aborakiye. ⁷Maga maga kina'miba kamaena pigini, to ka'isa kina'miba to ka marisa kina uma iyeguyigini kamaena purite wagana pikibewe. Kaboba tabera aborakana imimapa tabera purite wagana pikiye. ⁸Pigoya pi ntagaba marusaena uwa tiki nakiyenaba tabera aborarimikiye.

⁹Pigoya, pi ntagaba tibabute wamagini tiki nakiyena purintini tiyeguma kaikibewe. A'ya'ma marisa kina'miba naetaka kama puritamagini kamparaga puritakibewe. ¹⁰Piyaena aborakiniba uwoma kina'mi monopa kaitegini iyokinaka minaga'ena pumagini igobi puma kamparaga uwaitakibewe. ¹¹Piya pigini, uwoma kumpari poropete kina ampa irosa'magini, napi napiyenari maema a'yugu purigaikibewe. ¹²Pigoya mono aguya aikenanama anosama abae pekana, agu kao'enaba uwoma kina'mitiba kaka wakiye. ¹³Pigoya ka'waina aeaba monopa esegima aega'magina mintakana kana'wapa a'ya pekanaba, ababikiye. ¹⁴Pigoya Koti kabiratakena aogi awaga kamana'ama maga maga wagana pumagini, a'ya'ma marisa kina'mi ige agowaipa maema aborakana, kanapa a'ya puwakiye, Isu piya untiye.

Aintiba kamparagaena aborakena kamanane

(Maka 13:14-23; Aruku 21:20-24)

¹⁵Piya untana Isu to maya untiye: Poropete Taniyeri kamana kaenti, pipa pasema aisuma abiyo. Piya, ma nkisapi aisuma agakibe kina'miba aogima abiyo. Pi kamana'ama esegi pekanaba kamparagaenaba tabe mono namapi ataigiri tini'ena pikibewe. ¹⁶Piya pumagiri igate, Yutiya mari mikibe kina'miba tiyegaka amu mari iyiyo. ¹⁷Piya pigini, wasanami abe'i mintakibetisaba namatipinti a'wae pumagiri ima kotatipa a-mpaentiri uwa waiyo. ¹⁸Piya, to wasanamiba yogari mintakibetisaba a'wae pumagiri wa'eri a-nkwama kai kabiripa a-mpaentiri uwa waiyo. ¹⁹We, pi kanabipa iga'entaga waepe inamuganto mono amikibe waepe kamparagama mikibewe. ²⁰Tigeba Wa'ega esotaigina abintakiri, tiyegaka pai'ma wakenanaba esiba yagabe sabatirape a-nkaborano. ²¹Piya, pi ntagaba tabe kuntuyena aborakiye. Pintaanaba ma aborantitasaba kampa aborantine. Aintibe to kake kampa aborakiye. ²²Piya, Kotiba kanapa kasama arosakenanagaba umarantine. Kampa piya untemisinta, wasana ka'waina mono maema mikenanaba pipa kampa aboramisine. Piya, Koti ae'wa nkibabikena kinaka umagina kanapa kasama, arosakiye.

²³Pigoya: Karaisitiba mata'i taeti aboraya, marota'i igeti aboraye, piya kamana'ama wagana pekiripa, a-nkabiyo. ²⁴Piya, pi ntagaba kumpari karaisitibe kumpari poropetebe ampa irosa'ma kukantanaba toma toma agasiyaena pumagini wasanami abikenanawaipa maema

a'yugu puwae igaikibewe. Piya puntini Koti ae'wa nkibabikena kina'mi nkabikenaenawai maema a'yugu puwaigaikenaba kasa'enabe awame'enabe tabera aborakibewe. ²⁵Pigoya naeba maru urimoka, ainti aborakiripa aibopa a-piyo.

²⁶Pigoya, pika ka'me mpari Karaisiti aboragi agaune yigiripa, a-nkwaiyo. Piya nama pita'i mata'i aboraye yigiripa, pipa a-nkabiyo. Kampaye. ²⁷Wasanama Ntagara naeba kakamaba kampa kanakuwe. Apayaena pegina a'ya'ma auka'i e'wasa puwamisa puma, naeba pabi nkawameta aborakuwe. ²⁸Eya, wasana purinta kina wainti mpari kegebankama kanama ampa aki pemisa puma, pabi nkawameta aborakiri nagakibewe, Isu piya untiye.

Wasanama Ntagara tumikena kamanane

(Maka 13:24-27; Aruku 21:25-28)

²⁹Piya untana Isu to maya untiye: Pigoya, tabe kuntuyena pikibi kanaba a'ya puwakana, papa tunusekana, opa kampa e'wasa pekana, noriba tutu pekana, mantaba kuru pekana esegiyenawapa iyoba'ma kareko pikiye. ³⁰Pigoya Wasanama Ntagara nae kukantanaba mantari aborakini a'ya'ma maga maga kina'miba pi agate kube'ena pumagini nagisigi naeba mantarisa ibinankama nkabobori e'wasaena esegiyenanentaga tumpa irosakuwe. ³¹Piya, enisore kina'nepa uwaitakini tabe kiga'e uma ma maretibe metibe, atibe abetibe naokina'nepa kibi'magini ibabuma aki pikibewe, Isu piya untiye.

Piki yawamaka meto kamana untiye

(Maka 13:28-31; Aruku 21:29-33)

³²Piya untana Isu to maya untiye: Pigoya, piki yawama kana aboragiripa agama abewe. A'no mpa'ma pari pegiripa agantiripa: Tabe pa tagiya wakana piye, yewe. ³³Pabiyama urimontana aborawae wakiri, agantiripa, naeka: Aeba kabera ampa asintiye, yiyo. ³⁴Piya, kamana ka taga urimukuwa abiyo: Ma kanabi miye kinapa kampa purinta uwa mintigina pi a'ya'waemaenaba aborakiye. ³⁵Pigoya mantabe mabe a'ya wakana, kamana'nepa waiyaba waima kampa kakakiye, Isu untiye.

Ka'waina aeba kanapa kampa abintiye

(Maka 13:32-37; Aruku 17:26-30, 34-36)

³⁶Isu piya untana to maya untiye: Pigoya, pintana aborakena yagaga wasana ka'waina kampagina abibebe puntiye. Piya, enisore kina igeba pabiyama kampa abintawe. Yagarawa naebe pabiyama kampa abintuwe. Nabanempa ae abintowa abintiye. ³⁷Piya Nowa mintanti kanabi wasanami a'ya'waemaena puntasa puma, Wasanama Ntagara nae ampa irosakena yaga agarosakiniba pikibewe. ³⁸Piya, paipa wani

kampa pagintoginiba, nanintabe wanipe uwa nantini, iba'ena puntini, pumagini a'yuguma mintantawe. Mintuguna, Nowaba pabigo wanipisa karebi iyogana, ³⁹tabe wani pa'ma ipirintantisa puma, Wasanama Ntagara nae ampa irosakena yagaba pabiya awame'ena pikibewe. ⁴⁰Pigoya, pi ntagaba tara yagarara yogari mintisiginaba, Kotiba ka'wainapa ababuntana to ka'wainapa a'a-o uma atakiye. ⁴¹Piya, waya taramisi naninta kao'ena puma mintisiginaba, ka'wainapa ababuntana to ka'wainapa a'a-o uma atakiye. ⁴²Pika tigeba aogima kabiyiyo. Wa'egaripa kanakena kanapa kampa abintawe. ⁴³Pigoya, tigeba agowapa mayama abiyo: Ka kumatasa kina ku kina ma aseka irosakiyema napiyisinta, iyogabama mima nama kuma'waipa kabiyiginaba kuntanaba kampa maeyisine. ⁴⁴Pigoya, Wasanama Ntagara naekaba pabiyama kampa napikibe kanabi, kanakuboka aseyo puma miyiyo, piya untiye.

Aogi yuga yagarage ata yuga yagarage isige meto kamanane
(*Aruku 12:42-46*)

⁴⁵Piya untana amato puma maya untiye: Wa'ega ka'waina kayokaya kina'wampa ige kiyawaika otamagina maya omikiye: Naeba wama umintakanapa, kaeba kiya kabiwaitama asi nasiba naninta ka awameta imima miyo, ukiye. Pigoya, aeba ayama miyekanapa kiyaba mono wantaga awamu wasikenaena wantagane otaiyo. ⁴⁶Piya, aeba yoga otanta pipa aogima puma miyekanaba, wa'ega yagarawapa irosa'magina abekanaba a'mu potakiye. ⁴⁷Naeba taga taga'ya yekiri abiyo: Aeba pi ntagaraba pipa kiya tabe otama a'ya'maenawatapa kabiyenoma otakiye. ⁴⁸Pigoya, pi kayokaya yagara aeba wa'eganepa agaropa kampa kanakiyema, antabaipintiba napimagina, ⁴⁹karana itamagina, kayokaya kina iyegumagina, nanintabe esegi wanipe nama aibo abo'ena puma karana itakanaba, ⁵⁰togana wa'ega yagarawa a'wae puma kanakena kanapa, pi kampa napinta mintakana, ⁵¹agaronkanto irosa'ma agaruba'ma kumpari kina ai'aruyenabi atakana ata maru mpikiye. Pi mparupi igeba iwara upaba puma kube'ena puma mikibewe, Isu piya untiye.

Nayataramu aratagawae ige meto kamanane

25 ¹Isu kamana ka maya untiye: Pigoya, pi kanabipa Koti kabiratakanaena nayataramu aratagawae igeta meto puma maya ukuwe, untiye. Piya, iba'wae ao'maekena puntini, igeba wama wasana ke'i kabima mimagini, ababikena kane'waipa maete wantawe. ²Pigoya, nayaka'mu aragawae igeba aibona, piya to nayaka'mu aragawae igeba napi napiyena waintagana sumawe. ³Piya, aibo aragawae igeba kane'waipa uwa maete wama kampa napima waninkapa kampa awaitama tiginta wantawe. ⁴Pigoya, napi napiyena waintaga aragawae

igeba wanipa awaitama ari atamagini kane'waipa maete wantawe. ⁵Piya puguna wasana kampa karu'ena kanaogana, aobi puma mintuguna iwaiga ibogini waintawe.

⁶Waintuguna, aseka nkabubu saogana, kega'e kamana ka mayama aborantiye: We, wasana ago kanaya, karu'ena asimagiri uma ababiyo, untiye. ⁷Pigoya aratagawae igeba abite iyogama asimagini kane'wai maema tabe puguna tantiye. ⁸Piya puntini, aibo aragawae'mipa napi napiyena waintaga aragawaepa maya uwaimintawe: Taeba kanete tabe pokana tu'makena piya, tigeba wanipa kapa ari'ma na tamiyo, untawe. ⁹Piya yuguni, napi napiyena waintaga igeba maya uwaimintawe: Piya kampa pukune. Wanipa pipa kaga kampa kanarasaratakiye. Tigeba situwati wama ika piyo, untawe. ¹⁰Pigoya, igeba kane'waipika wani ika pikena wagasuguna aobi pume ntagara ampa irosa'ma aratagawae ase'yo puma kane'waintaga mintume ige ibabogini wantawe. Wamagini kumati uma irosa'ma namapinti ima kabe kitama naninta namagini mintantawe.

¹¹Mintuguni aibo aratagawae igeba kanama kega'e umagini: Naba-o, naba-o, kabe aitatao, untawe. ¹²Piyama kega'e yuguna maya uwaimintiye: Naeba taga urimekiri abiyo: Naeba kampa tigao kinatawa, wagasiyo, untiyema, Isu untiye. ¹³Piya, kanapa kampa abintaka, tigu'ama kiyeba aogima kabima miyiyu, Isu piya untiye.

Kayokaya kina mone asa iminta meto kamanane
(*Aruku 19:11-27*)

¹⁴Piya untana, Isu to amato puma maya untiye: Aintiba tabe yagara ka'waina punti, pi nkawameta aborakiye, untiye. Pi tabe yagara ka'waina pagasa mari wakena puntana kiya kina'wa igega'e uma monewa kabitaiyema pako puma imintiye. ¹⁵Pigoya, ka kiye yagara mone asaba nayaka'mu (\$5,000) amintiye. To ka'waina tara asa (\$2,000) amintiye. To ka'wainapa ka asa (\$1,000) amintiye. Piya patate wantiye. ¹⁶Wagasogana pabigo 5,000 tora maeyome kiye yagaramaba agobima to kake aborakena yuga pogana to 5,000 tora aborantiye. ¹⁷Piya, to ao'yagara 2,000 tora maeyome, aeba pabiyama yoga pogana to kake 2,000 tora aborantiye. ¹⁸Pigoya, 1,000 tora maenti, aeba tabe yagarawampa moneba maete wamagina uma ka ku'magina kaitaogana waintantiye.

¹⁹Pigoya, tabe yagarawai e'ero kana mintana, a'wae puma kanantiye. Kanama mone iminti kiye kina igega'e uma mone kamana abikena aki puntiye. ²⁰Piya pogana 5,000 tora aminti, aeba ampa irosa'ma to kasa 5,000 tora me nkatantana maya untiye: Tabe yagarane, kaeba mone asaba nayaka'mu asa namintampetasa naeba yoga pogana, to kake nayaka'mu asa mampa aboraye, untiye. ²¹Piya yogana tabe yagarawampa maya omintiye: Kaeba aogi kayokaya yagaragawe. Kaeba aogiyena pene. Kaeba yogarapa aogima kabiyene. Kaeba uwaenarapa aogima

kabiyempeka naeba ugatakana, to ka'isaenaba kabikibena, kaeba kanama tabe yagaragampa, naege ampima ka'mu po.

²²Piya yogana, 2,000 tora aminti kiye yagara aeba ampa irosa'ma maya untiye: Tabe yagarane, kaeba mone asaba tara asa namintampepa, pitasa naeba yoga puma maema aki pogana to kake tara asa mampa aboraye, untiye. ²³Piya yogana tabe yagarawampa maya omintiye: Kaeba aogi kayokaya yagaragawe. Kaeba aogiyena pene. Kaeba yogarapa aogima kabiyene. Kaeba uwaenarapa aogima kabiyempeka naeba ugatakana, to ka'isaenaba kabikibena, kaeba kanama tabe yagaragampa naege ampima ka'mu po.

²⁴Piya yogana, ainti mone 1,000 tora aminti, aeba ampa irosa'ma maya untiye: Tabe yagara, naeba agogapa mayama abintuwe. Kaeba agasiya yagaragawe. Kaeba to kina'mi yoga pumarapisaba naninta uwa maeyane. Piya, to kina'mi aintana asigimarapisaba uwa maeyane. ²⁵Pigoya naeba pika naekuru pumagi, ka mono asa namintampepa maete wama mabinti kaitaogana waintika, mampa maete mekamuwa maeyo, untiye. ²⁶Piya yogana tabe yagarawampaba maya kamana a'wae pomintiye: Kaeba kayokaya yagara ata yagara kamparaga yagaragawe. Naeba yogaba kampa punta uwa mima to kina'mi pumarapisa maema nakena yuwe. Piya, aintanaba kampa maemagi uwa kupisa maema namigi nakena yuwe. ²⁷Naekaba piyama napimagina monenepa mone kiye kina'mi imekini yoga puma to ka'isa maemagini atantaga ampaeyosintawe, untiye. ²⁸Piya ute to maya untiye: Tigeba mone apa'ma nayatara'mu mone asa urinti ntagara ae amiyo. ²⁹Piya, ka'waina Kotitisa maentintanaba aogima maema miyekanaba, pipa uwomantana to kake aboramikiye. Piya, to ka'waina Kotitisa maentintana kampa aogima maema miyekiniba, apa'urigena pipa uwa mikiye. ³⁰Pi kamparaga kayokaya yagaraba araku'ma tununtanabinti apasanaigina tumeno. Pita'i tumpima awamu uparisa puma kube'ena pumagina miyeno, Isu piya untiye.

Wasanama Ntagara a'ya'ma kina pako pikena kamanane

³¹Piya untana Isu to maya untiye: Pigoya, ainti Wasanama Ntagara naeba mantarisa e'wasaena wantaga enisore kina'mi abakapi igege irosa'magi, awa'ena yabaeneta imagi mikuwe. ³²Piya punta, a'ya'ma maga maga kina igega'e yekini nae naora ampa aki puwaekibewe. Aibigi, kiya ka'waina sipisipibe memebe pako pemisa puma, pabiyama pako pumagi, ³³sipisipiba nayatakanti aki puwaitanta, memeba nayake'masi aki puwaitakuwe. ³⁴Piya puwaitanta, naeba Wa'egawaimpana nayatakantisa kina maya uwaimukuwe: Nabanempatisa akayona maenta kina, tigeba kanama Koti kabiratakana kasa kumati ampaema miyiyo. Pipa paitaka'ya maba kampa aborantogana utaritantiye.

³⁵Piya, tigeba mayaena punatantaka: Naga'ena nabogiripa nanintaba namintane. Wanika nabogiripa namintane. Naeba to marisa namu kanaogiripa aogima nababuma natantane. ³⁶Nauka miyuwagiripa tigeba nautasaenaba namintane. Yonintana naboga waitamintuwagiripa tigeba kao'ena punatantane. Piya iga'na namapi mintuwagiripa kanama ampa nagantane. Pigoya pika kasa kumati ampaema miyo, ukuwe.

³⁷Piya yekini, monota arupu puma asoya punta'nagiba maya kamana a'wae puma unamikibewe: Wa'ega, kaeba aeta kaga'enaba kaboga nanintaba kamintompene. Piya, aeta wanikaba kaboga kamintompene. ³⁸Piya, to marisa namupa aeta kanauku namapipa kababugatatompene. Piya, aeta kaukapa mintuku kautasaenaba kamintompene. ³⁹Piya, kapa aeta yonintanaba kaboganape iga'na namapipe mintuku uma kagama kao'maentompene, ukibewe.

⁴⁰Piya yigipa, naeba Wa'egawaimpa naba maya uwaimukuwe: Naeba taga urimukuwa, abiyo. Tumima uwaena kanta puma miye naokina kao'ena puwaitantapa, pipa nae punatantasu piye, ukuwe. ⁴¹Piya utegi, nayake'masisa kina igepa maya uwaimukuwe: Kani'ena puritanta kina, tigeba nabanempaba Satanike aokina'wake tayaba yaku kaewaitanti, pita'i tumima miyiyu. ⁴²Tigeba maya puntawe: Naeba naga'ena nabogiripa nanintaba kampa namintane. Piya, wanika nabogiripa kampa namintone. ⁴³Piya, to marisa namu kanauwagiripa kampa nababuma aogi punatantawe. Nauka mintuwagiripa nautasaenaba kampa namintane. Yonintana nabogiripe iga'na namapi mintuwagiripe kampa ampa nagantane. Pigoya, tigeba tayaba yakupi tumpiyiyu, uwaimukuwe.

⁴⁴Piya uwaimekini, nayake'masisa kina igeba maya ukibewe: Wa'ega, kaeba aeta naninta wanika kaga'enaba kabogana mintukupe, to marisa namu kanaukupe, kauka mintukupe, yonintana kabogana mintukupe, iga'na namapi mintukupe, aeta kagamagi taekitaba pugatantompene, ukibewe. ⁴⁵Piya yigipa maya uwaimukuwe: Naeba taga urimukuwa abiyo. Tumima uwaena kina kanta puma miye naokina kayone puma kao'ena kampa puwaitantapa, pipa nae kampa punatantasu piye, ukuwe. ⁴⁶Pigoya, igeba iki naki puyaba kumati tumigini, pi aogima arupu puma miye kina igeba a'ya'ma yaga miyaba kumati ima asu mikibewe, Isu piya untiye.

Kiya kina'mi Isu aegukena kamanane
(Maka 14:1-2; Aruku 22:1-2; Yoni 11:45-53)

26 ¹Pigoya, Isu aeba pi kamana uma a'ya atate abagi kina'wa maya uwaimintiye: ²Tara yaga a'ya pekana Pasoba yagaba aborakiye. Pigoya, pi ntaga nabanempaba Wasanama Ntagara naepa wasanamiti unatakini maripora naegukibewe, untiye.

³Piya yogini, pabi ntaga tabe mono kiye kinape Isureyo kina'mi kiye kinape, igeba monota paitanta yagara Kayapasi, ae namapi aki puntawe.

⁴Aibumagini pasema Isu araku'ma aegukena kamana uma abintawe.

⁵Piya puntini maya untawe: Ma nkaota yagaba kampa piya pukune. A'yugu a'ya'ma kina'mi ma'ena puratasanagawe, untawe.

Waya ka'waina agunta wani Isu pai'atantiye
(Maka 14:3-9; Yoni 12:1-8)

⁶Pigoya, Isu aeba Petani kumati wama Saimoni, karu yagarama ntapapinti ima naninta nantiye. ⁷Namagina mintogana, waya ka'waina aeti wamagina tabe ikantana wantaga aogi yaba kankabentobisa aogi agunta masawae a'noti pai'atantiye. ⁸Piya pogini, abagi kina'miba agate uma iyekita pumagini maya untawe: Pi tabe ikantana wantaga'enaba nanaga uwa kasaye. ⁹We, pitasa mone uwoma maema kusi kina imekana kanarasakenawe, untawe.

¹⁰Piya yuguna Suba abite maya uwaimintiye. Tigeba nanaga ma kana waepa abima kunta potawe, a. Pi nkwaepa aeba naukaena punataye. ¹¹Pigoya, kusi kinapa asi nasi tigege miyigiri aintiba iyo'maekibewe. Piya, naeba pipa tigegeba asi nasiba kampa mikuwe: ¹²Naeba ago purekini kainatakibewe, pika masawaepa nau'ama pai'ma aogi potaye. ¹³We, naeba taga urimukuwa abiyo: Maga maga aogi mono kamana urite wantiniba, ma nkwaya'ma nau'ama aogi potai, pi nkawaga kamanapa kaga urite waigini abae pikiye, Isu untiye.

Yutasiba Isu minaga pikena mone maentiye
(Maka 14:10-11; Aruku 22:3-6)

¹⁴Pigoya, nagisarisa tara tumpaema abagi kina'wapisa ka yagara, agewapa Yutasi Isikeriote, aeba tabe mono kiye kina'miti wama maya uwaimintiye: ¹⁵Naeba Isu minaga puritakiripa, tigeba moneba ayaki namikibewema ibigantiye. Piyama ibigaogini, pabigo 30-wa siriba mone aisuma amuguna maentiye. ¹⁶Maeritegina Isu minaga pikena apasa puma mintantiye.

Isu aeba abagi kina'mige Pasoba naninta nantawe
(Maka 14:12-21; Aruku 22:7-14, 21-23; Yoni 13:21-30)

¹⁷Pigoya, yisiti kampa wainta pareti nakena yaga agarosaogini, abagi kina igeba Isu abigamagini maya untawe: Taeba ibaba Pasoba nanintaba ae ntapapi kao pugatasune, untawe. ¹⁸Piya yuguna maya uwaimintiye: Tigeba kumati ima ka yagaramati wama maya omiyo: Tisarempaba kaeka maya iye: Kana'ne agarosagi kae namapi ima nabagi kina'mige Pasoba naninta nakenaga yuwe iyema, omiyo, untiye. ¹⁹Pigoya, Isu yome kamanapa abagi kina'miba wasiwae u'magini wama Pasoba nanintaba maema kao puntawe.

²⁰Piya puguna ase yogana, Isu nagisarisa tara tumpaema abagi kina'wapa ibabute pi ntapapi ima Pasoba naninta nantawe. ²¹Nantini Suba maya

uwaimintiye: Naeba taga urimukuwa abiyo: Tigetisa ka'waina nae minaga pikiye, untiye. ²²Piya yogini, abagi kina'mi intawamaba tabera kamparaga pogini ka ka abigaurite wama: Wa'ega, naeka iyepera kewe, untawe. ²³Piya yuguna aeba maya uwaimintiye: Ma ntagara tu'napi naege aya kaga atami ntagara, ae naepa minaga pikiye. ²⁴Piya, Wasanama Ntagara naeba mono kamanata unatanti ki'i wakuwe. We, Wasanama Ntagara naepa minaga punatakibi'naba ataenabi mikiye. Piya, pi ntagarapa wasanama kampa yakari potantesinta, kanara pesine, Isu untiye. ²⁵Piya yogana Yutasi, minaga yagaramaba pabigo abigama maya untiye: Tisa, naeka kapa yeno, untiye. Piya yogana Isu: Pabigo yene, untiye.

Isu abagi kina'wa ara naninta imintiye

(Maka 14:22-26; Aruku 22:15-20; 1 Korinti 11:23-25)

²⁶Pigoya igeba naninta namagini mintuguna, Isuba pareti maema a'mu potama ako puma abagi kina'wa maya uma imintiye: Mapa nae nauna, maema naiyo, untiye. ²⁷Piya utegina, waini kankabe pabiyama maema Koti a'mu potama maya uma imintiye: Tigebe a'ya'waemagiri naiyo. ²⁸Mapa Kotiti aoso atokaekena korantene. A'ya'ma kina'miti aguntaenari a'sua penema ataritauwe. ²⁹Pigoya, urimekiri abiyo: Mabipa waini wanipa ibanto ainkagogo namagi a'ya puwe. Pigoya to kake kampa nanta uwa mimagi ainti nabanempa kabiratakibi kumati tigege kasa waini nakune, untiye.

³⁰Pigoya, ini urite kumatisa wama tumima maro nkauka'i Oribesi amuti intawe.

Pita Isu akabita kena kamana untiye

(Maka 14:27-31; Aruku 22:31-34; Yoni 13:36-38)

³¹Pigoya ke'i wantini Isu maya uwaimintiye: Mono isa'ama naeka mayama unti, pi'na esegi pikiye: Sipisipira kabima minti ntagara aeguyiginiba, kana sipisipi iyegaka aibarara puwakibewe, iye. Piya yemisa puma tigebe iba ma nkaseka a'ya'waema natate tiyegaka'ya puwakibewe. ³²Piya pigi purintapisa asinataka, Karariya mari wama paitaritakuwe, untiye. ³³Piya yogana Pita maya omintiye: Ka'isa kina igeba a'ya'waemagi kaekaba abima katate ata pikibewa, pigoya naeba pipa kapa abimagi kampa katategi ataenaba kampa pukuwe, untiye. ³⁴Piya yogana Isu maya omintiye: Kampaye. Naeba taga ugamukuwa abo: Ma ibasa aseka kokorewama kampa aga untakana, kakaga yaga uwameka unatakibene, untiye. ³⁵Piya yogana Pita maya untiye: Kaeka kaeguntini naepa pabiyama naegukena pigipa, uwamegaba kampa ugatakuwe, untiye. Piya yogini abagi kina'wampiba a'ya'ma pabiya uwaentawe.

Isu Kesemeni yugabi nunamu untiye

(Maka 14:32-42; Aruku 22:39-46)

³⁶Pigoya, wama yogaba ka agewapa Kesemeni, pita'i uma irosa'magina Isuba abagi kina'wa maya uwaimintiye: Tigebe mata mintiginto, naeba

marota'i wamagi nunamu ukuwe, untiye. ³⁷Piya ute, Pitake Sebeti ntagara tarage ibabute wantiye. Wantana pabigo napiyenawapa kunta puma kampa ayampu puma tabaraba puntiye. ³⁸Piya puntana maya uwaimima untiye: Nantawamaba tabera kunta puma puremantana nabiya, tigeba mata tiyogaba puma naege miyiyo, uwaimintiye. ³⁹Piya uwaimite, uwaenantora wama mabi uma parokaema maya uma nunamu untiye: Nabanempa, abegana kanarasakana ma nauki nakiyenaba naparo. We, nae napiyenane a-nkaegaranta, kaeka ntapiyena mana aegaroo, untiye. ⁴⁰Piyama nunama ugaite kakaga abagi kina'miti a'wae puma kanama iwaita mintuguna igate, Pitapa maya omintiye: Tigeba naege uwaenantoba tiyogamaba kanara kampa misiwa, a. ⁴¹We, timiyo'ena abekiri amu puma ware'nasanaga tiyogaba pumagiri nunamu yiyo. Tigu'amaba aseyo pegina ariti'amaba kunta piye, untiye.

⁴²Piya ute to kake wama kamana maya uma nunamu untiye: Nabanempa, nauki nakiyenama napariken a abegana kampa aogi pekanapa, uwa abiwaeyekana kae kamana'ama esegi peno, untiye. ⁴³Piya ute a'wae puma abagi kina'pa iwaita mintuguna ampa ibatantiye. Piya pogana iyowama kunta pogana igate ⁴⁴itate to wama nunamu yogana kakaga puntiye. Kamana maru yome, pabi kamana uma untiye.

⁴⁵Nunama a'ya atate a'wae puma abagi kina'miti kanama maya uwaimintiye: Tiwairabampa waikena untiripa, ainti piya piyo. Mapa Wasanama Ntagara nae agunta kina'miti unatakena kana'ne agarosaye. ⁴⁶Pika asiyigi wano. Minaga punatakibi ntagara pabigo irosaye, Isu piya untiye.

Kama kina'mi Isu arakurintawe

(Maka 14:43-50; Aruku 22:47-53; Yoni 18:3-12)

⁴⁷Piya uwaimima mintogini, nagisarisa tara tumpaema abagi kina igetisa iyo'yagara Yutasi aeba uwoma kama kinapa paita itaogini pabigo ampa irosantawe. Tabe mono kiye kinape Isureyo kiye kinape uwaitauguni, irebube ma'ena kasupe maete ampa irosantawe. ⁴⁸Pigoya, kana minaga yagaramaba marupa maya kamana uwaimintiye: Amo nakiri agantiripa, pimpayemagiri arakuriyo, uwaimintiye. ⁴⁹Piya uwaimite ampa irosa'ma Isuti wama: We, Tisane, untana pabigo amo nantiye. ⁵⁰Piya pogana Isuba maya omintiye: Nao'yagara, yoga pikena ute kanampepa karu'ena ibanto po, untiye. Piya yogini igeba pabigo kanama araku'ma ayatara kirokaentawe.

⁵¹Piya puguna Isuge mintume kina igetisa ka'waina kasonkapa abamu kantibisa pabigo a'yu pumagina tabe kiye yagarama kayokaya yagara aegukena age arisa kaintiye. ⁵²Piya pogana Isu maya omintiye: Kasokapa maemo kabamu kantibinti paka puro. Ka'waina aeba ma'ena puntanaba antotapa ma'enamana a'ya'waema kinapa iyegukiye. ⁵³Pigoya, kaeba

naekaba nanawe yene. Nabanempapa kanara kampa esotakana pabigo uwoma enisore kina uwaitakini tumima nao'maekibewema, kampa napiyewo. ⁵⁴Pigoya tumima nao'maeyigina monota naeka meto kamana unta, pi'na nkau'wapa kampa aborasanaga, uwa pintanaba aboranamikiye, Isu untiye.

⁵⁵Piya utegina uwoma kina arakurikena kanaume, igepa maya uwaimintiye: Tigeba naeka abeganaba kama yagara kanta pegiri irebu ma'ena kasutintaga kanama ampa nababewo. We, naeba asi nasi abora, tabe mono namapi mono urimima miyone. We, narakurikena untiripa pita narakurisanawe. ⁵⁶Piya, pipa uwaba kampaye. Pipa poropete kina'mi mono isapisa kamana'ama esegi puwaeyenema aborawaentiye, Isu untiye. Piya yogini abagi kina'miba Isu atate a'ya'magini iyegaka wawaegaintawe.

Monota paitanta kiye yagarama ntamapi ababute intawe
(Maka 14:53-65; Aruku 22:54-55, 63-71; Yoni 18:13-14, 19-24)

⁵⁷Pigoya, irebu kina igeba Isu araku'urite monota paitanta kiye yagara Kayapasi aeti ababute wantawe. Pi ae namapi mono tisa kinape kabiyume kinape aki pumagini mintantawe. ⁵⁸Pigoya Isu ababute wauguna, Pitaba igama maro ita maro ita putagina ainti wantiye. Wamagina uma irosa'magina tabe kiye yagarama kagisa kagopi uma pa'ima kayokaya kina'mi nkibakapi uma: Isupa ayabaya otakibeka agakuwe, ute uma mara'mintantiye.

⁵⁹Pigoya tabe kiye kinape a'ya'ma monotasa kanisore kinape igeba Isu kumpari kamana maema aborama otamagini, aegukena kamana umagini abintawe. ⁶⁰Aibuntini kumpari kamanapa uwoma uma aboramagini abumepa aeguyema kamanapa kapa kampa aboraogini aguyosa'ma mintantawe. Piya puguni tara yagararamisi aborama, ⁶¹Isuka maya untase: Ma ntagara aeba Koti tabe mono nama akasaba'ma kakaga yaga a'ya peka to kake kima a'ya pukuwe yogara abintomene, untase. ⁶²Piya yusuguna paitanta kiye yagara aeba asimagina Isu maya omintiye: Kae kamana yepa nanaraka ugatagana pipa ka auka'isaba ukena napiyepera kampaye, untawe. ⁶³Piya yogana, Suba kamana kampa unta asaba'magina mintantiye. Piyama mintogana monota paitanta yagara aeba to kake abigama untiye: Koti miyaba yagara, ae aobi kabigakanapa umagina esegi po. Kaeba Karaisiti, Koti Ntagaragabera kampayema, abigantiye. ⁶⁴Abigaogana Suba maya untiye: Pabigo yene. Pigoya, ka urimukuwa abiyo: Aintiba Wasanama Ntagara naeba esegiyenama nkagowama ae ayatakanti mimagi mantarisa ibinankama nkabobori tumpa irosakiri nagakibewe, untiye.

⁶⁵Piya yogana monota paitanta kiye yagara aeba pi kamana abima amo'ena puma kaiwa atutu puntana aokina maya uwaimintiye: Aeba Koti

akayasotaya, pika nanaga to kake ukune. Pipa kampaye. ⁶⁶Pi kamanapa tigeba abimagiri, ayama napiyewe, untiye. Piya yogini igeba: Aeba ataena piya, aeguma kaiyo, untawe. ⁶⁷Piya utegini, igeba Isu nkaowapi kaisa potama aeguyuguni, ka'isa kina'miba iya kasu atamara aeguntini, ⁶⁸karana puma maya untawe: Kaeba Karaisiti yagara mintanapa, kaeguyemi ntagarama nkagewapa yo, untawe.

Pita Isuka agantuwema uwame otantiye

(Maka 14:66-72; Aruku 22:56-62; Yoni 18:15-18, 25-27)

⁶⁹Piya puma mintuguna, Pita aeba abe'isa kagisa kagopinti mintantiye. Mintogana, kayokaya araga ka'waina aeti wama maya untiye: Kaeba Isu, Karariya yagara, aege miyempene, untiye. ⁷⁰Piya yogana, aeba wasana mintume kina ige iyobi uwame umagina: Nae kampa abinto kamana kaeba yene, untiye. ⁷¹Piya ute kabebi tumikena pogana, kayokaya araga to ka'waina agate aeka wasana maya uwaimintiye: Ma ntagara Isu Nasareti kumatasa yagara aege miyine, uwaimintiye. ⁷²Piya uwaimogana Pitaba to kake uwame uma waya untiye: Naeba kana yagara aepa kampa agantuwe. Pipa Koti nkaobi taga suwe, untiye. ⁷³Piya otate mintogini, wasanamiba Pitati wama maya untawe: Taeba kamanakapa ago abibebe pune. Kaeba taga ige aruyenabisawe, untawe. ⁷⁴Piya yuguna, to kake Koti nkaobi uma esegima a'yugu kamana uma: Naeba kana yagaraba kampa agantuwe, uwaimintiye. Piya yogana pabigo kokore aga untiye. ⁷⁵Piya pogana, Isu kamana maya unti: Kokorewama kampa aga untakana kaeba kakagara uwame unatakibene unti, pi kamana napimagina abe'i wama tabera antara puma kube'ena puntiye.

Isu ababute Pairatiti wamagini kamana otantawe

(Maka 15:1; Aruku 23:1-2; Yoni 18:28-32)

27 ¹Marogini tabe mono kiye kinape to ka'isa Isureyo kabiyume kinape a'ya'ma aki puma Isu aeguma kaikena kamana uma esegi puntawe. ²Piya yuguni Isu ayatarara kirokaetama ababute tabe yagara Pairatiti metantawe.

Yutasi uma kobama purintiye

(Aposoro 1:18-19)

³Pigoya purikiyema uma esegi puguna, Yutasi minaga yagara aeba agama abite: Nanaga piyaba puwe, ute, antawama kampa aogi pogana, kana 30-wa mone siriba amintapa maete kiya kina a'wae puma imintana uwaimima maya untiye: ⁴Naeba kumpari sumagi, kaintanawa kampa wainta yagara minaga pogana ataena piye. Piya yogini igeba: Taetiba nanaga kanama yene. Pipa kae'enawe, untawe. ⁵Piya ute moneba a'a-o yuguna, pi tabe mono namapinti uma maebugaite kaiwa amirite wama uma kobantiye.

⁶Piya pogini, tabe mono kiye kina'miba kana moneba kita puntini maya untawe: Moneba wasana ikantanaga tabe mono namapisa monebisa atakanaba kampa aogi pikiye, untawe. ⁷Pigoya, kana monerasaba ayabusune, umagini mare-u me-u pumagini magabu pome ntagara ae ma, namu kina'mi ige iru yuga, pita'li aboranema ika puntawe. ⁸Pigoya, kana mawama nkageba: Kora mpawe, untawe. Piya kana agiba uwa waintiye. ⁹Pigoya, paipa mono kamana Poropete Yeremaya nkawamupi aboranti, pi kamana'ama nkau'wapa aboranti, maya untiye: Isureyo kina igeba ikantanawa 30-wa mone siribawe, untawe. ¹⁰Piya, kana monerasa magabu pome ntagara ae ma ika puntawe. Wa'egawama unamintisa puntawe, Yeremaya piyama kaentiye, untiye.

Pairati Isu abigantiye

(Maka 15:2-5; Aruku 23:3-5; Yoni 18:33-38)

¹¹Pigoya, igeba Isu tabe yagara Pairatiti ababute wauguna abigama maya untiye: Yuta kina'mi Wa'ega Yagaraba kaewo, untawe. Piya yogana Isuba: Pabigo yene, untiye. ¹²Pigoya, tabe mono kiye kina'mibe monota kabiyume kina'mibe kamana otaugunaba, antotapa kampa a'wae puma uwaimintiye. ¹³Piya pogana Pairatiba abigamagina maya untiye: Kamana ugataganapa, nanaga ka'iba kamanapa kapa kampa yene, untiye. ¹⁴Piya yogana Isuba kamanapa kapa kampa a'wae pumagina yogana, kiya yagaramaba uwoma agi napintiye.

Pairatiba Isupa maripora aeguyiyo untiye

(Maka 15:6-15; Aruku 23:13-25; Yoni 18:39-19:16)

¹⁵Pigoya a'ya'ma kabu, Pasoba naninta nakena yagaba, pi mparisa kiya yagarama aeba Yuta kina'mi nkiga'na kina ka'wainaka age yugunaba au'ima iyoba imima mi pomekana piye. ¹⁶Pigoya, pi ntagaba ka kamparaga yagara iga'na namapi mintantiye. Agewapa Parabasiwe. ¹⁷Pigoya, wasana aki puma miwaentuguna Pairatiba mayama ibigantiye: Ke uwa ataoma yewe. Parabasipera Isu aeba Karaisiti yagarawe ye, ae uwa atasuwe, piya untiye. ¹⁸Piya Yuta kina igeba uwa Isupa igobi potama aeti metaume pi abintana piya untiye.

¹⁹Pigoya, Pairatiba kamana uma a'ya pikena yabaera mintogana, waya'wampa aeti maya kamana ataogana wantiye: We, naeba iba asekapa amonta agama aeka tabera nantara puwa, pi aogi asoya yagara uwa atao, untiye.

²⁰Pigoya tabe mono kiye kinape kabiyume kinape igeba a'ya'ma kina'mi imo atikeba'magini maya untawe: Omigina Parabasi uwa atantana, Isupa aeguyenoma, omiyo, untawe. ²¹Piya yuguna kiya yagaramaba to kake ibigama maya untiye: Aepera, ae uwa ataoma yewe, untiye. Piya yogini igeba: Parabasiwe, untawe. ²²Piya yuguna maya uwaimintiye: We,

Karaisiti yagarawe ye ntagara, aepa aya pukuwema, ibigantiye. Piyama ibigaogini, a'ya'waemagini ka kamana umagini: Maripora pureno, untawe. ²³Piya yuguna Pairatiba to kake umagina: Nana kaintanarakawe, untiye. Piya yogini to kake tabe kamana uma: Maripora pureno, untawe.

²⁴Piya yuguna Pairatiba napiyomepa kamana'wampaba kampa aogi puntiye. Piya pogini, pabigo tabe ma'ena pikena puguna, yogini wani amuguna iyora ayapa wani nkaentana maya untiye: Ma ntagarama kaintanaba naetiba kampa tamakaeyano. Pipa tige a'wae puma timuwe, untiye: ²⁵Piya yogini igeba iwamu ka'i ka'i: Kanarane, untawe: Pi kaintanaba taebe taga'nugitibe taeti waikiye, untawe. ²⁶Piya yuguna, Pairatiba Parabasi uwa ataogana igeti waogana, Isupa eru kasutasa aegugasimagina, maripora aeguyiyema irebu kina ababuwaimitiye.

Irebu kina'mi Isu akayasotantawe

(Maka 15:16-20; Yoni 19:2-3)

²⁷Pigoya, pi tabe kiye yagarama irebu kina'wa ka'isamiba igeba Isu ababute namapintisa tumima, irebu kina'mi ntapapinti ababute ima, yuguni a'ya'ma irebu kinapa ampa aki puntawe. ²⁸Aki puwaeyuguni Isunta kaiwapa atagasima tabe yagaramanta tete kai potantawe. ²⁹Pigoya, ake wainta taminoku ka pugasimagini a'notapa taminonkitantawe. Piya potantini, wantapa ka amuguna ayatakanti u'magina tabe kina kanta puma mintantiye. Aibogini igeba wama agora uma irakabima akayasotama maya untawe: We, Yuta Wa'ega Yagara, kaeba aya pene, untawe. ³⁰Piya ute, igeba kaisa potama, wantawa apa'ma pabigo a'no nkaiwa'ma aeguntawe. ³¹Piyama aegumugaitegini, pi tete kaiba atagasimagini to kake ae'wa kai maema amitamagini maripora aegukena ababute wantawe.

Isu maripora aegyuguna purintiye

(Maka 15:21-32; Aruku 23:26-43; Yoni 19:17-27)

³²Pigoya, ababute wama ke'i ka yagara uma abatantawe. Agewapa Saimoni aeba Sairini kumatasa, ae tutusotauguna Isunta maripoba maema aesaga'u ataogini wantawe. ³³Wamagini, maba ka agewapa Korikota, pipa kamanatepisa a'no nkayampu amuta, uma irosantawe. ³⁴Uma irosa'ma waini wanipi asa tusa wanipa paigu puma amikena yuguna, nabigategina a'a-o untiye. ³⁵Piya pogini pabigo maripora itagintawe. Piya puguna maripora mintogini, kaiwata tete'ena pumagini pako puntawe. ³⁶Piya puritegini mara'mimagini kiya kabitantawe. ³⁷Pigoya, a'notapa agowapa mayama kaimaranta waintantiye: Mapa Isu, Yuta kina'mi Nkwa'ega kaema atantawe.

³⁸Pigoya, ma'ena kuntana yagara tara kaga maripora iyeguma to ayatari to ayatari pumagini isitantawe. ³⁹Pigoya pita'i wa waya wate

kanate pume pi kina'miba Isu akaya kamana omima maya untawe: ⁴⁰We, tabe mono nama akasaba'ma kakaga yaga kima a'ya pukuwe yempe ntagaragawa, kaeka kaupa ao'maeyowe. Kaeba Koti Ntagara mintanapa, mariporasa iyoba'ma tumowe, untawe. ⁴¹Pigoya, tabe mono kiye kinape kabiyume kinape igeba pabiyama akayasotama maya untawe: ⁴²Wasana ka'isa kina iyo'maentikana, ae'wa nkau'amampa ao'maekenagaba igiga pumagina kunta piye. Aeba Isureyo kina tae Wa'ega mintanaba, mariporasa iyoba'ma tumeka aeti uma atokaeyano. ⁴³Aeba: Naeba Koti Ntagara nawe, ute, amatiti'enawapa Kotiti atantegina waintika, pika Kotiba aeka abekanaba iyoba'atano, untawe. ⁴⁴Pigoya ma'ena kuntana yagara tara aeke kaga iyegunta, isigeba pabiyama akayasotama umaginesi kamparaga potantase.

Isu pu'wantiye

(Maka 15:33-41; Aruku 23:44-49; Yoni 19:28-30)

⁴⁵Piya potama mintuguna, kagi abebe pogana ase uma maba kanarasama waintogana atamaisa puntiye. ⁴⁶Piya atamaisaogana Isuba pabigo kega'e uma maya untiye: Iro-i, Iro-i, arama sabatani, untiye. Pipa maya untiye: We Kotinempa, Kotinempa, nanaga natane, untiye. ⁴⁷Piya yogini, mintume kina igetisa ka'isa kina'mi abite maya untawe: Mae ntagara aeba Iraiya kega'e uma agisiye. ⁴⁸Piya yuguna, ka yagara aeba karu'ena wamagina kai atuta asa wanipi aemagina asara kitamagina Isu amikena pogini ka'isa kina'miba maya untawe: ⁴⁹Kaeba uwa ataganao. Iraiya taga kanama iyoba'atakana tumeka agakune, untawe. ⁵⁰Piya yuguna, Isuba to kake tabera kega'e yogana aumaba iwaegaintiye.

⁵¹Piya puroganaba, tabe mono namapi Koti nkauka'i akumparanta kaiba atisa aturite tumima abeti tumpa tasawaogana tara awatentana puntiye. Piya puntana imimapa tabera pogana tabe yabapa aibako pumagina kuya mpaentiye. ⁵²Pigoya, pita'i wasana iru wairite wanti, pipa a'waiyogini mono kina, pai purinta kina, igetisa ka'isa kinapa iyogama asintawe. ⁵³Piya, Isu ae'wa paitama asiyogini igeba irubintisa imagini aota mono kuma, Yerusalemi, ima uwoma kina'mi aborawaimintawe. ⁵⁴Pigoya, irebu kina'mi kiye yagarabe aokinape Isuta kiya kabima mintume kinape, igeba pi imima pomepe to ka'isaenabe agamagini abite, iyekuru puma maya untawe: Ma ntagara aeba taga Koti Ntagarawe, untawe.

⁵⁵Pigoya, Isu aegunta pita'iba wayapa uwoma pagasari mimagini pi puntanaba agama abintawe. Igeba Isu Karariya marisa aega'ma kanama kayokaya'ena potanta'nagi, ⁵⁶igeba Mariya Matara kumatasa wa, piya to auka Mariyawa, Yemisike Yoseke isinowa, pigoya to ka'waepa Sebeti ntagara tara isige isinowa, to ka'isa waena sumagini, igeba kaga mimagini agantawe.

Isu kaitantawe*(Maka 15:42-47; Aruku 23:50-55; Yoni 19:38-42)*

⁵⁷Pigoya asenamaisaogana, Arimatiya kumatisa a'yo ampiyome tabe kutantaga yagara, agewapa Yosepe, Isu mpono abima abagi puma mintantiye. Pi ae kanantiye. ⁵⁸Kanama Pairatiti wama, Isu yabaewaka omogana abite yogini irebu kina igeba amintawe. ⁵⁹Piya puguna Yosepeba wasana wasaba maema wae kairasa asagakokima maete wantiye. ⁶⁰Maete wama, yaba nkage, aewa nkaruwema kana kaba ku'maranta, pipi Isupa metama tabe yabantama ka a'warigasogana awaba aigunkaogana wantiye. ⁶¹Pigoya kana wasana aru awarapa Mariya Matara kumatasawa, to Mariya ao'waena suma isigeba mimaginis agantase.

Irebu kina'mi Isu nkarura kiya kabintawe

⁶²Marogana sabati aboraogini, tabe mono kiye kinape Parasi kinape igeba aki purite Pairatiti wamagini maya untawe: ⁶³Tabe yagarare, taeba kamana ka napiyompeka ugamukune. Aegutompe kumpari yagara aeba aogama mintana maya untiye: Pu'magi papa kakaga peka naogamagi asikuwe, untika asisanaga kabikibewe. ⁶⁴Piya abagi kina'wampi wamagini kuntana isu'urintini ago asiwayema, wasana kampari uwaigaisanaga yegini irebu kina igeba arura esegima kiya kabimagini mintigina, kakaga yaga a'ya peno. Paipa kumpari sumagina: Naeba Koti ntagara nawe untikana, aintisa kumpari kamana'ama abobori anosasanaga, uwoma tagi napima ugamune, untawe. ⁶⁵Piya yuguna Pairatiba maya uwaimintiye: Kanaraka irebu kina timekiri ibabute wama wasana aruba akumpa kiya kabiwaitaigini pasemagini mikibewe, untiye. ⁶⁶Piya yogini igebe irebu kina'mige wama kana aruba akunkatamagini yabankama nkaboboriba ara'ena potama irebu kinapa itauguni kabima mintantawe.

Isu asiwantiye*(Maka 16:1-10; Aruku 24:1-10; Yoni 20:1-18)*

28 ¹Pigoya, sabatiba a'ya puwaogini waintuguna marusa yaga aborantiye. Piya pogana marikena poginisi, Mariya Matara kumatasawa, to auka Mariyawa suma, isigeba aru agakena wantase. ²Wausuguna tabe imima pabigo pogana, Wa'egawamatisa enisore ka'waina mantarisa tumima yabapa aebasanakasogana a'waiwaogana abobora mintantiye. ³Piya, apayaena kanta e'wasa pemisa aowarisaba puwaogana kaiwatisaba wae'wae puma ibina kanta puwantiye. ⁴Pigoya, arura kabima mintume kina igeba agate iyekuru pumagini tabaraba puma purikena kanta puma mintantawe.

⁵Pigoya, tara wae tara uma irosausuguna enisorewama maya uwaisimintiyē: Tisigeba a-tisiyekuruba piso. Naeba abintuwa, tisigeba Isu maripora aegunta agakena kanase. ⁶Pigoya aeba mata'iba kampaye. Aeba maru urimintisa pumagina ago asiwaye. Tisigeba kanama marunkapa mampaye. Pipa agate, ⁷karu'ena wama abagi kina'wa maya uwaimiso: Isu aeba purintapisa ago asiwaye. Pigoya, Karariya mari wama paitaritakiya, tigeba pita'i wama agakibewema uwaimiso. Pigoya, ago urisimuwe, untiye.

⁸Piya uwaisimoginisi, isigeba karu'ena aruba irikabitate isiyekuru puma tabera isi'mu purite abagi kina uwaimikena karu'ena wantase. ⁹Piya pusuguna ke'i Isuba pabuma: Aya pese, untiye. Piya yoginisi, isigeba agora uma parokaema agisara araku'ma ae age maema asaga'yuntase. ¹⁰Piya pusuguna Isu maya uwaisimintiyē: Tisigeba a-tisiyekuruba piso. Wama naokina uma uwaimisigini Karariya mari ima pita'i nagaiyo, piya uwaisimintiyē.

Irebu kina'mi kamanane

¹¹Pigoya waya tara isigeba wausuguni, wasana aru kiye kina igetisa ka'isa kinapa karu'ena kumati ima, pi aborantintanama nkawaga kamana tabe mono kiye kina uwaimiwaentawe. ¹²Pigoya, kiya kina igeba monota kabiyume kina igega'e uma igege kamana uma abiritegini, igeba irebu kina mone uwoma imimagini maya uwaimintawe: ¹³Tigeba maya yiyo: Aseka tauwaitamintokini, abagi kina'wampi kanama Isu nkaupa kuntana iso'urewe, yiyo. ¹⁴Piya kamana kiya yagaramaba abite ka'ena puritanagaba a-tiyekuruba piyo. Taeba kanara uma kayone potakune, untawe. ¹⁵Piya uma uwaimuguni, irebu kina igeba pi mpone maeritegini kamana uwaiminta, pi wasintawe. Pigoya pi kumpari kamana'amaba Yuta kina'mitiba anosama tabe wairite kanantiye.

Isu amuta aborama mono yugaraka uwaimintiyē (Maka 16:14-18; Aruku 24:36-49; Yoni 20:19-23)

¹⁶Pigoya, abagi kina nagisarisa ka tumpaema, igepa Karariya mari ka amuti Isu igega'e yogini intawe. ¹⁷Imagini, ae'wa agate aeti uma parokaema agisuntawe. Piya puguni, ka'isa kina'miba igu'ama tara tara puntawe. ¹⁸Piya puguna, Isuba igora wamagina maya uwaimintiyē: Kotiba mantarisa mabisa esegiyenaba a'ya'ma nae namiwaentine. ¹⁹Pika tigeba maga maga wama toma toma nae nage awaga kamana uwaimigini naegaraigiri, Nabanempawa, Yagarawa nawa, Aota Awamusana suma, tae tageraka mono wani pai'itaiyo. ²⁰Aibumagiri kamana uriminto kamana uwaimigini wasiwaeyiyo. We, tigeba abiyo: Naeba a'ya'ma yagaba asi nasima tigege miyekana pi kanapa a'ya pikiye, Isu piya untiye.